Nederman

Årsredovisning
med hållbarhetsredovisning

2017

Innehåll

Verksamheten
2017 i korthet 2
Nyckeltal 2
Årsstämma 2018 3
Läsanvisningar 3
Distributionspolicy 3
Detta är Nederman 4
Koncernchefen har ordet 6
Strategi 8
Produkter och lösningar 14

Förvaltningsberättelse
Stark global position 18
Americas 22
EMEA 26
APAC 30
Nederman Insight 34
Hållbarhet: Vision och åtagande ... 36
Hållbarhet: Agenda 2030 38
Hållbarhet: Resultat 40
Aktien 42
Hållbarhet: Verksamhetsöversikt .. 44
Flerårsöversikt 46
Hållbarhet: Riskhantering 48
Bolagsstyrning 50
Styrelse 54
Koncernedning 55

Finansiella rapporter
Koncernen
Resultaträkning 56
Rapport över totalresultat 57
Finansiell ställning 58
Förändringar i eget kapital 59
Kassaflödesanalys 60
Noter 61

Moderbolaget
Resultaträkning 91
Rapport över totalresultat 91
Balansräkning 92
Förändringar i eget kapital 93
Kassaflödesanalys 94
Noter 95
Underskrifter 102
Revisionsberättelse 103

Övrigt
Definitioner 108
Bolagsordning 109
Kallelse till årsstämma 110

2017 i korthet

Omsättning 3 148,5 Mkr (3 107,3), vilket organiskt motsvarar en ökning med 0,1 procent.

Justerat rörelseresultat 285,8 Mkr (250,3). Den justerade rörelsemarginalen uppgick till 9,1 procent (8,1).

Rörelseresultat 278,1 Mkr (250,3), vilket gav en rörelsemarginal om 8,8 procent (8,1).

Resultat efter skatt 186,3 Mkr (172,1).

Resultat per aktie var 15,93 kr (14,72).

Styrelsen föreslår utdelning på 6,00 kr (5,50) per aktie.

Utveckling per kvartal

Kvartal 1. God försäljningsutveckling. Stark utveckling av service i USA. God utveckling på flertalet marknader i EMEA. Fortsatt svag utveckling i Kina.
Kvartal 2. Orderingången stärktes organiskt med 13,6 procent. God ordertillväxt i USA. Ett flertal större order bokade i EMEA. Bra utveckling av basaffären i Kina.
Kvartal 3. God orderingång, förbättrad lönsamhet och ett starkt och stabilt kassaflöde. Fortsatt positiv utveckling i Kanada. Digitala försäljningskanaler allt viktigare för EMEA. Stark utveckling i Kina.
Kvartal 4. Omsättningen ökade organiskt med 4,9 procent. Stärkt lönsamhet i Americas. Fortsatt god tillväxt i Tyskland och Storbritannien. Mycket stark orderingång i Kina. Förvärv av norska NEO Monitors, en global pionjär inom laserbaserade lösningar för mätning av gaser och damm i alla typer av industrier.

Nyckeltal

Mkr	2017	2016	2015
Nettoomsättning	3 148,5	3 107,3	3 198,0
Justerad EBITDA	338,5	298,0	311,0
Justerad EBITDA-marginal, %	10,8	9,6	9,7
Rörelseresultat	278,1	250,3	242,0
Rörelsemarginal, %	8,8	8,1	7,6
Justerat rörelseresultat	285,8	250,3	263,1
Justerad rörelsemarginal, %	9,1	8,1	8,2
Resultat före skatt	260,1	231,7	214,9
Resultat efter skatt	186,3	172,1	152,8
Resultat per aktie, Kr	15,93	14,72	13,07
Avkastning på eget kapital, %	18,1	18,9	19,5
Avkastning på operativt kapital, %	18,0	16,8	19,0
Nettoskuld	585,3	524,3	635,6
Nettoskuldsättningsgrad, %	54,4	53,4	75,9
Nettoskuld/Justerad EBITDA, ggr	1,7	1,8	2,0
Räntetäckningsgrad	11,8	11,8	8,9

Årsstämman äger rum 19 april 2018.
Årsstämma i Nederman Holding AB (publ) hålls torsdagen den 19 april 2018 på Radisson Blu Metropol Hotel, Carl Krooks gata 16, 252 25 Helsingborg. För ytterligare information se sidan 110.

Läsanvisningar
Sifferuppgifterna inom parentes avser, om inget annat anges, 2016 års verksamhet. Svenska kronor används genomgående. Miljoner kronor förkortas Mkr och tusen kronor Tkr. I årsredovisningen redovisade uppgifter avseende marknader, konkurrens och framtida tillväxt är Nedermans bedömningar baserade främst på internt inom koncernen framtaget material.

Distributionspolicy
Den tryckta versionen av Nedermans årsredovisning distribueras till de aktieägare som uttryckligen begärt en sådan. Årsredovisningen finns även tillgänglig i sin helhet på koncernens hemsida: www.nedermangroup.com

Detta är Nederman

Nederman levererar produkter, system och lösningar för industriell luftrening i krävande miljöer. Företagets kunder får hjälp med allt från utformning av större systemlösningar till installation och service. Slutresultatet innebär att kunderna får en säker och hälsosam arbetsplats, att lagar och förordningar efterlevs, att produktionen kan bedrivas på ett effektivt sätt samt att kundernas miljöpåverkan begränsas.

LÅNG OCH FRAMGÅNGSRIK HISTORIA

I 70 år har kunder litat på Nedermans förmåga att leverera innovativa och högkvalitativa produkter och lösningar. Nederman är sedan länge ett välkänt varumärke. Nederman har idag en stark global närvaro. Försäljning bedrivs genom egna säljbolag och distributörer i över 50 länder. Tyngdpunkten av försäljningen ligger i Europa och Nordamerika, men företaget är även aktivt på ett antal intressanta tillväxtmarknader. Tillverkning bedrivs i fem världsdelar. Omsättningen under 2017 uppgick till 3,1 miljarder kronor. Företagets mission är att med unikt kunnande och effektiva lösningar bidra till effektiv produktion, bättre miljö och säkrare arbetsplatser. Visionen är att ha den globalt ledande kompetensen inom lösningar för eko-effektiv produktion. Nederman är idag världsledande inom industriell luftrening.

EKO-EFFEKTIVITET

Nedermans världsledande lösningar används i industrier världen över. Metallbearbetande industrier, fiberbaserade industrier, processindustrier och fordonsindustrins eftermarknad är några av de platser där företagets produkter gör skillnad. Världen över. Varje dag. Samspelet mellan hälsa och säkerhet, uppfyllande av legala krav, produktionseffektivitet och minskad miljöpåverkan sammanfattar Nederman i begreppet eko-effektivitet. Ekonomiskt handlar det om effektiviserad produktion, förbättrad produktkvalitet, minimerade miljöavgifter och sänkt energiförbrukning. Ekologiskt handlar det om bättre hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, effektivare materialanvändning och minskade utsläpp.

KOMPETENSOMRÅDEN

Utsug/infångning. Det första steget är att välja bästa metod för infångning av rök, damm och partiklar. Alla anläggningar har olika behov. Med Nedermans kompetens och breda erfarenhet från olika branscher kan företaget rekommendera den effektivaste lösningen. Vid exempelvis svetsning är vanligtvis den effektivaste lösningen infångning direkt vid källan eller, alternativt, en utsugsarm riktad mot källan. Inom fordonsverkstäder krävs utsug som effektivt transporterar bort avgaser. Inom tyngre industri krävs ofta specialdesignade huvar för infångning av rök och partiklar. Nederman erbjuder alla dessa typer av lösningar.

Rörsystem. När dammet fångats in ska det transporteras till filteranläggningen. Om detta inte görs på rätt sätt kan damm byggas upp i rörsystemet vilket medför minskad effektivitet i filteranläggningen samt ökat slitage på rörsystemet vilket leder till ökade underhållskostnader och lägre produktivitet. Med egna rördragningar, slangar och andra systemkomponenter kan Nederman säkerställa att de valda delarna passar för typen av partiklar som ska transporteras.

Filtrering. Med årtionden av erfarenhet samt den insamlade informationen om kundens behov och typ av partiklar som ska filtreras kan Nederman rekommendera en filterlösning som är bäst lämpad för uppgiften. En filterlösning kan bestå av allt från små mobila enheter till stora anläggningar med flera filterhus. Valet av filtermaterial är en viktig komponent för ett väl fungerande system med optimal livslängd. Nederman har sedan 2015 ett dedikerat kompetenscenter för att ytterligare stärka kunskapen inom detta område.

Säkerhetskomponenter. En viktig komponent för ett komplett luftfiltreringssystem är säkerhetskomponenter. Säker hantering av explosionsfarligt damm är ett viktigt kompetensområde för Nederman. Bolaget erbjuder både produkter och utbildning för hantering av explosionsfarligt damm. Också avfallet måste hanteras på ett säkert sätt för att minimera risker. Nedermans lösningar är designade för att minimera exponering vid avfallshantering och filterbyte. Lösningarna omfattar även produkter såsom stegar och räcken till filterhusen för att minska risken för olyckor vid installation och underhållsarbete.

Systemkomponenter & optimering. Nederman erbjuder produkter som optimerar prestanda, förenklar driften, minskar energiförbrukningen och förlänger underhållsintervaller, t.ex. fläktar, ventiler, styrsystem etc. Rätt valda komponenter kan ha en dramatisk inverkan på drifts- och servicekostnader för ett luftfiltreringssystem.

SNABB UTVECKLING

Under de senaste tio åren har Nederman utvecklats från ett företag med ett förhållandevis smalt produktsortiment till ett miljöteknikföretag som kan lösa grundläggande miljöutmaningar. Företaget fortsätter på den inslagna vägen och adderar kontinuerligt nya kompetenser och lösningar.

MEDARBETARE

Nederman hade vid 2017 års utgång 1 803 medarbetare (1 743). Medelantalet anställda under året var 1 757 (1 760), varav 21 procent var kvinnor och 79 procent var män. Geografiskt sett har företaget flest anställda i EMEA med 56 procent, följt av Americas med 27 procent och APAC med 17 procent.

Växande orderingång och stärkt lönsamhet

2017 var ett bra år för Nederman. Orderingången uppgick till 3 157,3 Mkr (2 992,3), vilket motsvarar en organisk ökning om 4,6 procent efter en god marknadsutveckling i EMEA och APAC, medan orderingången i Americas var ojämn under året för att sluta strax över utfallet för 2016. Omsättningen var i nivå med 2016 medan lönsamheten stärktes under året med en justerad rörelsemarginal om 9,1 procent (8,1). Resultat efter skatt var 186,3 Mkr (172,1).

YTTERLIGARE ETT STARKT ÅR FÖR EMEA

För EMEA var 2017 ett år med ytterligare stärkt lönsamhet. Som ett resultat av en stabilare konjunktur såg vi även en positiv utveckling av såväl orderingång som omsättning. Orderingången växte organiskt med 4,5 procent och omsättningen ökade organiskt med 4,2 procent.

Den positiva utvecklingen av omsättning och resultat var ett resultat av en projektförsäljning som var den bästa på fyra år och en basaffär med försäljning av mindre system och produkter som fortsatte den positiva trenden från tidigare år. Digitaliseringen av rörelsesegmentets verksamhet med digitala säljverktyg, digital marknadsföring och den mycket uppskattade webshopen för återförsäljare var även under 2017 avgörande för att stärka effektivitet och lönsamhet.

STÄRKT LÖNSAMHET I AMERICAS

I Americas stärktes den justerade rörelsemarginalen till 11,1 procent (10,7) trots en svag marknad under året. Efterfrågan på Nedermans större system var låg under 2017. Orderingången var i nivå med 2016 medan omsättningen minskade organiskt med 6,1 procent under året. Att vi trots detta lyckades stärkta vår lönsamhet var resultatet av ett systematiskt och konsekvent arbete för att sänka organisationens kostnader. Organisationen i Americas har också tagit fram tydliga aktivitetsplaner för förbättrad distribution, effektiviserad försäljning av mindre system och högre försäljningsvolymer inom eftermarknaden.

FLERA POSITIVA TECKEN I APAC

För APAC var 2017 året då trenden med minskande lönsamhet bröts och förlust vändes till vinst. Under året stärktes det justerade rörelseresultat med 18,6 miljoner kronor från minus 9,3 miljoner kronor 2016 till plus 9,3 miljoner kronor 2017. Även orderingång och omsättning utvecklades positivt med en organisk tillväxt om 19,4 procent respektive 6,0 procent. Den justerade rörelsemarginalen uppgick till 2,3 procent (-2,5) för helåret och ambitionen är att successivt lyfta lönsamheten till en nivå i linje med koncernens finansiella mål. Marknader som Kina, Indien och Australien hade en god utveckling under året, medan trenden i Sydostasien var svagare.

Långsiktigt finns det mycket som talar för Nederman i Asien. Det ökande välståndet i regionen leder till ett tydligare fokus på miljöfrågor, vilket bland annat ses i den nya miljölagstiftningen i Kina. Potentialen för Nedermans systemlösningar är stor och vi har under de senaste månaderna sett en ökad aktivitet inom miljöområdet.

NY ORGANISATION FÖR LÖNSAM TILLVÄXT

Nederman-koncernen genomför för närvarande en omorganisation av verksamheten med målsättningen att öka såväl tillväxt som lönsamhet genom enkla strukturer och tydligt fokus. Konkret innebär detta att Nederman kommer att organiseras med operationellt huvudfokus i fyra varumärken, men med bibehållen koordinering i rörelsesegmenten Americas, EMEA samt APAC. Med den nya organisationen kommer Nedermans kompetens få ett tydligt genomslag på global nivå. Den nya organisationen kommer även att ytterligare stärka Nedermans arbete med koncernens nyckelkunder och expandera eftermarknadsaffären som rymmer stora möjligheter för tillväxt. Den nya organisationen kommer successivt att implementeras under 2018 och kommer att återspeglas i Nedermans segmentsrapportering med verkan från 1 januari 2019.

HÅLLBARHET ALLT VIKTIGARE FÖR KONCERNENS STORA KUNDER

Nederman har under de senaste åren tagit avgörande steg inom hållbarhetsområdet. Vi har bland annat implementerat vår Uppförandekod inom hela koncernen och utvecklat Nederman Operations System, som styr hur våra tillverkande enheter arbetar och rapporterar. Under 2015 och 2016 genomförde vi ett omfattande strategiskt arbete för att fullt ut integrera hållbarhetsfrågorna i vår affärsstrategi. Detta arbete har nu övergått i en mer konkret fas som bland annat omfattar utveckling av affärsplaner i olika delar av företaget. När detta arbete är genomfört någon gång under 2018/2019 är ambitionen att Nederman ska vara ett företag som genom att ha integrerat hållbarhet i sin strategi är det självklara valet för företagets samtliga intressenter.

Hållbarhetsfrågorna blir dessutom allt viktigare för stora internationella företag. Under 2017 skapade vi därför en dedikerad key account-funktion med uppgift att utveckla långsiktiga relationer, på rätt nivå, med våra viktigaste kunder.

UTSIKTER

Läget i Europa fortsätter att förbättras med en positiv utveckling av såväl orderingång som försäljning. I USA ser vi också en fortsatt stabil försäljning av basaffären, medan osäkerheten kring stora projekt förväntas kvarstå ytterligare en tid även om vi sett en viss förbättring under slutet av året. I Asien utvecklas flera marknader positivt, bland annat märks en ökad aktivitet inom miljöområdet i Kina.

Sven Kristensson
VD och koncernchef

Strategi och värdeskapande

Lägre miljöpåverkan

Nedermans uppdrag är att skydda människor, produkter och vår planet från skadliga effekter av industriella processer. På så sätt bidrar vi till säkrare arbetsplatser, effektiv produktion och betydande miljöfördelar. Ren luft är en hörnsten i hållbar produktion.

Rök och partiklar som genereras under tillverkningsprocessen måste effektivt fångas in för att säkerställa produktkvalitet, livslängd på maskiner, efterlevnad av miljöregler, samt säkra och hälsosamma arbetsplatser. Tillverkande företag vill öka lönsamheten genom att göra sin verksamhet så effektivt som möjligt. De måste uppfylla stränga miljökrav och skydda sina anställda från hälsofarliga partiklar. Nederman kan hjälpa dem på alla punkter - det är så vi skapar värde.

GLOBALA TRENDER DRIVER EFTERFRÅGAN

Kunskapen om den inre och yttre miljöns betydelse ökar globalt, vilket leder till skärpt lagstiftning och kontroll. Starka behov kopplade till effektiv produktion, miljö och hälsa driver efterfrågan på Nedermans produkter och lösningar. Läs mer om viktiga globala drivkrafter i Hållbarhetsredovisningen på sidorna 36-41.

FINANSIELLA MÅL

Över en konjunkturcykel ska den årliga försäljningstillväxten uppgå till 8 – 10 procent och den justerade rörelsemarginalen minst uppgå till 10 procent.

STRATEGISKA PRIORITERINGAR

För att realisera de finansiella målen arbetar Nederman med fyra prioriterade områden: expansion till nya kund- och marknadssegment; utvecklade positioner i värdekedjan; utveckling av nya produkter och lösningar samt geografisk expansion, se vidare sidorna 12-13.

Försäljningstillväxt och marginalutveckling

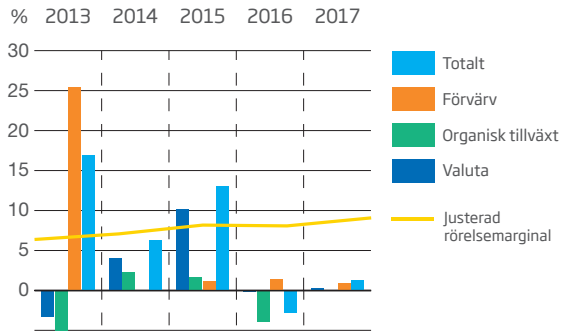

Under de senaste fem åren har försäljningstillväxten genomsnittligt uppgått till 7,0 procent. Under perioden har den justerade rörelsemarginalen varierat mellan 6,4 och 9,1 procent och uppgick för 2017 till 9,1 procent. Den genomsnittliga aktieutdelningen har under perioden uppgått till 46 procent av nettovinsten.

Så här skapar Nederman värde för sina kunder

HÄLSA OCH SÄKERHET

Det är lönsamt för arbetsgivare att erbjuda ren och säker arbetsmiljö. Ett flertal studier som gjorts de senaste decennierna visar att industriarbetare som jobbar i en ren och säker miljö, utan farlig rök eller partiklar, är både effektivare och har lägre sjukfrånvaro. I konkurrensen om högkvalificerad arbetskraft blir det allt viktigare att erbjuda rena, säkra och attraktiva arbetsplatser för att attrahera den bästa arbetskraften.

Som exempel kan nämnas svetsindustri där inandning av svetsrök är en av de allvarligaste riskerna. Svetsrök innehåller ämnen som på längre sikt kan orsaka allvarliga sjukdomar. Därför är det viktigt att undvika svetsrök och Nederman erbjuder ett brett sortiment av lösningar för säker arbetsmiljö inom svetsindustri.

UPPFYLLANDE AV LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

Globalt dör årligen 5,5 miljoner människor i förtid av sjukdomar relaterade till luftföroreningar. Mer än hälften av dessa dödsfall sker i Indien och Kina. Detta gör att luftföroreningar är den näst största orsaken till förtida dödsfall globalt. Endast rökning dödar fler människor.*

Det görs mycket för att motverka luftföroreningar och länder över hela världen skärper sina regler och sänker gränsvärden för utsläpp. Eftersom industriell tillverkning är en starkt bidragande orsak till luftföroreningar ställs många industrier inför nya utmaningar. Nedermans effektiva luftfiltreringssystem bidrar till att regler kan upprätthållas och böter undvikas inom en mängd olika industrier.

*** WHO-rapporten "Global påverkan av sjukdomar", publicerad 2016.**

PRODUKTIONSEFFEKTIVITET

Precis som damm och rök är skadligt för människor så kan det även förkorta livslängden för maskiner och annan produktionsutrustning. Dammig produktionsmiljö kan också påverka produktkvalitet negativt vilket leder till kassation och försenade leveranser. Generellt sett leder luftföroreningar till återkommande störningar och lägre vinst. Ren luft är alltså rena vinsten på många sätt.

Nederman erbjuder även energieffektiva lösningar som kan bidra till väsentliga energibesparingar och lösningar för återvinning av värdefulla material, t.ex. skärvätskor och trä- och metallspån. På så sätt bidrar Nederman till hållbar och lönsam tillverkning.

LÄGRE MILJÖPÅVERKAN

Nederman bidrar till bättre miljö genom sina lösningar och expertis som minimerar luftföroreningar och hjälper kunder skapa en mer hållbar produktion. Nederman hjälper även kunder att återvinna värdefullt spill såsom metaller och trä. På så vis bidrar Nederman till att optimera användningen av begränsade resurser.

Nederman arbetar också aktivt för att minimera miljöpåverkan i sin egen tillverkning. Redan under utvecklingen av nya produkter utformas lösningar för lång livslängd med smart materialanvändning och effektiv drift. Produkter ska tillverkas med lägsta möjliga miljöpåverkan och målet är att minska energiförbrukningen i förhållande till omsättningen med 20 procent till 2020 (jämfört med 2013). När det gäller avfall som genereras i produktionen, är målet att 95 procent kommer att gå till återvinning 2020.

Strategiska prioriteringar

EXPANSION TILL NYA KUND- OCH MARKNADSSEGMENT

Sedan 2003 har Nedermans omsättning vuxit från 735 miljoner kronor till 3 149 miljoner kronor 2017. Denna utveckling har bland annat uppnåtts genom en omfattande expansion av kunderbjudandet via förvärv. Genom förvärven har Nederman på ett betydande sätt breddat sitt kunderbjudande till att bland annat även omfatta komplexa industriella processer, filterteknologi, hantering av oljedimma, metallspån, aska och kalk. Nederman arbetar kontinuerligt med att identifiera intressanta expansionområden.

Under 2017 fortsatte denna expansion med förvärvet av norska NEO Monitors, en global pionjär inom laserbaserade lösningar för mätning av gaser och damm i alla typer av industrier. Företaget har skaffat sig en ledande position i alla generationer av laserbaserad mätteknik. Läs mer om NEO Monitors på sidan 34.

UTVECKLADE POSITIONER I VÄRDEKEDJAN

Med strategiskt fokus på att effektivisera försäljning och distribution har Nederman påbörjat en digital transformation som innebär ett förändrat sätt att kommunicera och göra affärer. Med fokus på digitala kanaler ska Nederman öka efterfrågan och skapa kvalificerade affärsmöjligheter.

Nederman ser också betydande möjligheter att leverera mer värde till företagets nyckelkunder världen över genom ökad förståelse för kundernas processer. För att på detta sätt bli en ännu attraktivare partner som kan hantera kunder med en världsomspännande verksamhet skapades under 2017 funktionen Global Strategic Accounts.

UTVECKLING AV NYA PRODUKTER OCH LÖSNINGAR

Nederman utvecklar löpande sitt erbjudande för att motsvara högt ställda krav på prestanda och livslängd samt lägre energiförbrukning och underhållskostnader. Under 2017 lanserades flera nya produkter, bland annat nya FX2 utsugsarmar lämpliga för laboratorier och elektronikindustri. Ett komplement till sortimentet för utsug av svetsrök lanserades, FE 24/7, en mobil utsugslösning för verksamheter med drift dygnet runt. Nya explosionsisolerventiler, CARZ-N, lanserades, vilka är konstruerade, testade och certifierade enligt EN16447: 2014 för att tillåta användning för alla St1-dammtyper, inklusive metalldamm.

Nederman introducerade också nya lösningar för moderna fordonsverkstäder och andra industrier, t.ex. erbjuds nu kabel- och slangrullar i en neutral grå design och svarar på krav från anläggningar som vill lyfta fram det egna varumärket.

GEOGRAFISK EXPANSION

Nederman har successivt expanderat sin verksamhet till allt fler länder i världen. Koncernen har idag starka positioner i framför allt Nordamerika och Europa. Ambitionen är att etablera en framgångsrik verksamhet i fler länder.

I Sydamerika har Nederman byggt upp en stark organisation i Brasilien och arbetar för närvarande med att göra samma sak i Mexiko. Nederman är också närvarande på utvalda marknader i Asien, som koncernen bedömer som en långsiktigt intressant marknad.

Produkter och lösningar

Vi är specialister på avancerad luftrening i krävande industriella miljöer. Våra lösningar bidrar till minskad miljöpåverkan, skapar goda arbetsmiljöer och ökar produktionseffektiviteten.

Nedermans erbjudande omfattar allt från enskilda produkter, kompletta lösningar, projektering, installation, driftsättning och service. Många av våra lösningar har varit banbrytande genom sin förmåga att effektivisera produktion, minska miljöpåverkan och förbättra arbetsmiljön.

FÖRSÄLJNINGSMODELL

Nedermans försäljningsmodell är uppdelad i tre försäljningssegment för att leverera lösningar på kundernas utmaningar så effektivt som möjligt.

Produktförsäljning

Nederman har ett brett sortiment av standardprodukter som löser vanligt förekommande problem relaterade till rök, gas, damm, materialåtervinning, arbetsmiljö och effektiv produktion. Produktförsäljningen sker framför allt via distributörer och återförsäljare.

Lösningar

Lösningar utgörs antingen av enskilda produkter i Nedermans sortiment som sätts samman till mindre och medelstora system eller av stora systemlösningar med högt inslag av specialanpassningar. Båda typerna har som uppgift att lösa mer komplexa uppgifter. Försäljningen sker genom Nedermans egna säljare.

Service och eftermarknad

Genom att erbjuda kvalificerad service med god tillgänglighet bidrar Nederman till att säkerställa en kontinuerlig drift utan dyrbara avbrott av kundernas produktion. Utöver teknisk service omfattar området även servicekontrakt, reservdelar och förbrukningsvaror.

Försäljning per segment, Mkr

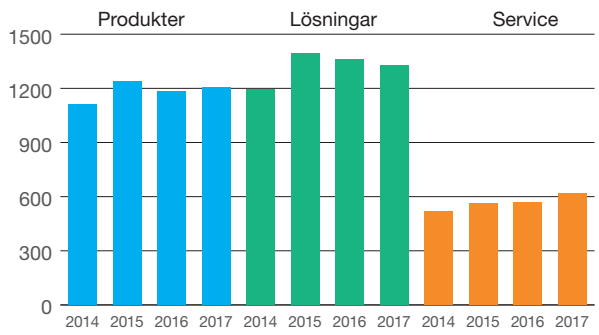

Prioriterade marknadssegment

METALLBEARBETNING

Luftföroreningar, som svetsrök och oljedimma, är ett vanligt förekommande problem vid metallbearbetning. Partiklarna som uppkommer kan vara skadliga för personalen, samtidigt som de kan ge upphov till orena ytor och skada exempelvis elektronikkomponenter i produktionsanläggningarna. Det finns också starka ekonomiska incitament att återvinna restprodukter som skärvätskor, blästermedel och metallspån. Skärpta krav och normer för arbetsmiljön driver också efterfrågan inom detta område.

Nedermans produkter löser utmaningarna inom metallbearbetning genom att fånga in svetsrök, oljedimma och andra partiklar direkt vid källan och genom att avskilja skärvätskor, blästermedel och metallspån för återvinning. Sortimentet är heltäckande med allt från mobila filter till kompletta lösningar för hela produktionslinjer och fabriker. Lösningar finns också för svetsrobotar och maskiner i automatiserade tillverkningsprocesser.

FIBERBASERAD INDUSTRI

Att hantera damm, stoft, rök och ångor som uppstår i produktionen är ett stort problem för många industrier, till exempel trä- och kompositbearbetande industri, men också andra industrier som läkemedels- och livsmedelsindustrierna med sina mycket högt ställda krav på hygien och säkerhet. De partiklar som uppstår under tillverkning kan vara farliga att andas in, samtidigt som de försämrar produktkvaliteten. Vissa typer av damm kan dessutom medföra brand- och explosionsrisker.

Nedermans produkter och lösningar är i flera fall nödvändiga för en säker och effektiv produktion. Erbjudandet omfattar lösningar som inte bara möjliggör en säker arbets- och produktionsmiljö, utan även omhändertar restprodukter för olika former av återvinning. I större anläggningar integreras utrustningen ofta helt i kundens processer där de bidrar till ett effektivt energiutnyttjande. För mindre anläggningar och bearbetningsmoment finns verktygsspecifika applikationer som fångar in partiklarna direkt vid källan.

PROCESSINDUSTRI OCH ENERGIPRODUKTION

Det pågår en global utbyggnad av processindustrier och förbränningsanläggningar för att möta en växande efterfrågan på metall och energi. Dessa produktionsanläggningar ger upphov till heta rökgaser, som innehåller skadliga partiklar.

Nederman har utvecklat kompletta miljösystem för gjuterier, smältverk och olika typer av förbränningsanläggningar. Vidare erbjuder koncernen lösningar för återvinning av resurser i avfallsanläggningar. Nedermans lösningar omfattar främst stora filtersystem, som motsvarar högt ställda krav på prestanda samtidigt som de minimerar energiförbrukning och underhållskostnader. I många fall tar Nederman ett helhetsansvar och hanterar såväl utformning, installation och driftsättning som löpande service av anläggningarna.

FORDONSINDUSTRINS EFTERMARKNAD

Nederman tillhandahåller lösningar som säkerställer en god arbetsmiljö i fordonsverkstäder, bilbesiktningsanläggningar och stationer för utryckningsfordon. Nederman är världsledande inom system för hantering av fordonsavgaser och erbjuder ett brett sortiment av lösningar för både större och mindre fordonsverkstäder.

Lösningarna säkerställer en ren och säker arbetsmiljö samtidigt som de bidrar till att göra arbetsstationerna ergonomiska och effektiva. Systemen tar hand om avgaser direkt från avgasrören. De omfattar även lösningar som effektiviserar hanteringen av slangar och kablar samt tar hand om stoft och rökgaser som uppstår vid slipning, svetsning och lackering.

Stark global position

Global marknad € 5 miljarder
Försäljning i mer än 50 länder
Tillverkning i fem världsdelar

Nederman har en stark global närvaro. Försäljning bedrivs genom egna säljbolag och distributörer i över 50 länder. Tyngdpunkten av försäljningen ligger i Europa och Nordamerika, men Nederman är också aktivt på ett antal tillväxtmarknader. Tillverkning bedrivs i elva länder i fem världsdelar.

Koncernen är organiserad i tre rörelsesegment: Americas (Nord- och Sydamerika), EMEA (Europa, Mellanöstern, Afrika) och APAC (Asien och Oceanien). Varje rörelsesegment ansvarar för såväl försäljning som produktförsörjning inom sitt område.

Försäljning per rörelsesegment, Mkr

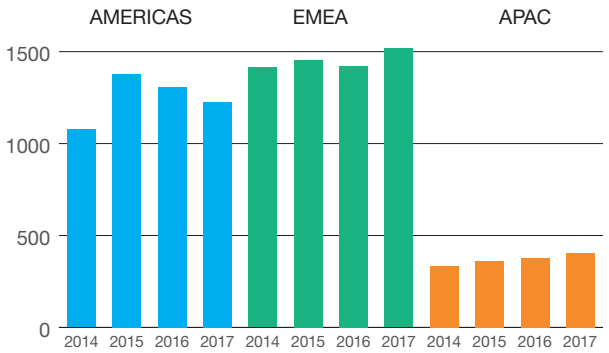

Justerat rörelseresultat per rörelsesegment, Mkr

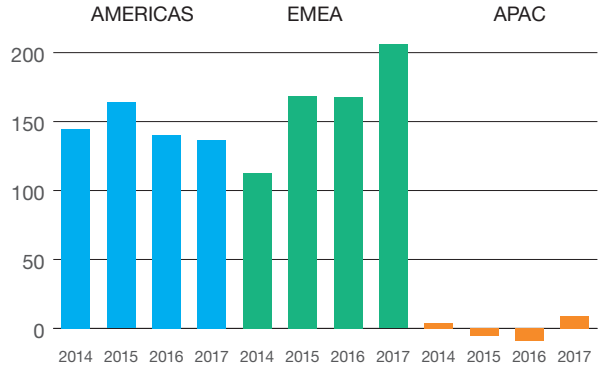

MARKNAD OCH KONKURRENTER

Den globala marknaden för industriell luftrening uppskattas till 5 miljarder EUR och förväntas växa i takt med ökat fokus på miljö- och hälsofrågar.

Tyngdpunkten i Nedermans försäljning ligger i Europa och Nordamerika, men koncernen utvecklar sina positioner i Östeuropa, Asien, Stillahavsområdet och Brasilien.

Konkurrenterna har som regel ett smalare produktprogram och mer begränsad geografisk täckning. Inom enskilda applikations- och produktområden kommer konkurrensen ofta från regionala eller nationella företag.

FÖRSÄLJNINGSORGANISATION

Koncernen har egna säljbolag i 25 länder och distributörer i ytterligare ett 30-tal länder. Företaget eftersträvar en god balans mellan direktförsäljning och försäljning genom distributörer för att effektivt kunna nå kunder med olika behov så effektivt som möjligt.

Egen stark lokal närvaro är av stor betydelse för att Nederman ska kunna möta förändringar i marknadernas behov samt kunna leverera helhetslösningar. Samtidigt innebär försäljningen genom distributörer att god marknadstäckning kan uppnås även för enstaka produkter och mindre system.

Under de senaste åren har den egna säljorganisationen utvecklats för att stärka närvaron på såväl befintliga som nya marknader. En regional struktur har etablerats för sälj- och tekniksupport på utvecklingsmarknaderna och inom specifika affärssegment.

SERVICE

Genom att erbjuda kvalificerad service med hög tillgänglighet bidrar Nederman till att säkra kontinuerlig och optimerad produktion hos kunderna. Detta gäller särskilt som koncernen i ökad utsträckning arbetar med helhetslösningar till större anläggningar, lösningar som ofta är produktionskritiska för kunderna.

Behovet av service ökar också i takt med att den installerade basen av utrustning från Nederman växer på samtliga marknader. Därför har koncernen en egen serviceorganisation i många länder. Serviceorganisationen befinner sig för närvarande under utbyggnad för att möta behoven på de växande marknaderna i bland annat Asien och Östeuropa.

PRODUKTION

Koncernen hade vid årets utgång produktions- och monteringsenheter i elva länder. Sex enheter finns i Europa, i Sverige, Danmark, Norge, Storbritannien, Polen och Tyskland. I Asien fanns anläggningar i Kina och i Thailand. Vidare finns enheter i Australien, USA och Brasilien.

All produktion bedrivs enligt Nederman Operations System med gemensamma principer för kundfokus, resultatdrivet ledarskap, engagerade medarbetare, ständiga förbättringar och visualisering. Syftet med Nederman Operations System är att få nöjdare kunder, engagerade medarbetare, minskad miljöpåverkan, säkra och hälsosamma arbetsplatser, rätt produktkvalitet samt en kostnadseffektiv verksamhet.

Nederman har ett globalt certifikat för kvalitet och miljö, i vilket alla tillverkningsenheter i Nederman samt Nederman Holding AB ingår. I maj 2016 uppgraderade Nederman, som ett av de första bolagen i Sverige, sitt globala certifikat till de nya revisionerna av standarderna ISO9001:2015 och ISO14001:2015.

Americas

Fortsatt svag efterfrågan på stora system. Systematiskt arbete för stärkt lönsamhet.

Rörelsesegmentet Americas hade en blandad utveckling under 2017. Ett svagt första kvartal följdes av två kvartal med god orderingång. Totalt för året var orderingången i nivå med 2016 och uppgick till 1 198,4 miljoner kronor (1 194,5), motsvarande en organisk tillväxt om 0,3 procent. Omsättningen minskade organiskt med 6,1 procent till 1 228,3 miljoner kronor (1 307,1). Trots den minskade försäljningen ökade lönsamheten tack vare ett systematiskt arbete med att sänka kostnaderna. För helåret uppgick det justerade rörelseresultatet till 136,9 miljoner kronor (140,4), motsvarande en justerad rörelsemarginal om 11,1 procent (10,7).

FORTSATT OSÄKERHET UNDER 2017

2017 präglades av fortsatt osäkerhet kring en eventuell skattereform i USA, omförhandlingar av handelsavtalet NAFTA och andra politiska frågor. Den politiska osäkerheten ledde till en utmanande marknad präglad av osäkerhet och utdragna beslutsprocesser, vilket ledde till lägre investeringsvilja och därmed låg efterfrågan på Nedermans större systemlösningar. I slutet av 2017 godkändes den nya skattereformen i USA, vilket innebär att den osäkerhet som fanns tidigare delvis är borta. Exakt vilken effekt detta kommer få på den amerikanska marknaden är för tidigt att säga.

I frånvaron av en stark efterfrågan på företagets större systemlösningar har Nederman Americas under 2017 fokuserat på fortsatt utveckling av basaffären med produktförsäljning och försäljning av mindre system och effektivitetsförbättringar.

UTVECKLING PER LAND

USA-marknaden präglades under 2017 av utdragna beslutsprocesser för stora projekt. För Nederman innebar detta att efterfrågan på stora systemlösningar minskade markant. Sett till helåret sjönk orderingången med cirka 50 procent för denna del av kunderbjudandet. Husmarknaden fortsatte att utvecklas väl i USA, vilket haft en positiv påverkan på Nedermans försäljning till trävaruindustrin. Basaffären med produkter och tjänster hade en god utveckling under året. Kanada hade en god utveckling under 2017. Den positiva utvecklingen drevs bland annat av ett avtal med en nationell distributör inom svetssegmentet med en god utveckling av basaffären som följd. Brasilien har under en tid präglats av låg ekonomisk aktivitet. Nederman har trots detta haft en relativt god utveckling i landet och efter ett svagare tredje kvartal ökade orderingången på nytt under årets avslutande kvartal. Mexiko står för en begränsad del av Nedermans försäljning i Americas. Fokus ligger för närvarande på att utveckla basaffären i landet, men den politiska situationen i regionen gör att det är svårt att bedöma hur utvecklingen kommer att se ut under 2018.

Översikt 2014-2017

Omsättning, Mkr

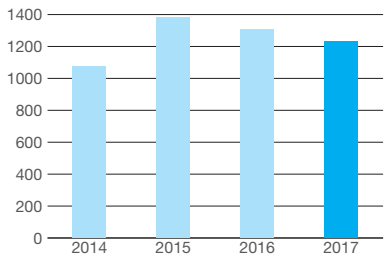

Justerat rörelseresultat, Mkr

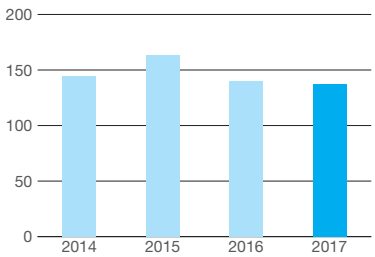

Justerad rörelsemarginal, %

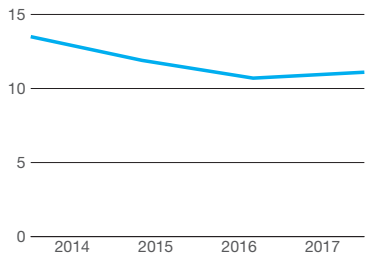

Se not 3 för ytterligare information.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Nedermans filterlösningar levererar effektiva produktionsmiljöer och säkra arbetsplatser

Det amerikanska företaget Glen Raven är en ledande tillverkare av solmarkiser. Företagets tillverkning är lokaliserad till Burnsville, NC. På grund av en växande efterfrågan på företagets produkter genomförs för närvarande en omfattande uppgradering av tillverkningskapaciteten, bland annat genom installationen av 96 högeffektiva vävmaskiner. En så omfattande installation kräver en reningsutrustning med kapacitet att hantera inte bara stora volymer dammpartiklar, utan också fukt och värme för att skapa en effektiv produktion och en god arbetsmiljö. Tack vare en installation som kombinerar Nedermans moderna filterlösning APF (High Efficiency Automatic Panel Filters), luftduschar och rörsystem för avledning skapas ett hållbart system som uppfyller höga krav på produktionseffektivitet och god arbetsmiljö. Installationen kommer att genomföras i två steg med 48 vävmaskiner i varje för att säkerställa att produktionen kan upprätthållas genom hela projektet. Hela projektet kommer att genomföras under 2018.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Nedermans utrustning skyddar brandkåren i New York

New Yorks brandkår är en av världens största. Brandkåren grundades 1865 och har idag 11 000 brandmän, 4 500 ambulansförare och 2 000 civilanställda. Det finns fler än 350 brandstationer i New York och ytterligare flera ambulansstationer. New Yorks brandkår använder Nedermans MagnaRail-system för att hantera fordonens avgaser vid underhållsarbete i verkstäder.

Eftersom brandbilarna är dieseldrivna och som regel startas inne i brandstationerna vid utryckningar, har Nedermanutrustning också installerats för att skydda brandmännen från att kontinuerligt exponeras för de skadliga utsläppen från dieselmotorerna. Under de senaste tre åren har New Yorks brandkår uppgraderat alla sina Nederman-system för att öka effektiviteten och sänka energianvändning.

FOKUS PÅ VÅRT FÖRETAG

Historien om Jessica Astoria och Katie Foote

Att låta företagets medarbetare utvecklas och växa med alltmer ansvarsfulla arbetsuppgifter är en integrerad del i Nedermans mål att skapa en arbetsplats som attraherar talanger och får dem att stanna kvar i företaget. För att lyckas med denna ambition arbetar Nederman med långsiktig personalutveckling och successionsplanering. Ett exempel på hur detta fungerar i praktiken finner vi vid en av Nedermans anläggningar i USA där Jessica Astoria och Katie Foote kontinuerligt har utvecklats och befordrats till allt mer ansvarsfulla positioner. Jessica Astoria har sedan hon kom till företaget 2005 som processingenjör fått alltmer erfarenhet från olika positioner i företaget. Hennes karriär omfattar bland annat ledande befattningar inom teknisk försäljning, projektledning och produktion, och under 2017 blev Jessica befordrad till Vice President med ansvar för försäljning, marknadsföring och produktutveckling. Katie Foote har sedan hon kom till företaget 2011 haft en snarlik karriärutveckling med ett flertal olika positioner inom företaget. Även Katie började som processingenjör och har därefter innehaft ett flertal olika roller och arbetar idag som Operations Manager.

Katie Foote och Jessica Astoria

FOKUS PÅ VÅR PLANET

Effektivisering i Charlotte minskar energiintensiteten

De största CO2-utsläppen från Nedermans egen verksamhet kommer från energiförbrukning i produktionen samt utsläpp i samband med godstransporter. Under 2017 har Nederman genomfört omfattande effektivisering av tillverkningsenheten i Charlotte. En effekt av detta har lett till drygt 30 procent lägre energiintensitet, vilket motsvarar en minskad mängd CO2 med ca 600 ton/år. Generellt i Nederman bedrivs det löpande projekt kring energieffektivisering i tillverkningsenheterna – allt ifrån uppgradering till LED-belysning till större effektiviseringsprojekt som kan omfatta hela tillverknings- och logistikupplägg.

Ett annat sätt att minska mängden CO2-utsläpp från produktionen är att öka andelen förnyelsebar energi. Andelen förnyelsebar energi i Nedermans produktionen har ökat från 15 procent 2016 till 21,2 procent 2017.

DRIVKRAFTER

På grund av en fortsatt politisk osäkerhet låg industriproduktionen och industriinvesteringarna under 2017 kvar på låga nivåer. Trots detta finns det ett flertal drivkrafter som verkar för en uthålligt positiv utveckling för Nederman Americas. Att erbjuda god arbetsmiljö inom olika typer av processindustrier blir allt viktigare för att kunna rekrytera personal och för att efterleva existerande lagar och regelverk. Även utsläpp till luft är något som i flertalet länder i regionen regleras av lagstiftning. En annan trend som växer sig allt starkare är intresset för energiåtervinning. Nederman marknadsför även produkter och lösningar som innebär att produktionsmiljöer blir renare och driften stabilare med minimerade störningar i kundernas verksamhet. Det ekonomiska argumentet för Nedermans lösningar är här extra tydligt. Inom Americas sker en tydlig tillväxt inom bland annat bil-, bygg-, trä- och textilindustrierna, vilket innebär en ökande efterfrågan på koncernens produkter och lösningar. Att amerikanska bolag i spåren av lägre energipriser och politiska intentioner flyttar tillbaka produktion som tidigare utlokaliserats till Asien har potential att höja den industriella aktiviteten.

ORGANISATION

Organisationen i Americas har under 2017 fortsatt arbetet med att stärka konkurrenskraften i produktförsäljningen och därmed minska beroendet av försäljning av stora projekt. Som exempel kan nämnas att Nedermans distributörs-nätverk expanderat på ett betydande sätt under året. Parallellt med att utveckla försäljningskanalerna och andra marknadsaktiviteter har företaget också arbetat aktivt med marginalförbättringar.

Under året har service-organisationen i USA fått ett tydligare kommersiellt fokus och den nya säljkåren för eftermarknad har som uppgift att generera en ökad försäljning av service, reservdelar och olika typer av produktuppdateringar, men också att identifiera intressanta projekt på den betydande ersättningsmarknaden. Även i Brasilien finns det goda möjligheter att öka försäljningen av service, och under 2017 expanderade Nedermans serviceorganisation till nya geografiska områden i det vidsträckta landet. Nederman Americas är representerat av egna säljbolag som hanterar produktförsäljning och service i USA, Kanada, Mexiko och Brasilien. I övriga länder hanteras denna verksamhet av lokala distributörer. Utöver de nationella säljbolagen har Nederman Americas en regional organisation som arbetar med projektförsäljning av kundanpassade system, vilket kräver hög kompetens och stora resurser. Mexiko har en potential som ännu inte fullt ut tagits tillvara och ledningen för Nederman Americas fortsatte under 2017 det långsiktiga arbetet att utveckla denna marknad där tillväxten bedöms kunna vara god under lång tid framöver. Totalt hade Nederman 482 (486) medelantal anställda inom Americas 2017.

OPERATIONS

En viktig förklaring till Nederman Americas framgångar under de senaste åren är den lokala tillverkningskapaciteten. Genom att kunna producera stora delar av produktsortimentet nära företagets viktigaste kunder och i den dominerande valutan uppnås betydande fördelar vad gäller ledtider och minskade valutarisker. Under 2017 genomfördes stora effektiviseringar av tillverkning och logistik, vilket tillsammans med förbättringar av administrationen ledde till betydande kostnadsbesparingar.

TRE FRÅGOR TILL TOMAS HAGSTRÖM, SVP DIVISION AMERICAS

Hur ser du på utvecklingen under 2017?
"Utvecklingen under 2017 var snarlik 2016 med en svag efterfrågan på större system, men med god utveckling för basaffären med produktförsäljning och försäljning av mindre system. Bakgrunden till den låga systemförsäljningen är den osäkerhet kring politiska beslut som fortsatt rådde under året."

Vilka var årets höjdpunkter?
"Här vill jag inte lyfta fram någon enskild händelse, utan i stället prata om vår personal. Det är väldigt många som gjort ett fantastiskt arbete under 2017, inte minst vad gäller arbetet med att sänka våra kostnader och stärka våra marginaler."

Hur ser du på framtiden för Americas?
"Förhoppningsvis kommer beslutet om den nya skattereformen som fattades i december 2017 att innebära ett stärkt investeringsklimat i USA, även om det är för tidigt att dra alltför långtgående slutsatser. Investeringsklimatet är inte heller något vi kan påverka i någon större omfattning. Däremot har vi tydliga aktivitetsplaner som på ett systematiskt sätt syftar till att förbättra vår distribution, effektivisera vår försäljning av mindre system samt fortsatt kommersialisering av våra eftermarknadstjänster. Sammantaget gör detta att jag är försiktigt optimistisk inför 2018."

EMEA

Fortsatta förbättringar av lönsamheten och ökad efterfrågan på Nedermans stora systemlösningar.

Rörelsesegmentet EMEA hade en positiv utveckling under 2017. Orderingången ökade organiskt med 4,5 procent som ett resultat av en bättre projektförsäljning och en fortsatt god utveckling av basaffären med försäljning av produkter och mindre system. Lönsamheten stärktes för femte året i rad med en justerad rörelsemarginal om 13,6 procent (11,8). Omsättningen uppgick till 1 517,5 miljoner kronor (1 420,6), motsvarande en organisk ökning om 4,2 procent.

LÖNSAM TILLVÄXT UNDER 2017

Affärsklimatet förbättrades under året med en ökad efterfrågan i flera geografier. Projektförsäljningen ökade markant och var under 2017 den högsta på fyra år.

Stor del av projektförsäljningen gick till olika typer av återvinningsföretag, bland annat återvinning av ädelmetaller, återvinning av elektroniskt avfall och avfall till energiproduktion. Ytterligare andra branscher som efterfrågade koncernens systemlösningar var vindkrafts- och flygindustrin.

Även eftermarknaden hade en positiv utveckling under 2017 med ett ökat inslag av uppgraderingar av existerande utrustning. De digitala försäljningskanalerna fortsatte att utvecklas väl under året och alltfler distributörer har introducerats till Nedermans mycket uppskattade Partner Web Shop.

GOD UTVECKLING PÅ FLERA MARKNADER

Såväl Tyskland som Storbritannien, två av EMEA:s viktigaste marknader, hade en positiv utveckling under 2017. I Tyskland ökade orderingången organiskt med 6,2 procent medan motsvarande siffra för Storbritannien var 18,5 procent. Även Östeuropa hade generellt sett en god utveckling under året med undantag från Ryssland där orderingången minskade jämfört med 2016.

Länderna i Sydeuropa hade generellt sett en svagare utveckling under 2017. Bland de nordiska länderna hade Norge en stark utveckling under året, medan utveckling i Sverige och Danmark var något svagare än under 2016. I Nederländerna sågs en markant förbättring under 2017 efter en lång period av svag efterfrågan. Distributörsmarknaderna (de marknader där rörelsesegmentet inte har egna säljbolag) fortsatte den positiva utvecklingen från 2016.

Översikt 2014-2017

Omsättning, Mkr

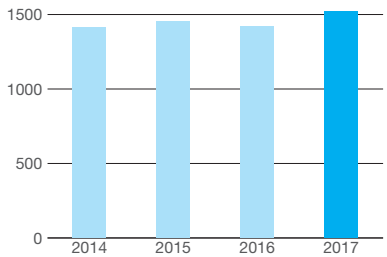

Justerat rörelseresultat, Mkr

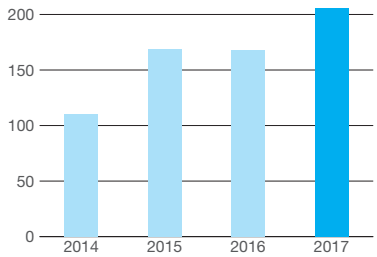

Justerad rörelsemarginal, %

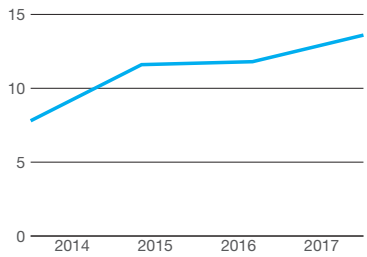

Se not 3 för ytterligare information.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Nederman bidrar till en effektivare och säkrare flygindustri

Nederman har under lång tid varit leverantör till denna industri med sina unika lösningar för luftrening i industriella miljöer.

En utmaning som möter industrin är att hantera det damm och spån som uppstår vid slipning och polering av flygplansdetaljer, till exempel flygplansvingar. Med Nedermans utrusning för utsug och filtrering skapas en produktionsmiljö som kan ta hand om damm och spån från material som kolfiber, aluminium och titan på ett säkert och effektivt sätt.

På detta sätt hjälper Nederman sina kunder att uppfylla myndighetskrav, att öka effektiviteten och höja kvaliteten samtidigt som livslängden i tillverkningsutrustningen ökar.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Enorma fördelar med metallåtervinning

Under 2017 fick Nederman en betydande order till en anläggning för metallåtervinning från elektroniskt avfall, dvs mobiltelefoner och liknande. Att återvinna metall istället för att bryta och tillverka nya metaller har dramatiskt positiva miljöeffekter. Några exempel: vid återvinning av metaller är energiförbrukningen generellt sett 75 procent lägre och för en metall som aluminium är energiförbrukningen hela 95 procent lägre; utsläpp till luft minskas med 86 procent och vattenanvändningen sjunker med 40 procent.

Samtidigt uppskattas det att bara 12-18 procent av världens elektronikskrot återvinns. Här finns med andra ord en stor potential att bättre hushålla med jordens resurser och Nedermans ambition är att vara en instrumentell del i denna utveckling.

FOKUS PÅ VÅRT FÖRETAG

Nya digitala lösningar stärker relationen med återförsäljare

En betydande del av Nedermans verksamhet bedrivs genom återförsäljare och att etablera ömsesidigt lönsamma relationer med återförsäljare världen över är mycket viktigt. Under de senaste åren har Nederman arbetat hårt för att bli ett företag som det är enkelt att göra affärer med. En viktig del i detta arbete är de nya digital verktygen med en uppdaterad webb, en partnerwebshop och digital orderhantering.

Det belgiska företaget Welda har en 20 år lång relation med Nederman. Operational Sales Manager Alain Van Kerrebroeck kommenterar dagens Nederman: "Vi är glada över vår relation med Nederman. Det är ett bra företag att arbete med och lätta att prata med. De förstår vår verksamhet och marknaden. De nya digitala tjänsterna har gjort det mycket lättare att hitta information och webshopen är enkel att hantera. Den enda nackdelen för oss med det nya sättet att arbeta är att vi nu måste göra delar av orderhanteringen som Nederman gjorde tidigare, men sammantaget är vi mycket glad över vår relation med Nederman."

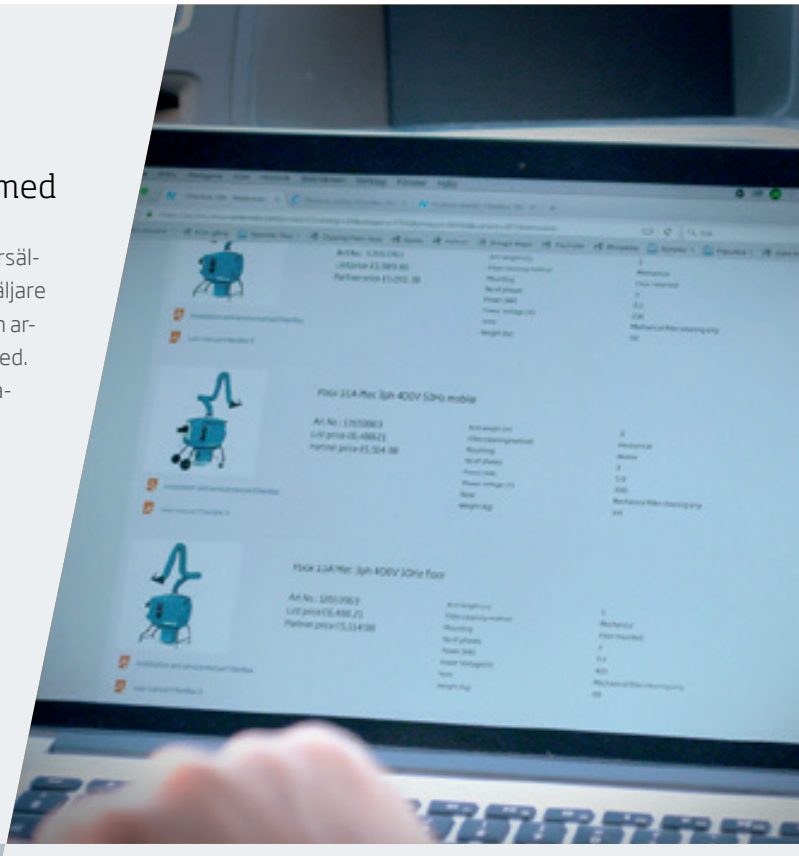

FOKUS PÅ VÅR PLANET

Minskad kemikaliemängd i tvättvattnet i Polen

Generellt sett är Nederman en liten konsument av kemikalier. De kemikalier som förbrukas används huvudsakligen i samband med målning av metalldelar. Innan delarna kan målas, måste de rengöras. För de flesta metalldelar görs detta i en automatisk process, där avfallet samlas upp och skickas till återvinning. För de allra största delarna är tvättprocessen manuell och avfallet har fram till nu inte tagits om hand.

Nederman har nu därför uppgraderat fabriken i Polen med en reningsanläggning för tvättvattnet från måleriet. Detta reducerar avsevärt mängden kemikalier, huvudsakligen fosfater, i tvättvattnet. Allt tvättvatten passerar nu denna anläggning, vilket förutom den miljömässiga vinsten även innebär lägre kostnader för avfallshanteringen och en mer flexibel verksamhet I måleriet.

DRIVKRAFTER

Krav på säkra arbetsmiljöer och minskade utsläpp från industrier samt en ökande insikt om miljöskadors verkliga kostnader är faktorer som har en långsiktigt positiv påverkan på Nedermans verksamhet inom EMEA. I nya och blivande EU-länder som behöver anpassa sig till unionens krav spelar även skärpt lagstiftning en viktig roll. I takt med att globaliseringen skärper konkurrensen blir också de ekonomiska argumenten för Nedermans produkter och system tydliga. Genom att investera i koncernens produkter kan kunderna säkerställa en hög produktionseffektivitet samt attraktiva och säkra arbetsmiljöer.

ORGANISATION

Nederman EMEA har under 2017 fortsatt det kontinuerliga arbetet att effektivisera verksamheten, stärka den långsiktiga konkurrenskraften och öka organisationens fokus på att leverera högt kundvärde. Arbetet omfattar bland annat digitalisering av försäljnings- och marknadsföringsprocesserna med fokus på värdebaserad försäljning. Digitaliseringen omfattar bland annat en Partner Web Shop för återförsäljare och andra digitala säljverktyg. Partner Web Shop har fått ett mycket positivt mottagande av återförsäljarna och antalet elektroniska order har vuxit under 2017 samtidigt som antalet produkter som är tillgängliga i webshopen har ökat. Den pågående digitalisering har så här långt inneburit att effektiviteten ökat och lönsamheten stärkts. Samtidigt blir Nederman allt lättare att göra affärer med i och med information om företagets produkter alltid finns tillgänglig. En beställning är bara en knapptryckning bort. Ambitionen är även att positionera Nederman som kunskapsledare och den självklara partnern. Under året genomfördes en rad utbildningsinsatser inom områden som värdebaserad försäljning, projektledning och ledarskap. Att förebygga dammexplosioner i industrier är ett av Nedermans expertområden och under 2017 fortsatte certifieringen av interna experter för att ytterligare stärka Nedermans förmåga att på ett professionellt sätt hantera avgörande säkerhetsfrågor. Nederman är idag representerat med egna säljorganisationer i de flesta västeuropeiska länder samt i flera länder i Östeuropa. I de länder där koncernen saknar egen representation bedrivs försäljning via distributörer. Nederman hade totalt 977 medelantal anställda (970) i EMEA under 2017.

OPERATIONS

Under 2017 fortsatte Nederman EMEA de senaste årens kontinuerliga förbättringar av verksamheten vid de tillverkande enheterna. I Polen slutfördes den betydande effektivisering som påbörjades under 2016. Produktionsstyrningssystemet Nederman Operations System vidareutvecklades under året, vilket bland annat lett till effektivare flöden i fabrikerna. Hållbarhetsarbetet har stärkts bland annat genom en övergång till förnyelsebar energi vid anläggningen i Helsingborg från 1 januari 2017 och genom att avfallsvolymerna i produktionen fortsatt att minska. Nederman EMEA har tillverkning på följande platser i Europa: Assens, Danmark (tillverkning); Marki, Polen (tillverkning); Leeds, Storbritannien (tillverkning); Helsingborg, Sverige (montering och distribution); Kinna, Sverige (tillverkning); Töredal, Sverige (tillverkning); Friesenheim, Tyskland (tillverkning och montering) samt Skedsmokorset, Norge (tillverkning).

TRE FRÅGOR TILL HANS DAHLÉN, SVP DIVISION EMEA

Hur ser du på utvecklingen under 2017?
"2017 var ett bra år för oss med god organisk tillväxt av orderingången efter en markant ökning i vår projektförsäljning och en fortsatt stärkt lönsamhet. Vi har nu förbättrat vår lönsamhet fem år i rad och under 2017 hade vi en högre lönsamhet i varje enskilt kvartal jämfört med motsvarande kvartal 2016."

Vilka var årets höjdpunkter?
"Här skulle jag vilja lyfta fram det förbättrade affärsläget med en högre efterfrågan på våra systemlösningar, som tillsammans med en fortsatt god utveckling av basaffären gjorde att vi hade en god tillväxt av såväl orderingång som försäljning. Jag vill också gärna nämna den fortsatta digitaliseringen av vår verksamhet. Vår Partner Web Shop spelar redan nu en stor roll i vår verksamhet och betydelsen av den och andra digitala satsningar kommer bara att öka."

Hur ser du på framtiden för EMEA?
"Vi går ytterligare stärkta in i 2018 och jag känner en fortsatt och växande optimism. Vi har lagt en solid plattform samtidigt som vi har identifierat flera områden där vi fortsatt kan bli bättre. Under 2017 visade vi vad vi kan och vi ska fortsätta det arbetet under 2018. "

APAC

Betydande förbättring av lönsamheten. Positiva trender i Kina, Indien och Australien.

Rörelsesegmentet APAC hade en positiv utveckling under 2017 med en orderingång som uppgick till 428,3 miljoner kronor (358,4), motsvarande en organisk ökning om 19,4 procent. Utvecklingen var positiv i Kina, Indien och Australien, medan efterfrågan generellt sett var lägre i Sydostasien. Omsättningen uppgick till 402,7 miljoner kronor (379,6), motsvarande en organisk ökning om 6,0 procent. En stark avslutning av året innebar att helårsresultatet 2017 stärkts med 18,6 miljoner kronor till 9,3 miljoner kronor jämfört med ett negativt justerat rörelseresultat på -9,3 miljoner kronor för 2016. Den justerade rörelsemarginal stärktes till 2,3 procent (-2,5).

FÖRBÄTTRAD LÖNSAMHET FOKUS

Övergripande mål för APAC under 2017 var att skapa lönsamhet i verksamheten. APAC är ett område med god potential för stora installationer i samband med uppbyggnaden av en modern tillverkningsstruktur i regionen. Nederman har under året valt att fokusera på de områden där koncernen har hög kompetens och har tack vare god kvalitet och högt teknikinnehåll vunnit ett flertal upphandlingar i konkurrens med lokala tillverkare utan att göra avkall på lönsamheten.

Nederman agerar alltid långsiktigt när koncernen etablerar sig på nya marknader, men har samtidigt strikta krav på lönsamhet på alla sina verksamheter. Den stärkta lönsamheten i APAC under 2017 är ett första steg på vägen mot en rörelsemarginal i linje med koncernens finansiella mål.

UTVECKLING PER LAND

I Kina var efterfrågan svag under årets första kvartal, men under de tre följande kvartalen var utvecklingen på den kinesiska marknaden markant starkare, inte minst under årets avslutande kvartal då orderingång växte med 70 procent organiskt. Basaffären utvecklades väl under årets tre avslutande kvartal och under det fjärde kvartalet bokades även flera större order. Även Indien hade en god utveckling under 2017 med undantag av det tredje kvartalet då marknaden tyngdes av den nya indirekta skatten (GST). För helåret uppgick den organiska ordertillväxten till 28 procent. I Australien fortsatte den ekonomisk tillförsikten att öka och den organiska orderingången växte med 27 procent för helåret. Sydostasien hade en svag utveckling av basaffären, medan ett antal större order bokades.

Översikt 2014-2017

Omsättning, Mkr

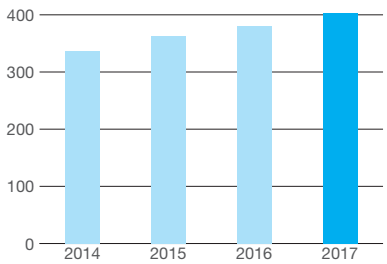

Justerat rörelseresultat, Mkr

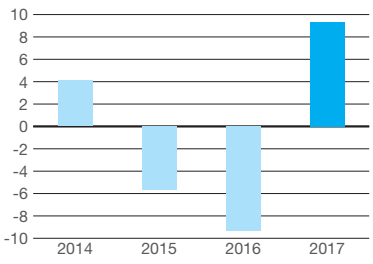

Justerad rörelsemarginal, %

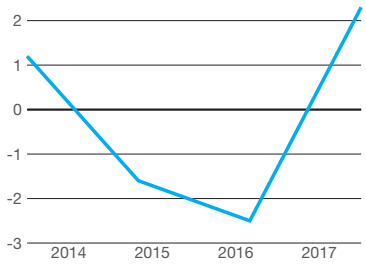

Se not 3 för ytterligare information.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

En kund, två kontinenter – inga problem

Nederman har sedan tidigare levererat omfattande lösningar till det japanska företaget Aisin Takaoka. När Aisin Takaoka bestämde sig för att etablera ett nytt gjuteri i Mexiko föll valet återigen på Nederman för att utrusta anläggningen med industriell luftrening i världsklass. Ordern från det japanska företaget bekräftar ytterligare Nedermans ledande position och konkurrensförmåga vad gäller industriell luftrening, oavsett vilken kontinent det handlar om. Nedermans starka närvaro i såväl Asien som i Nordamerika gör det möjligt att på ett effektivt sätt koordinera projektet över två kontinenter.

Systemet till anläggningen i Mexiko kommer att konstrueras och tillverkas vid Nedermans anläggning i Suzhou, Kina, och installationen kommer att ledas av det tekniska teamet i Suzhou i nära samarbete med Nedermans organisationer i Mexiko och USA. Sällan har Nedermans globala styrka demonstrerats så tydligt.

FOKUS PÅ VÅRA KUNDER

Nederman ger Nanjing Yunhai renare luft och stabilare produktion

Nanjing Yunhai Group, som grundades 1993, tillverkar olika typer av rostfria metaller, bland annat aluminium- och magnesiumlegeringar samt olika typer av strängsprutade och formgjutna produkter. Företagets produkter används i fordons- och elektronikindustrin.

Nederman i Kina sålde sin första totallösning, inklusive ett FS-filter, till Nanjing Yunhai 2015, som ersatte ett gammalt system från en lokal tillverkare. Den nya filterlösningen innebar betydligt effektivare luftrening och en stabilare produktionsmiljö. Nedermans höga kvalitet uppskattades mycket av kunden och sedan den första installationen 2015 har Nederman installerat tolv system vid sex av Nanjing Yunhais anläggningar runt om i Kina.

FOKUS PÅ VÅRT FÖRETAG

Framgångsrik organisationsutveckling i Kina och Indien

Nederman hade en stark utveckling i Kina under 2017. En viktig anledning till den positiva trenden är det strukturerade arbete som genomfördes för att göra organisationen effektivare. Genom att tillsätta nya ledande befattningshavare som pratar kinesiska etablerades en bättre uppföljningen av verksamheten, samtidigt som bilden av organisationens styrkor och svagheter blev tydligare. Mycket av arbetet att stärka organisationen har fokuserat på att tydliggöra roller och ansvar, samtidigt som inspiration för hur Nederman arbetar på bästa sätt har hämtats från andra delar av organisationen.

Ett snarlikt arbete genomfördes även i Indien, där Nederman bland annat har rekryterat medarbetare som på ett kraftfullt sätt kan bidra till företagets utveckling. Precis som i Kina gav detta målmedvetna arbete bra resultat under året.

FOKUS PÅ VÅR PLANET

Nederman drar nytta av sin egen expertis vid anläggningen i Suzhou

Miljölagstiftningen i Kina blir allt striktare och fabriker, inklusive några av Nedermans underleverantörer, blir granskade av myndigheterna mer frekvent än tidigare. Om det upptäcks stora fel och brister är risken stor att produktionen stoppas och att anläggningen bötfälls med höga belopp. Ett fokusområde vid granskningarna är utsläpp till luft från målerianläggningar där regelverket blir betydligt hårdare, till exempel så verkar Nedermans målerianläggning i Suzhou under det hårdare regelverket. För att säkerställa att utsläppen i Suzhou möter nationella och lokala standarder genomförde Nederman under 2017 ett omfattande underhållsarbete av filterlösningen. Ett arbete där Nedermans egen expertis inom industriell luftrening kom till intern användning.

Arbetet vid anläggningen i Suzhou har även skapat möjligheter för Nederman att utnyttja denna erfarenhet för att utveckla kunderbjudande till företag i samma situation.

DRIVKRAFTER

Många av regionens tillverkningsanläggningar saknar helt miljötekniska lösningar eller använder sig av undermålig teknik. Behovet av högkvalitativ miljöteknik är med andra ord mycket stort. Genom att investera i Nedermans system och produkter uppnås betydande fördelar i form av driftsäkerhet och effektiv återvinning av restprodukter och energi. Såväl miljö- som arbetsmiljöfrågorna blir allt viktigare i takt med att den allmänna levnadsstandarden ökar i regionen, samtidigt som de regulatoriska kraven på miljöanpassad produktion växer i Kina och övriga länder. Genom en ökad miljömedvetenhet och insikt om vikten av att investera i högkvalitativa lösningar fördjupas också Nedermans dialog med kunderna. De kundsegment som för närvarande har den starkaste utvecklingen är maskin- och fordonsindustrin, som driver mycket av tillväxten i regionen. Även gjuterier och smältverk samt svets och maskinbearbetning uppvisar en positiv utveckling. Livsmedelsindustrin, som tidigare var väldigt fragmenterad och outvecklad, växer när större aktörer med höga krav på kvalitet och säkerhet nu utvecklas i regionen.

ORGANISATION

Nederman har under 2017 arbetat intensivt för att stärka organisationens förmåga att utveckla lönsamma affärer. Ett antal viktiga rekryteringar har genomförts samtidigt som man genomfört ett viktigt arbete att renodla och förtydliga olika roller i verksamheten. Mycket kunskap och inspiration har hämtats från andra delar inom Nederman-koncernen, bland annat har APAC i likhet med EMEA lanserat en webshop för företagets distributörer. På den indiska marknaden har kompetens höjts genom att kraven vid nyrekryteringar skärpts.

Nederman är representerat av egna säljbolag i Australien, Indien, Indonesien, Kina, Malaysia och Thailand. I regionens övriga länder bedrivs försäljning via distributörer. I Kina ligger huvudkontoret i Shanghai, men landet täcks in av ett flertal regionala kontor. Den stora kompetens inom större system och installationer som finns inom den australiensiska organisationen används inom hela regionen för att säkerställa att dessa projekt genomförs så effektivt och framgångsrikt som möjligt. Omsättningen från service befinner sig på relativt låg nivå, men förväntas växa i takt med att antalet sålda produkter och system ökar. Idag är det framför allt Australien och Kina som har betydande serviceverksamheter. Nederman hade 298 (304) medelantal anställda i APAC under 2017.

OPERATIONS

Nederman har en stark produktionsnärvaro med anläggningar i Melbourne, Australien (montering och distribution); Suzhou, Kina (tillverkning); Qingpu, Kina (montering och distribution); samt i Bangkok, Thailand (tillverkning). Anläggningen i Thailand, som togs i drift under 2013, har den sydostasiatiska marknaden som sitt främsta försörjningsområde. Anläggningarna i Kina förser utöver den kinesiska marknaden också andra marknader i Asien med produkter. Nederman lokaliserar allt mer produktion till regionen, samtidigt som inköpsvolymerna från lokala leverantörer ökar. Genom att ha en allt större del av såväl produktion som inköp i regionen kan leveranser genomföras snabbare och till en lägre kostnad.

TRE FRÅGOR TILL SVEN KRISTENSSON, CEO OCH INTERIM SVP DIVISION APAC

Hur ser du på utvecklingen under 2017?
"2017 var året då vi vände den negativa trenden med en förbättring av efterfrågan i Kina, Indien och Australien. För helåret ökade den organiska orderingången med närmare 20 procent, samtidigt som vi lyckades förbättra lönsamheten på ett betydande sätt genom att fokusera på kompetens och kvalitet."

Vilka var årets höjdpunkter?
"Det enskilt viktigaste under 2017 var att vi vände en tidigare förlust till vinst. Förbättringen i vårt justerade rörelseresultat uppgår till drygt 18 miljoner kronor. Vi är inte nöjda med nivån på lönsamheten inom APAC, men utvecklingen 2017 var ett betydande steg i rätt riktning."

Hur ser du på framtiden inom APAC?
"Den makroekonomiska utvecklingen med fortsatt industrialisering, urbanisering och en växande medelklass talar fortsatt för att Nederman har en viktig roll att spela i regionen. Flera marknader utvecklas för närvarande positivt och vi kan se en ökad aktivitet inom miljöområdet i Kina."

Nederman Insight

Dagens allt snabbare digitalisering skapar nya möjligheter för Nederman att utveckla och förbättra sitt kunderbjudande. Möjligheterna med uppkopplade tjänster, Internet of Things (IoT) samt mobila enheter som smarta telefoner och surfplattor, erbjuder tillsammans en plattform som kan förse Nedermans kunder med nya tjänster och nya värden. Nederman Insight har etablerats för att tillvarata och utveckla dessa möjligheter. I fjärde kvartalet 2017 förvärvades därför det norska bolaget NEO Monitors som har världsledande lösningar för mätning av gaser och damm i alla typer av industrier.

FÖRVÄRV AV NEO MONITORS

NEO Monitors är en global pionjär inom laserbaserade lösningar för mätning av gaser och damm i alla typer av industrier. Företaget har skaffat sig en ledande position i alla generationer av laserbaserad mätteknik och har idag den största installerade basen av TDLS analysatorer (Tunable Diode Laser Spectrometry) med mer än 11 000 instrument installerade i över 40 länder. Företagets kompetens och teknik möjliggör mer än 100 olika konfigurationer skräddarsydda för kunders behov, vilket hjälper globala industrier att uppnå bättre processkontroll, minskade driftskostnader och ökad effektivitet.

NEO Monitors är nu en del av Nederman Insight. NEO Monitors varumärke och team kommer att fortsätta som tidigare. Lösningarna kommer att bli en integrerad del av Nederman Insight-applikationer och det digitala ekosystem som bygger på Connectivity och Internet of Things.

STRATEGISKT MÅL

Nederman Insight har som mål att under de närmaste åren utveckla nya digitala lösningar till ett komplett ekosystem av tjänster som kan marknadsföras till såväl nya som existerande installationer av Nedermans system. För att lyckas med detta kommer företaget successivt bygga upp ny och nödvändig kompetens för att skapa ett attraktivt erbjudande med en robust infrastruktur för IoT.

DIGITALT FLÖDE FRÅN FILTER TILL FAKTA

Visionen är att skapa ett digitalt flöde från filter till fakta. Det första steget, Performance Tracking, utgörs av möjligheten att genom digitala lösningar förse kunderna med data om prestandan i deras filterlösningar. Målsättningen för nästa steg, Process Optimization, är att kunna hjälpa kunderna att använda denna kunskap till att optimera sina processer. Ytterligare ett steg, Compliance, innebär att kunderna har total kontroll på och vederhäftig dokumentation över sin industrimiljö och sina utsläpp.

IoT-PLATTFORM

Det digitala kunskapserbjudandet byggs på Nederman Insights IoT-plattform. Denna plattform, som består av hårdvara som installeras i Nedermans produkter och lösningar samt mjukvara som kommunicerar med molnet, förser kunderna med information och insikter om kritiska parametrar och processer.

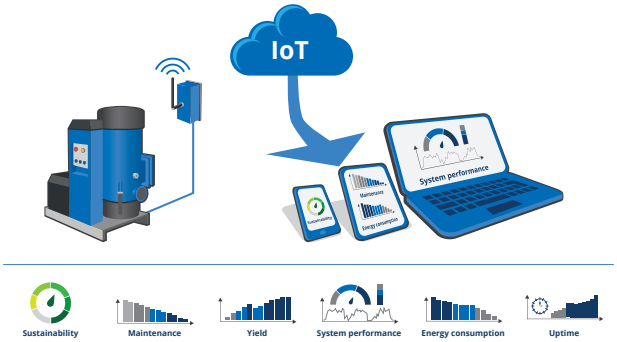

Nederman genomför sedan 2016 pilotstudier inom fyra olika industrisegment, som tillsammans utgör cirka 25 procent av Nedermans totala omsättning. Resultaten från studierna implementeras i Nederman Insight som tjänster och lösningar med målsättning att bli avgörande i kundens verksamhet.

De nya digitala tjänsterna och lösningarna kommer efterhand som de lanseras att stärka Nedermans erbjudande samtidigt som relationerna med kunderna fördjupas och stärks på ett sätt som tidigare inte varit möjligt.

Visionen är att skapa ett digitalt flöde från filter till fakta. Det första steget utgörs av möjligheten att genom digitala lösningar förse kunderna med data om prestandan i deras filterlösningar. Data som alltid är tillgänglig, överallt.

Hållbarhet
Vision och åtagande

Nedermans hållbarhetsrapport omfattar sidorna 36-37 (Vision och åtagande), 38-39 (Agenda 2030), 40-41 (Resultat), 44-45 (Verksamhetsöversikt) samt 48-49 (Riskhantering). Rapporten utgör Nedermans lagstadgade hållbarhetsrapport enligt kraven i årsredovisningslagen och omfattar hela koncernen.

Nedermans verksamhet med lösningar som förbättrar arbetsmiljö och begränsar utsläpp är djupt förankrad i företagets ambition att göra världen bättre och säkrare. Det är därför följdriktigt att Nederman tagit ytterligare ett steg och integrerat sitt hållbarhetsarbete i affärsstrategin.

Sett ur ett hållbarhetsperspektiv har Nedermans produkter störst påverkan under den långa period de används av kunderna. Nedermans hållbarhetsstrategi fokuserar därför på:

- Optimering av kundernas resursanvändning genom att höja effektiviteten, utveckla nya produkter och tjänster samt förbättra resursanvändning vid existerande lösningar
- Höja kundernas medvetenhet och kompetens genom att förklara den betydelse Nedermans lösningar har för att stärka hållbarheten i deras verksamhet
- Förbättra förutsättningarna för hälsa och säkerhet bland kundernas anställda
- Bygga förtroende för Nedermans förmåga att leverera ovanstående

Sex områden har identifierats som de mest centrala för att Nederman ska vara en attraktiv partner för företagets kunder i framtiden.

- Integration av hållbarhetsperspektivet i alla delar av företagets affärsstrategi
- Ekonomisk utveckling och finansiell styrka
- Ett kunderbjudande med effektiva lösningar för ren luft
- Ett kunderbjudande med energieffektiva produkter och system
- Ett kunderbjudande som hjälper kunderna att skapa en effektiv resursanvändning
- Innovation med ett tydligt hållbarhetsperspektiv
- Ökad medvetenhet kring hållbarhet bland Nedermans kunder

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER I VÄRDEKEDJAN

Få frågor har idag samma betydelse som hållbarhetsfrågorna. För Nederman skapar detta betydande möjligheter, men även risker. För att kunna navigera i ett komplext affärslandskap och säkerställa att Nederman bidrar till en hållbar utveckling har företaget analyserat vilka globala drivkrafter som har störst inverkan på Nederman och var i företagets värdekedja påverkan är som störst och hur Nederman ska agera.

Utveckling av produkter och tjänster – Nederman ska utveckla produkter och tjänster som levererar hållbarhetsfördelar för kunderna. Utvecklingsarbetet ska också göras så att alla delar av produkten kan återanvändas, materialåtervinnas eller energiåtervinnas.

Leverantörer – Nederman ska fokusera på att minska negativ påverkan från leverantörsledet och verka för ökad öppenheten kring leverantörer och deras arbete. Målsättningen är att utveckla strategiska partnerskap som kan hjälpa Nederman att utveckla och upprätthålla ett hållbart produkterbjudande.

Den egna verksamheten – I den egna verksamheten ska hållbarhetsfrågorna hanteras på ett sätt som återspeglar Nedermans kärnvärden. De viktigaste områdena i detta arbete är energi, avfall och utsläpp; personalutveckling; innovation för hållbarhet; ekonomisk styrka; samt säkra och hälsosamma arbetsplatser.

Försäljning – Avgörande för Nedermans försäljningsframgångar är företagets förmåga att identifiera de utmaningar som kunderna står inför och erbjuda lösningar för en mer hållbar produktion och förbättrad produktionseffektivitet.

Utveckling av systemlösningar – En del av Nedermans erbjudande utgörs av systemlösningar, dvs skräddarsydda lösningar för luftrening i olika industrier. Detta arbete erbjuder stora möjligheter att utforma kunskapskrävande lösningar optimerade för hållbar produktion.

Distribution – En effektiv distribution är en integrerad del av Nedermans erbjudande. Genom att reducera distributionens miljöpåverkan bidrar Nederman till att göra hela värdekedjan så effektiv som möjligt.

Produkten i användning – Nedermans största miljöpåverkan uppkommer under produkternas användning. Därför utgör produkternas utformning också den enskilt största möjligheten att bidra till en hållbar utveckling genom att utveckla produkter som är så effektiva som möjligt samtidigt som de bidrar till att göra arbetsplatserna säkra.

Från vaggan till vaggan – Målsättningen för Nederman är att produkter som nått sin maximala livslängd utgör starten på något nytt genom att delarna kan återvinnas.

NEDERMANS ÅTAGANDE

Nederman har formulerat sitt hållberhetsåtagande i tre dimensioner: vårt företag, våra kunder, vår planet.

Vårt företag

Förtroende – Tillsammans vill vi skapa en kultur av förtroende, öppenhet och transparens, där våra medarbetare känner sig inspirerade och våra kunder och investerare har förtroende för vår integritet.

Människor och kompetens – Med hjälp av våra medarbetares och strategiska partners kunskap, insikter och passion ska vi göra skillnad för våra kunder, vår värdekedja och vår planet.

Ekonomisk styrka – Vi ska säkra en lönsam tillväxt för att skapa ekonomisk styrka samt driva och genomföra vår strategi, så att vi kan leverera ett bestående värde till våra intressenter.

Våra kunder

Hållbar produktion – Med vår kompetens och kompletta lösningar ska vi överträffa kundernas förväntningar och bidra till effektiva, lönsamma och säkra produktionsmiljöer. Vi ska dela med oss av vår kompetens för att hjälpa kunderna utforska hur avfall kan återvinnas och återanvändas. Så ska vi hjälpa till att sänka kostnaderna och göra det bästa av begränsade resurser.

Vår planet

Göra mer med mindre – Tillsammans med våra samarbetspartners längs värdekedjan ska vi minska miljöpåverkan genom att utforma produkter med lång livslängd, baserade på smart materialanvändning och optimerade för ren och effektiv användning. Vi tillverkar våra produkter med med minsta möjliga miljöpåverkan.

Hållbarhet
Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s nya utvecklingsagenda som består av 17 globala mål med totalt 169 delmål. De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Målen berör alla, såväl länder som organisationer, företag och individer.

De globala målen för hållbar utveckling ersätter millenniemålen, vilket bland annat innebär att miljö och utveckling behandlas inte längre som två separata frågor. Processen att ta fram de nya målen har varit öppen och inkluderande med deltagande från stora delar av det internationella civilsamhället och har arbetats fram av olika arbetsgrupper, forskare och organisationer.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling – den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga – är integrerade i de globala målen. Alla länder i världen ska arbeta för att nå målen och det är respektive regerings ansvar att målen nås i det egna landet. Målen ska nås till 2030. (Källor till ovanstående är fn.se och regeringen.se)

Grunden i Nedermans verksamhet har genom ett tydligt fokus på ren luft och goda arbetsförhållanden alltid varit hållbarhet. Tack vare detta och den strategiutveckling som Nederman genomfört de senaste åren har företaget skapat en unik position med stora möjligheter att aktivt lämna betydande bidrag till en positiv utveckling i den sociala dimensionen genom förbättrade arbetsmiljöer och den miljömässiga dimensionen genom att minska mängden förorenade utsläpp till luft. På nästa sida visas tre exempel på hur Nederman kommer att bidra till förverkligandet av Agenda 2030.

Mål 8. Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla

Att ta bort dammpartiklar kan ha en direkt påverkan på produktionseffektivitet och resursutnyttjande. Partiklarna som uppkommer kan vara skadliga för personalen, samtidigt som de kan ge upphov till orena ytor och skada exempelvis elektronikkomponenter i produktionsanläggningarna. Nedermans produkter löser utmaningarna genom att fånga in svetsrök, oljedimma och andra partiklar direkt vid källan och genom att avskilja skärvätskor, blästermedel och metallspån för återvinning. I sin egen verksamhet strävar företaget ständigt efter att kunna prestera mer med mindre resursanvändning. Som ett exempel har energiintensiteten i Nedermans produktionsanläggningar minskat med 16,2 procent sedan 2013. Nederman har en väl etablerad Uppförandekod och arbetar kontinuerligt med att följa upp att denna efterlevs bland medarbetare och leverantörer.

Mål 9. Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation

Nedermans sortimentet är heltäckande med allt från mobila filter till kompletta lösningar för hela produktionslinjer och fabriker - såväl befintliga som nya. Med hjälp av ny teknologi kan Nederman bidra till att optimera produktionseffektiviteten. Möjligheterna med uppkopplade tjänster, Internet of Things (IoT), samt mobila enheter som smarta telefoner och surfplattor, erbjuder tillsammans en plattform som kan förse Nedermans kunder med nya tjänster och nya värden. Ett exempel på detta är Nederman Insight som samlar in och analyserar värdeskapande information i syfte att hjälpa kunder övervaka systemprestanda och säkerställa optimal drift, planera servicebehov och följa upp att lagar och förordningar efterlevs.

Mål 12. Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

Hållbar produktion är Nedermans absoluta kärnverksamhet. Förutom lösningar som hanterar partiklar i luft, erbjuder Nederman lösningar för uppsamling, hantering och återvinning av avfall, till exempel trä- och metallspån. Med sin unika applikationskunskap kan Nederman hjälpa sina kunder att skapa en unik lösning för deras produktion och därmed bidra till att göra den mer hållbar. Nederman jobbar ständigt med att öka hållbarheten i sin egen verksamhet. Återvinningsgraden på avfall från de egna fabrikerna har ökat från 85,2 procent år 2013 till 94,4 procent år 2017.

Hållbarhet – Resultat

Målsättningen med Nedermans hållbarhetsarbete är att skapa värde för våra kunder, våra anställda och våra aktieägare. Genom att kontinuerligt utveckla vårt hållbarhetsarbete vill Nederman minimera våra risker, utveckla och förädla vårt kunderbjudande, identifiera nya framtida affärsmöjligheter och därmed stärka vår finansiella styrka ytterligare. En viktig del i detta arbete är också att öppet redovisa Nedermans resultat inom centrala hållbarhetsområden.

Antalet olyckor har minskat något jämfört med föregående år, men Nedermans ambition är att reducera antalet ytterligare. Ett viktigt steg i detta arbete är att säkerställa att alla incidenter och olyckor verkligen rapporteras och att det ständigt jobbas med att identifiera risker och att göra förbättringar. Nederman har under året förbättrat det interna systemet för rapportering och hantering av incidenter och olyckor för att på så sätt kunna stödja de lokala anläggningarna i deras arbete.

Kvalitetskostnaderna ligger kvar på en god nivå, om än något högre än förra året. Siffrorna avser kvalitetsrelaterade materialkostnader i produktionen.

Nederman har ökat andelen förnyelsebar energi i produktionen från 15 procent 2016 till 21,2 procent 2017. Nederman minskar stadigt energiförbrukningen och förbrukar idag 16,2 procent mindre energi i relation till omsättningen jämfört med 2013. Ökad andel förnyelsebar energi samt energibesparingar har lett till en minskning av den totala mängden CO2 från energiförbrukning med cirka 1 000 ton under 2017. CO2-utsläpp från transporter är fortfarande ett område för förbättring. Nederman har minskat utsläppen med knappt 10 procent jämfört med 2016, men d är fortfarande på en hög nivå. Framför allt är det flygtransporter som måste reduceras.

Nedermans återvinningsgrad ökar fortsatt jämfört med tidigare år, och företaget återvinner idag 94,5 procent av allt avfall, vilket skall jämföras med 85 procent 2012. Nedermans mål är att nå 95 procent till 2020, men med nuvarande takt bör detta vara möjligt redan under 2018.

Andelen leverantörer som har skrivit på Nedermans Uppförandekod har minskat jämfört med förra året. För att säkerställa att Nederman når målet att minst 85% av allt inköpt gods skall komma från leverantörer som har accepterat Nedermans Uppförandekod kommer företaget att införa tätare intern uppföljning.

POLICYS OCH GRANSKNING

Nedermans Code of Conduct sammanfattar företagets policies relaterade till sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption. Det är ett krav för samtliga medarbetare och affärspartners att följa Code of Conduct.

Miljöarbetet följer ISO 14001:2015. Företagets Code of Conduct och miljöpolicy finns att läsa på https://www.nederman.com/en/sustainability.

Efterlevnad kontrolleras genom interna och externa revisioner samt genom leverantörsrevisioner. Under 2017 genomfördes 50 leverantörsrevisioner. Nederman har en intern process för rapportering av misstänkt brott mot Code of Conduct. Det har under 2017 inte inkommit någon sådan rapportering

Direkt energiförbrukning

Direkt energiförbrukning i produktion i relation till omsättning (kWh/kSEK)

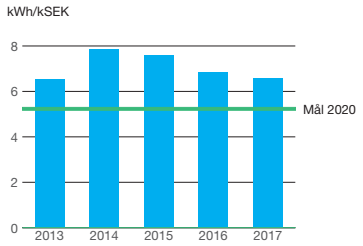

Siffrorna från 2014 och framåt inkluderar förvärvade bolag och förändringar i produktionsstrukturen.

Total energiförbrukning

Direkt energiförbrukning i produktion i relation till omsättning (kWh/kSEK)

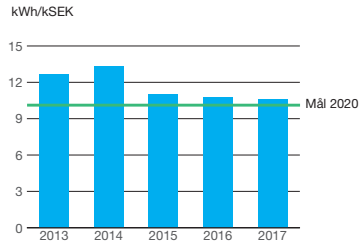

Siffrorna från 2014 och framåt inkluderar förvärvade bolag och förändringar i produktionsstrukturen.

Andel förnyelsebar energi, %

Andel förnyelsebar energi i produktionen uppgår till 21 % (15)

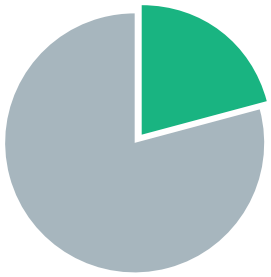

Koldioxidutsläpp per transportslag

Siffrorna är delvis baserade på uppskattningar gjorda inom Nederman.

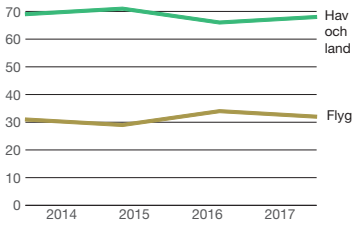

Kvalitetsbristkostnader

Kvalitetsbristkostnader i produktion i relation till 2013 års nivå, %

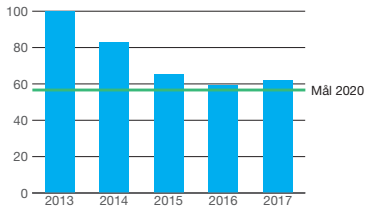

Avfallsåtervinning i produktionen, %

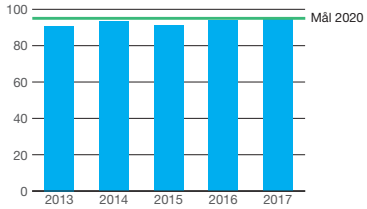

Siffrorna för 2015 och 2016 inkluderar förvärvade bolag och förändringar i produktionsstrukturen.

Olyckor

Antal olyckor som lett till minst en dags sjukfrånvaro per 1 000 anställda

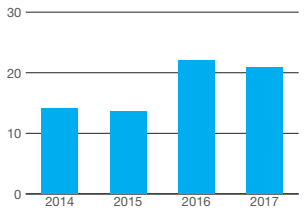

Sjukfrånvaro, %

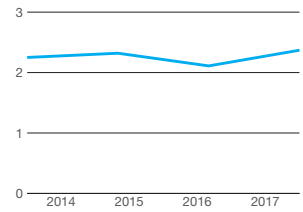

Könsfördelning, %

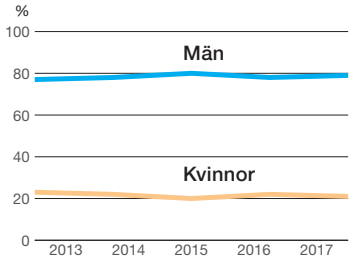

Nedermans hållbarhetsmål

Energikonsumtion

-20%

Minska energikonsumtionen i produktionen med 20 procent till 2020 jämfört med 2013. Vid utgången av 2017 uppgick minskningen till 16,2 procent.

Koldioxidutsläpp

-20%

Vid utgången av 2017 hade de totala koldioxidutsläppen ökat med 22%, medan utsläppen relaterat till försäljningsvärde hade minskat med drygt 20 procent.

Återvinning

95%

Uppnå 95 procent i återvinning av avfall i produktionen till 2020. Vid utgången av 2017 uppgick återvinningen till 94,4 procent.

Uppförandekod

100%

100 procent av företagets externa leverantörer ska arbeta enligt Nedermans uppförandekod. Vid utgången av 2017 uppgick denna siffra till 81 procent.

Nederman-aktien

Nedermans ambition är att kontinuerligt förse finansmarknaden, ägarna och andra intressenter med korrekt, konsekvent och relevant information i syfte att öka förståelsen för koncernen och uppfylla reglerna för börsnoterade bolag. Nedermanaktien är sedan den 16 maj 2007 noterad på Nasdaq Stockholm under förkortningen "NMAN". Sedan januari 2014 är aktien noterad på Nasdaq Stockholm Mid Cap. En översiktlig historik för Bolaget och dess aktie återfinns i faktarutan på nästa sida.

Moderbolagets eget kapital uppgick vid årets utgång till 868,8 Mkr (789,8). Börsvärdet var 2 928,8 Mkr (2 196,6).

KOMMUNIKATION MED MARKNADEN

Representanter för Nederman träffar regelbundet analytiker, kreditgivare och aktieägare för att ge en fortlöpande bild av utvecklingen under verksamhetsåret. Delårsrapporterna, bokslutskommunikén och årsredovisningen distribueras till de aktieägare som så önskar. Dessa rapporter tillsammans med Bolagets pressmeddelanden, finns också tillgängliga på webbplatsen på svenska och engelska.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Antalet aktieägare var vid årets slut 2 657 (2 334). Varje aktie i Nederman berättigar till en röst. Andelen svenskt ägande uppgick till 91,3 (94,1) procent. De tio största ägarnas innehav utgjorde 81,6 (84,7) procent av det totala antalet aktier. Den största enskilda ägaren är Investment AB Latour. I tabellen på nästa sida anges Nedermans ägarförhållanden per den 31 december 2017.

UTDELNING OCH UTDELNINGSPOLICY

Nedermans utdelningspolicy är att lämna en utdelning uppgående till 30–50 procent av årets nettovinst efter skatt, med hänsyn tagen till kapitalstruktur och förvärvsplaner. För verksamhetsåret 2017 föreslår styrelsen och verkställande direktören en utdelning av 6,00 kr per aktie (5,50).

ANALYTIKER SOM FÖLJER NEDERMAN

- Daniel Lindkvist från Handelsbanken, dali13@handelsbanken.se

Pris- och volymutveckling 2017

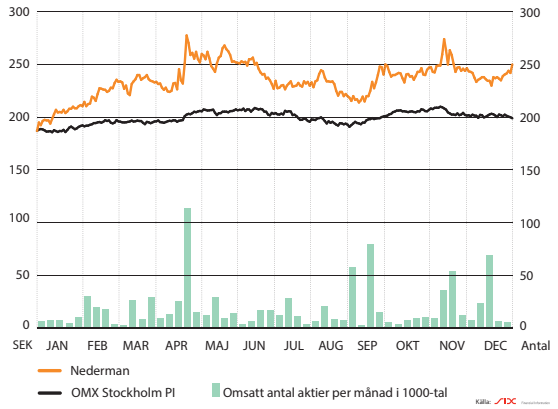

Pris- och volymutveckling 2013-2017

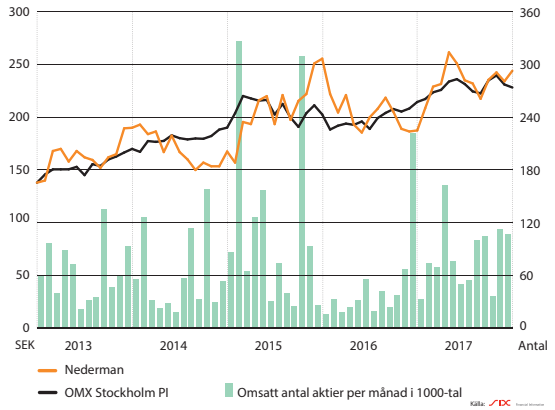

Data per aktie	2017	2016	2015	2014	2013
Vinst per aktie efter skatt, Kr	15,93	14,72	13,07	8,05	5,94
Börskurs 31 december, Kr	250,0	187,5	255,5	167,5	190,0
Börsvärde, Mkr	2 928,8	2 196,6	2 993,3	1 962,3	2 225,9
Kassaflöde, Mkr	79,3	19,2	-68,4	39,3	41,3
Föreslagen utdelning/aktie, Kr	6,00	5,50	5,00	4,00	4,00
Utdelningstillväxt, %	9,1	10,0	25,0	0,0	0,0
Direktavkastning, %	2,40	2,93	1,96	2,39	2,11
P/E tal	15,7	12,7	19,5	20,7	31,9
Andel utdelad vinst, %	38	37	38	50	67
Eget kapital, Mkr	1 075,8	982,2	837,1	733,3	619,8
Emitterade antal aktier, 31 december	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340
Föreslagen utdelning i procent av eget kapital, %	6,5	6,5	7,0	6,4	7,6

Nedermans större ägare	Innehav	Röster, %
Investment AB Latour	3 512 829	29,98
Ernström Kapitalpartner AB	1 175 000	10,03
IF Skadeforsakring AB	1 160 400	9,90
Swedbank Robur fonder	877 643	7,49
Lannebo Micro Cap	773 603	6,60
Fjärde AP-Fonden	595 842	5,09
Lannebo Micro Cap II	570 047	4,87
Fondita Nordic Micro Cap SR	400 000	3,41
Handelsbanken Fonder	252 157	2,15
UN Joint Staff	239 605	2,05
Övriga ägare	2 158 214	18,43
Summa	**11 715 340**	**100,00**

Historik	
1944	Företaget grundas av Philip Nederman.
1983	Notering på Stockholmsbörsen.
1985	Active blir ny majoritetsägare. Bolaget avnoteras.
1991	Nederman säljs till Esab.
1994	Charter förvärvar Esab och blir ny majoritetsägare.
1999	Riskkapitalbolaget EQT förvärvar Nederman.
2007	Notering på Nasdaq Stockholm.
2010	Nederman förvärvar Dantherm Filtration.
2012	Nederman förvärvar Environmental Filtration Technologies.
2013	Nederman kvalificerar sig till Nasdaq Stockholm Mid Cap.
2014	Nederman flyttas till Nasdaq Stockholm Mid Cap.
2017	Nederman förvärvar NEO Monitors AS

Ägare per kategori, %	
Finansiella företag	65,17
Socialförsäkringsfonder	7,00
Intresseorganisationer	0,20
Övriga svenska juridiska personer	11,07
Ej kategoriserade juridiska personer	0,17
Svenska privatpersoner	7,71
Utlandsboende ägare	8,68
Totalt	**100,00**

Ägare per land, %	
Sverige	91,3
Finland	6,4
Storbritannien	1,4
Luxemburg	0,3
Frankrike	0,2
USA	0,2
Danmark	0,1
Övriga	0,1
Totalt	**100,0**

Utdelning per aktie, kr

2017 års utdelning avser styrelsens förslag

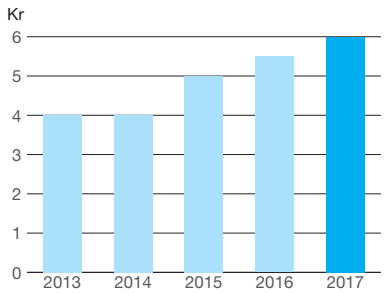

Vinst per aktie, kr

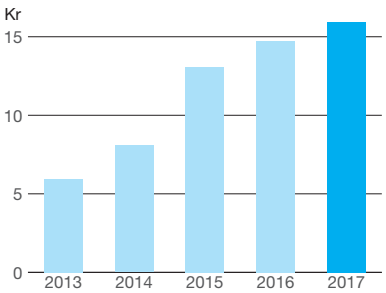

Börsvärde, Mkr

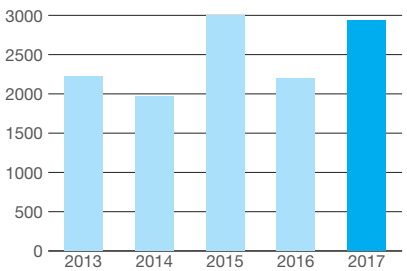

Verksamhetsöversikt

Styrelsen och verkställande direktören för Nederman Holding AB (publ) 556576-4205, avger härmed sin årsredovisning för verksamhetsåret 2017.

VERKSAMHET

Nederman är en världsledande leverantör av produkter och lösningar inom området miljöteknik med fokus på luftfiltrering och återvinning. Företagets lösningar bidrar till att minska miljöpåverkan från industriproduktion, att skapa ren och säker arbetsmiljö samt att öka produktionseffektiviteten. Företagets åtagande till kund kan omfatta allt från förstudier och projektering till installation, driftsättning och service. Tillverkningen är certifierad enligt kvalitetsstandarden ISO 9001 och miljöstandarden ISO 14001. Enheter för produktion och sammansättning finns i Australien, Brasilien, Danmark, Kina, Norge, Polen, Storbritannien, Sverige, Thailand, Tyskland och USA. Nederman har ett globalt certifikat för kvalitet och miljö, i vilket alla tillverkningsenheter i Nederman samt Nederman Holding AB ingår. Försäljning bedrivs genom egna säljbolag och distributörer i över 50 länder. Tyngdpunkten av försäljningen ligger i Europa och Nordamerika, men Nederman är också aktivt på ett antal tillväxtmarknader. Koncernen hade vid årsskiftet 1 803 (1 743) anställda.

KONCERNSTRUKTUR

Nederman Holding AB (publ) är moderbolag i en koncern med direkt eller indirekt helägda dotterbolag som framgår av not 19.

Operativt arbetar koncernen med tre geografiska rörelsesegment: EMEA (Europa, Mellersta Östern och Afrika), Americas (Nord- och Sydamerika) och APAC (Asien och Oceanien).

Operations ansvarar för tillverkning, distribution, produktvård, logistik, inköp och kvalitetssystem. Produktion, sammansättning och distribution bedrivs i elva länder i fem världsdelar.
Corporate Development ansvarar för marknadsföring och kommunikation, strategisk produktplanering, FoU, internutbildning samt strategisk affärsutveckling.
Finance & IT och **Human Resources** är två koncernövergripande funktioner med uppgift att stödja den operativa verksamheten samt att ansvara för global samordning inom respektive funktion.

BÖRSNOTERING

Sedan januari 2014 är aktien noterad på Nasdaq Stockholms Mid Cap-lista under förkortningen «NMAN». I segmentet Mid Cap ingår bolag med ett börsvärde mellan 150 miljoner och 1 miljard Euro. 31 december 2017 uppgick antalet aktieägare till 2 657 (2 334).

FÖRVÄRV OCH AVYTTRINGAR UNDER ÅRET

Den 7 november 2017 förvärvade Nederman 100 procent av aktierna i NEO Monitors AS. NEO Monitors är en global pionjär inom laserbaserade lösningar för mätning av gaser och damm i alla typer av industrier. NEO Monitors blir en del av Nedermans Insight verksamhet. NEO Monitors varumärke och team kommer att fortsätta som tidigare. Lösningarna kommer att bli en integrerad del av Nederman Insight-applikationer och det digitala ekosystem som bygger på Connectivity och Internet of Things. NEO Monitors AS har cirka 40 anställda och hade 2017 en omsättning på 132,0 Mkr.

ORDERINGÅNG OCH OMSÄTTNING 2017

Orderingången uppgick till 3 157,3 Mkr (2 992,3), vilket motsvarar en organisk ökning om 4,6 procent jämfört med 2016. Nettoomsättningen uppgick till 3 148,5 Mkr (3 107,3), vilket motsvarar en organisk ökning om 0,1 procent jämfört med 2016.

RESULTAT

Koncernens rörelseresultat för 2017 uppgick till 278,1 Mkr (250,3). Justerat rörelseresultat uppgick till 285,8 Mkr (250,3). Justerad rörelsemarginal uppgick till 9,1 procent (8,1). Resultat före skatt uppgick till 260,1 Mkr (231,7). Resultat efter skatt var 186,3 Mkr (172,1), vilket gav ett resultat per aktie om 15,93 (14,72).

PRODUKTUTVECKLING

Koncernens kostnader för att utveckla befintliga produktprogram och för att ta fram nya produkter uppgick till 14,2 Mkr (7,8). I rapport över finansiell ställning för koncernen har 6,8 Mkr (6,7) aktiverats.

INVESTERINGAR OCH AVSKRIVNINGAR

Koncernens investeringar i immateriella tillgångar uppgick under året till 30,1 Mkr (26,1). Avskrivningar på immateriella tillgångar har under året gjorts med 23,7 Mkr (16,5). Koncernens investeringar i materiella tillgångar uppgick under året till 23,3 Mkr

(19,8). Avskrivningar på materiella tillgångar har under året gjorts med 29,0 Mkr (31,2).

KASSAFLÖDE

Årets kassaflöde uppgick till 79,3 Mkr (19,2) och kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 279,3 Mkr (239,7). Kassaflödet har påverkats positivt av förändringar i rörelsekapitalet. Kassaflödet har under året påverkats av en högre investeringsnivå jämfört med föregående år samt av förvärvet av NEO Monitors.

LIKVIDITET OCH FINANSIELL STÄLLNING

Koncernen hade vid periodens slut 360,9 Mkr i likvida medel och ytterligare 98,4 Mkr i outnyttjade checkräkningskrediter. Utöver detta finns ett låneutrymme på 472,7 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SEB och ytterligare 104,6 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SHB.

Nettoskulden uppgick till 585,3 Mkr (524,3). Eget kapital uppgick till 1 075,8 Mkr (982,2), motsvarande en soliditet på 36,2 procent (37,0) och en finansiell nettoskuldsättningsgrad på 54,4 procent (53,4).

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel i Nederman Holding AB (publ):

Överkursfond	5 866 700
Balanserade vinstmedel	412 971 743
Årets resultat	143 344 159
Summa kronor	**562 182 602**

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att	
till aktieägarna lämnas utdelning 6,00 kr per aktie	70 177 506*
till överkursfond föres	5 866 700
till balanserade vinstmedel föres	486 138 396
Summa kronor	**562 182 602**

* Baserat på antalet utestående aktier den 31 december 2017. Utdelningsbeloppet kan komma att ändras på grund av att aktier i eget förvar kan komma att omsättas fram till avstämningsdagen den 13 april 2018.

PERSONAL

Medelantalet anställda i koncernen var under året 1 757 (1 760). Övrig personaldata framgår av not 7.

MODERBOLAGET

Moderbolagets verksamhet består av koncerngemensamma funktioner. Moderbolaget skall vidare äga och förvalta aktier i dotterbolagen samt ansvara för finansieringen av koncernen.

FRAMTIDSUTSIKTER

Läget i Europa fortsätter att förbättras med en positiv utveckling av såväl orderingång som försäljning. I USA ser vi också en fortsatt stabil försäljning av basaffären, medan osäkerheten kring stora projekt förväntas kvarstå ytterligare en tid även om vi sett en viss förbättring under slutet av året. I Asien utvecklas flera marknader positivt. I Kina kan en ökad aktivitet inom miljöområdet märkas.

KALLELSE TILL BOLAGSSTÄMMA

Kallelse till årsstämma skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före bolagsstämman.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Inga väsentliga händelser har inträffat.

Flerårsöversikt

Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Rörelsens intäkter och resultat					
Nettoomsättning	3 148,5	3 107,3	3 198,0	2 826,9	2 659,2
EBITDA	330,8	298,0	289,9	212,9	176,7
Justerad EBITDA	338,5	298,0	311,0	247,9	219,4
Rörelseresultat	278,1	250,3	242,0	165,7	127,5
Justerat rörelseresultat	285,8	250,3	263,1	200,7	170,2
Resultat före skatt	260,1	231,7	214,9	139,0	99,7
Resultat efter skatt	186,3	172,1	152,8	94,3	69,7
Tillgångar, eget kapital och skulder					
Anläggningstillgångar	1 471,3	1 157,8	1 135,2	1 071,5	998,4
Omsättningstillgångar	1 499,6	1 495,6	1 430,6	1 301,6	909,7
Likvida medel	360,9	287,8	261,4	325,0	270,0
Eget kapital	1 075,8	982,2	837,1	733,3	619,8
Räntebärande skulder	946,2	812,1	897,0	881,6	840,9
Icke räntebärande skulder & avsättningar	948,9	859,1	831,7	758,2	717,4
Balansomslutning	2 970,9	2 653,4	2 565,8	2 373,1	2 178,1
Lönsamhet					
EBITDA-marginal, %	10,5	9,6	9,1	7,5	6,6
Justerad EBITDA-marginal, %	10,8	9,6	9,7	8,8	8,3
Rörelsemarginal, %	8,8	8,1	7,6	5,9	4,8
Justerad rörelsemarginal, %	9,1	8,1	8,2	7,1	6,4
Avkastning på eget kapital, %	18,1	18,9	19,5	13,9	11,4
Avkastning på operativt kapital, %	18,0	16,8	19,0	16,2	14,2
Kapitalomsättningshastighet, ggr	2,0	2,1	2,3	2,3	2,2
Kapitalstruktur					
Nettoskuld	585,3	524,3	635,6	556,6	570,9
Nettoskuldsättningsgrad, %	54,4	53,4	75,9	75,9	92,1
Nettoskuld/Justerad EBITDA, ggr	1,7	1,8	2,0	2,2	2,6
Justerad EBITDA/finansnetto, ggr	18,8	16,0	11,5	9,3	7,9
Räntetäckningsgrad, ggr	11,8	11,8	8,9	7,0	5,8
Soliditet, %	36,2	37,0	32,6	30,9	28,5
Operativt kapital	1 661,1	1 506,5	1 472,7	1 289,9	1 190,7
Aktiedata					
Antal aktier per bokslutsdagen	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340	11 715 340
Genomsnittligt antal aktier under året, före utspädning	11 696 251	11 691 969	11 681 340	11 681 340	11 715 340
Genomsnittligt antal aktier under året, efter utspädning	11 696 251	11 691 969	11 725 969	11 725 969	11 746 765
Eget kapital per aktie, före utspädning, Kr	91,98	84,00	71,66	62,78	52,90
Eget kapital per aktie, efter utspädning, Kr	91,98	84,00	71,39	62,54	52,76
Resultat per aktie, före utspädning, Kr	15,93	14,72	13,08	8,07	5,95
Resultat per aktie, efter utspädning, Kr	15,93	14,72	13,03	8,04	5,93
Föreslagen utdelning per aktie, Kr	6,00	5,50	5,00	4,00	4,00
Anställda					
Medelantal anställda	1 757	1 760	1 833	1 803	1 924

Omsättning, Mkr

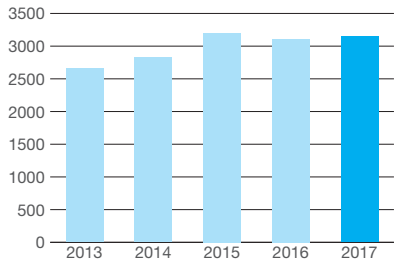

Justerat rörelseresultat, Mkr

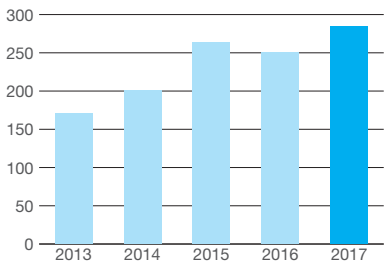

Kassaflöde, Mkr

Från den löpande verksamheten

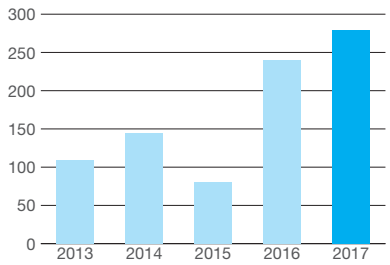

Justerad rörelsemarginal, %

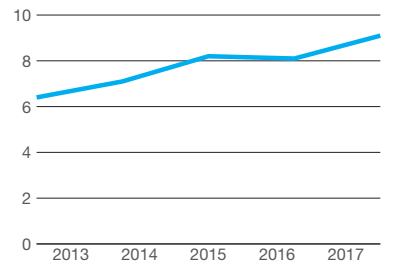

Nettoskuldsättningsgrad, %

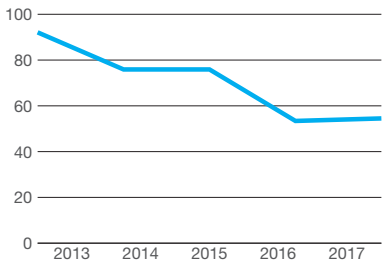

Organisk försäljningstillväxt 2017, %

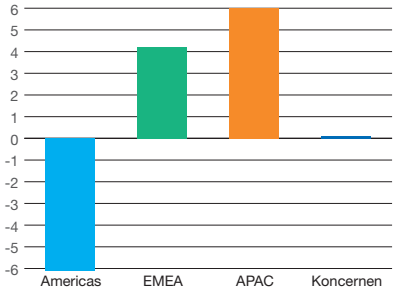

Största marknader 2017

Försäljning Mkr

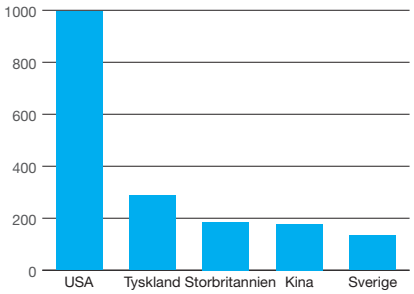

Medelantal anställda

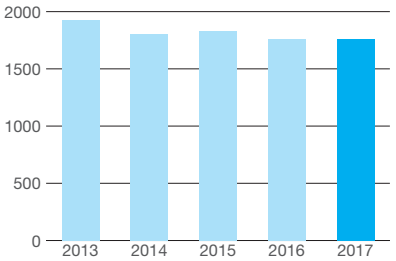

Riskhantering

Nederman omfattas av ett antal olika risker. Tabellen nedan innehåller en översikt över de vanligaste riskerna och hur de minskas.

Risk	Policy / Åtgärd
Finansiella risker	
Nedermankoncernen är exponerad för ett flertal finansiella risker som i huvudsak uppkommer vid köp och försäljning av produkter i utländsk valuta. Valutakurser och räntenivåer påverkar koncernens resultat och kassaflöden. Koncernen exponeras även av refinansierings- och likviditetsrisk samt kredit- och motpartsrisk.	Bolagets finanspolicy som fastställs av styrelsen innehåller riktlinjer för hantering av finansiella risker inom koncernen. Den centrala finansfunktionen i koncernen ansvarar för att identifiera och på ett effektivt sätt begränsa de finansiella riskerna. För mer information hänvisas till not 24.
Marknad och konkurrenter	
Nederman verkar globalt i en marknad som kännetecknas av fragmenterad konkurrensbild och av cyklisk variation i efterfrågan. Nedermans position är i nuläget relativt stark, men det kan inte uteslutas att förändringar i marknad drivit av inflation, ränteförändringar, allmänt ekonomiskt läge, politiska beslut, konkurrensstruktur, etc. kan komma att utsätta Bolaget för press m.a.p. prisnivå, marknadsposition, konkurrenskraft eller dylikt. Koncernens orderingång kan även variera mellan kvartalen beroende på när större order kommer in.	Bolaget följer och bevakar kontinuerligt den allmänna ekonomiska utvecklingen, relevant lagstiftning, branschspecifika aktivitetsnivåer och trender, konkurrenters resultatutveckling och aktiviteter inom flertalet marknader där Bolaget är verksamt, med syfte att anpassa relevanta delar av sin strategi, marknadspositionering & kommunikation, erbjudande etc.
Produkter och tjänster	
Produkten uppfyller inte Nedermans eller kundernas krav.	ISO9001 har införts för att säkerställa att produkterna uppfyller preciserade krav. Riskanalys och -genomgångar genomförs för att säkerställa att kraven är uppfattade och genomförbara och processer inrättas för att säkerställa att produkterna uppfyller kraven.
Supply Chain	
Störning i logistikkedjan beroende på brand, översvämning, strömavbrott eller större maskinfel.	Identifiering av risker och minimering av konsekvenserna genom kontinuitetsplanering.
Risker med att koncentrera anläggningar till en plats.	Identifiering av risker och minimering av konsekvenserna genom kontinuitetsplanering.
Överträdelse av uppförandekoden.	Leverantörer måste följa Nedermans uppförandekod. Uppföljning via självutvärderingar av leverantörer samt revisioner.
Prisförändringar på råmaterial och komponenter.	Arbete med leverantörer, kostnadsbesparingar, förhandlingar osv.
Produktion	
Produktionsstörningar på grund av brand, strömavbrott eller maskinfel.	Identifiering av risker och minimering av konsekvenserna genom kontinuitetsplanering.
Leveranser uppfyller inte Nedermans eller kundernas krav.	ISO9001 införs på alla verksamhetsställen för att säkerställa att processer inrättas i syfte att leveranserna ska uppfylla kundernas krav. Övervakning av resultat förbättringsarbete och ständig förbättring.

Risk	Policy / Åtgärd
Hälsa och säkerhet	
Hälso- och säkerhetsfrågor på Nedermans produktionsanläggningar.	Övervakning av incidenter och olyckor plus ständig förbättring.
Hälso- och säkerhetsfrågor avseende installation av Nedermans produkter.	Identifiering av risker som del av serviceprocessen. Planering av service, vilket innefattar kompetent personal, utrustning, skyddsutrustning.
Hälso- och säkerhetsrisker avseende tekniska fel eller brister hos Nedermans produkter.	Nedermans övergripande satsning på kvalitetssäkring säkerställer produkternas kvalitet och funktion. Att rättsliga krav avseende säkerhet, t.ex. maskindirektivet och ATEX-direktivet, följs fullt ut.
Hälso- och säkerhetsfrågor hos leverantörer.	Revisioner och uppföljningar av uppförandekodens efterlevnad.
Risker relaterade till uppförandekoden	
Överträdelser av uppförandekoden av Nedermans personal.	Utbildning i uppförandekoden för chefer och anställda. Utbildning i bekämpning av korruption och bedrägeri för chefer.
Överträdelse av uppförandekod hos distributör eller annan affärspartner.	Utbildning i uppförandekoden för chefer och anställda. Affärspartner måste följa Nedermans uppförandekod.
Säkerhetsrisker	
Obehörig åtkomst till information eller egendom som tillhör Nederman, dess anställda eller kunder.	Utbildning i säkerhetsarbete för chefer. Införande av säkerhetspolicy och -rutiner.
Miljörisker	
Incident på en av Nedermans anläggningar, t.ex. kemiskt utsläpp, översvämning eller brand som kan påverka miljön.	ISO14001 har införts på alla produktionsanläggningar för att säkerställa att miljöeffekten utvärderas och att risker identifieras. Detta innefattar också beredskapsplaner för att säkerställa att effekterna av incidenter minimeras.
Större miljöpåverkan från Nedermans leverantörer.	Utvärdering av miljöeffekt i värdekedjan. Identifiering av riskleverantörer. Revisioner och uppföljning av förbättringsåtgärder.
Legala risker	
Lagöverträdelse på en av Nedermans anläggningar.	Del av verkställande direktörens ansvar. ISO14001 ger en struktur för övervakning av miljölagstiftning.
Rättsliga risker med koppling till affärsverksamhet, t.ex. försenade leveranser, leverans av defekta produkter, ouppfyllda åtaganden.	Avtalsvillkor som är formulerade med omsorg som siktar på att minska Nedermans förpliktelser.

Bolagsstyrning

Nederman Holding AB (publ) är ett publikt svenskt aktiebolag med säte i Helsingborg, Sverige. Nederman noterades på Nasdaq Stockholm, Small Cap-listan 2007 och är sedan 1 januari 2014 registrerat på Nasdaq Stockholm, Mid Cap-lista.

Nederman tillämpar såsom noterat bolag Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Bolagsstyrningsrapporten har upprättats i enlighet med årsredovisnings- och aktiebolagslagen, Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter och Koden samt andra tillämpliga svenska lagar och regler. Utöver regler som följer av lag eller annan författning använder Nederman interna styrinstrument som också är till grund för Koncernens bolagssyrning, däribland bolagsordningen, styrelsens arbetsordning, VD-instruktion, policydokument och koncernens uppförandekod.

Styrningen av Nedermankoncernen sker genom aktieägarna via bolagsstämma, styrelsen och verkställande direktören samt koncernledningen i Nederman i enlighet med bland annat svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, bolagsordningen och styrelsens arbetsordning. Med hänsyn till Nedermans koncernstruktur är sammansättningen av styrelser i operativa dotterbolag, ofta med representanter från koncernledningen, ytterligare en del i styrningen av Koncernen.

AKTIEÄGARE

Vid utgången av 2017 hade Bolaget 2 657 aktieägare. Investment AB Latour var största ägare med 29,98 procent av aktierna, Ernström Kapitalpartner AB ägde 10,03 procent och IF Skadeförsäkring AB ägde 9,90 procent. De tio största aktieägarna hade ett totalt innehav motsvarande 81,57 procent av aktierna. Utländska investerares ägarandel var 8,68 procent av aktierna. För ytterligare information om aktien och aktieägare, se sidorna 42-43.

ÅRSSTÄMMA

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet där aktieägarna utövar sitt inflytande genom att rösta i centrala frågor, såsom fastställelse av resultat- och balansräkningar, disposition av Bolagets resultat, ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören, val av styrelse, styrelsens ordförande och revisorer samt ersättning till styrelse och revisorer. Årsstämman hölls i Helsingborg den 19 april 2017. Vid stämman deltog 40 aktieägare, representerande 79,74 procent av antalet aktier och röster i Bolaget.

Stämman fastställde resultat- och balansräkning samt koncernresultat- och koncernbalansräkning, beslutade att disponera vinst i enlighet med förslaget till vinstdisposition innebärande att utdelning skulle ske för verksamhetsåret 2016 med 5,50 kr per aktie samt beviljade ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören.

Av Bolagsstämman lämnade bemymdiganden till styrelsen att besluta att Bolaget kan ge ut nya aktier eller förvärva egna aktier.

Stämman beslutade i enlighet med förslaget i kallelsen att välja sju styrelseledamöter, att arvode till styrelsen skulle utgå med sammanlagt 1 575 000 Kr, varav 450 000 Kr till styrelsens ordförande och vardera 225 000 Kr till övriga stämmovalda ledamöter med undantag av verkställande direktören. Vidare beslöts att inget arvode utgår till ersättningskommitten samt att revisorerna ersätts enligt löpande räkning. Enligt valberedningsförslag beslöts omval av Jan Svensson som styrelseordförande och omval av Gunnar Gremlin, Per Borgvall, Ylva op den Velde Hammargren, Johan Menckel, Gunilla Fransson och Sven Kristensson som styrelseledamöter.

VALBEREDNING

Årsstämman 2017 beslutade om instruktioner för valberedning avseende tillsättande av valberedningen och valberedningens uppdrag. Enligt instruktionen ska valberedningen bestå av en representant från var och en av de tre största ägarna samt styrelsens ordförande. Om någon av de tre största ägarna avstår från sin rätt att utse representant till valberedningen så går rätten vidare till i storleksordning nästa aktieägare. Valberedningens uppgifter skall vara att inför årsstämman förbereda val av ordförande och övriga ledamöter av styrelsen, val av ordförande vid stämma, arvodesfrågor och därtill hörande frågor, samt i förekommande fall, val av revisor.

Enligt årsstämmans riktlinjer för valberedningens arbete har Anders Mörck, Investment AB Latour, ordf.; Göran Espelund, Lannebo Fonder; Fabian Hielte, Ernström & Co; Fredrik Ahlin, IF Skadeförsäkring AB utsetts till valberedning inför årsstämman 2018. Jan Svensson, ordförande i Nedermans styrelse, är adjungerad i valberedningen. För frågor rörande valberedningens arbete hänvisas till anders.morck@latour.se.

Övergripande struktur för bolagsstyrning i Nederman

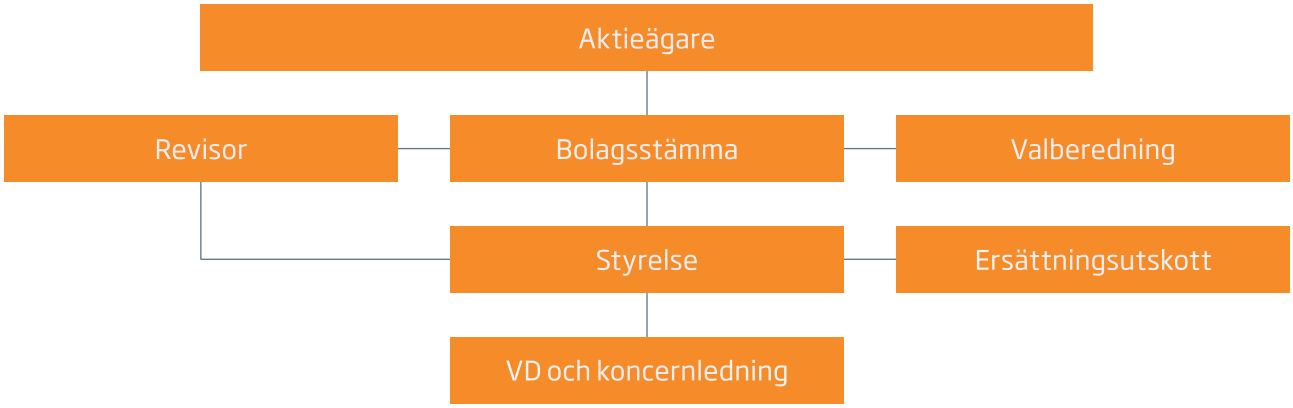

STYRELSEN

Styrelsen är efter bolagsstämman Bolagets högsta beslutande organ. Styrelsens övergripande uppgift är att besluta om Bolagets affärsinriktning, Bolagets resurser och kapitalstruktur samt Bolagets organisation och förvaltning av Bolagets angelägenheter. I styrelsens allmänna åtaganden ligger även att fortlöpande bedöma Bolagets ekonomiska situation samt att godkänna Bolagets affärsplan. I det allmänna åtagandet ligger att det är styrelsen som beslutar i övergripande frågor som till exempel Bolagets strategi, förvärv, större investeringar, avyttringar, avgivande av årsredovisning och delårsrapporter samt tillsättning av verkställande direktören m.m.

Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som årligen fastställs på det konstituerande styrelsemötet. Arbetsordningen anger hur arbetet i förekommande fall skall fördelas mellan styrelsens ledamöter, hur ofta styrelsen skall sammanträda samt i vilken utsträckning suppleanterna skall delta i styrelsens arbete och kallas till sammanträden. Vidare reglerar arbetsordningen styrelsens åligganden, beslutförhet, ansvarsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören m.m. Styrelsen sammanträder efter en i förväg beslutad årsplan. Utöver dessa möten kan ytterligare möten arrangeras vid händelser av osedvanlig vikt. Styrelseordföranden och verkställande direktören har utöver styrelsemötena en löpande dialog kring förvaltningen av Bolaget.

En gång per år utvärderar hela styrelsen ledande befattningshavare enligt ett systematiskt förfarande. I detta sammanhang utgör ledande befattningshavare även vissa underchefer, d.v.s. en bredare grupp av anställda.

Under de senaste verksamhetsåren har styrelsen haft att ta ställning till många frågor av strategisk betydelse. Särskild vikt har under 2017 lagts på förvärv och fortsatt anpassning av koncernens kapacitet och kostnadsnivå till rådande konjunkturförhållanden, koncernens strategi för fortsatt expansion och koncernens finansiella ramar och mål. Styrelsen hade under 2017 fem protokollförda möten och har hittills under 2018 haft ett protokollfört möte. Årsstämman 2017 beslutade att styrelsearvode ska utgå med sammanlagt 1 575 000 kronor till att fördelas med 450 000 till styrelsens ordförande och vardera 225 000 kronor till övriga årsstämmovalda ledamöter med undantag av verkställande direktören. Vidare beslöts att inget arvode skall utgå till ersättningskommittén och att revisorerna ersätts enligt löpande räkning.

Styrelsens ledamöter väljs årligen av Årsstämman för tiden intill dess nästa Årsstämma hållits. Styrelsen skall bestå av lägst tre och högst åtta ordinarie ledamöter och kan kompletteras med högst tre suppleanter. Härutöver kan tillkomma arbetstagarrepresentanter. Styrelseledamöterna väljs årligen på årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. De av stämman valda ledamöterna är alla oberoende i förhållande till större aktieägare och alla, med undantag av verkställande direktören, är oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen. Styrelsen uppfyller därmed Kodens krav på oberoende ledamöter. Ledamöterna presenteras på sidan 54 och på nedermangroup.com.

Huvudägare och styrelsemedlemmarna genomför årligen en detaljerad utvärdering av styrelsen. Utvärderingen omfattar bland annat styrelsens sammansättning, individuella styrelsemedlemmar samt styrelsens arbete och rutiner. Valberedningen har tagit del av den skriftliga utvärdering som gjorts av styrelsens arbete samt därtill erhållit en redogörelse över styrelsearbetet från styrelsens ordförande.

Nedermans styrelse består av sju ledamöter valda av Årsstämman 2017. Verkställande direktör ingår i styrelsen. Finansdirek-

tören ingår inte i styrelsen, men deltar som regel vid styrelsemötena som föredragande. Styrelsens ordförande deltar inte i den operativa ledningen av Bolaget.

Närvaro på styrelsemöten

Jan Svensson	5 av 5 möjliga
Per Borgvall	5 av 5 möjliga
Gunilla Fransson	4 av 5 möjliga
Gunnar Gremlin	5 av 5 möjliga
Ylva op den Velde Hammargren	4 av 5 möjliga
Sven Kristensson	5 av 5 möjliga
Johan Menckel	5 av 5 möjliga

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Arbetsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören regleras i styrelsens arbetsordning och i en instruktion för verkställande direktören. Verkställande direktören är ansvarig för genomförande av affärsplanen samt den löpande förvaltningen av Bolagets angelägenheter liksom den dagliga verksamheten i Bolaget. Detta innebär att verkställande direktören äger rätt att fatta beslut i de frågor, vilka kan anses falla inom ramen för den löpande förvaltningen av Bolaget. Den verkställande direktören får dessutom vidta åtgärd utan styrelsens bemyndigande som, med hänsyn till omfattningen och arten av Bolagets verksamhet, är av osedvanlig beskaffenhet eller av stor betydelse och styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för Bolagets verksamhet. Instruktionen till verkställande direktören reglerar även dennes ansvar för rapportering till styrelsen. Styrelsen erhåller månatligen skriftlig information i form av en månadsrapport innehållande uppföljning av Bolagets försäljning, orderstatistik, operativt resultat och rörelsekapitalets utveckling. Vidare innehåller materialet verkställande direktörens och finansdirektörens kommentarer, exempelvis kortkommentarer om de olika marknaderna. De månader då man har styrelsemöte är månadsrapporten mer omfattande och inkluderar även resultaträkning, finansiell ställning för koncernen samt kassaflödesrapport.

Ledningen utarbetar varje år ett förslag på strategi som diskuteras och antas på ett styrelsemöte kring halvårsskiftet. Arbetet med affärsplan (inklusive budget för nästkommande år) bedrivs normalt "bottom-up" och baseras på den av styrelsen antagna strategin. Verkställande direktören och finansdirektören föredrar förslag på affärsplanen för styrelsen. Efter diskussion kring affärsplanen antas den normalt på det sista styrelsemötet under hösten. Vidare gör Bolaget normalt en uppdaterad prognos i samband med arbetet med kvartalsrapporterna.

KOMMITTÉER

Frågor angående lönesättning och förmåner för verkställande direktören och ledningen hanteras och avgörs av en ersättningskommitté. Denna kommitté består av ordförande Jan Svensson. Utskottet är ett organ inom Bolagets styrelse med uppgift att bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen samt utarbeta de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som styrelsen skall föreslå årsstämman att besluta om. Ersättningsutskottet har under 2017 haft ett protokollfört möte.

Årsstämman 2017 beslutade om principer för ersättningar till verkställande direktören och bolagsledningen, vilka närmare redovisas i avsnittet "Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare" nedan.

Nederman har valt att hela styrelsen ska utgöra revisionskommittén. Bolagets revisor informerar hela styrelsen om resultatet av sitt arbete genom att minst en gång per år delta vid styrelsemötet och lämna en redogörelse för årets revision och sin syn på Bolagets interna kontrollsystem utan närvaro från någon i bolagsledningen. Därmed uppfyller Nederman kraven på att ha en revisionskommitté inom ramen för Svensk kod för bolagsstyrning. Principerna för ersättning till Bolagets revisor beslutas av Årsstämman. Årsstämman 2017 beslutade om instruktioner för valberedning avseende tillsättande av valberedningen och valberedningens uppdrag. Valberedningen ska jämte Styrelseordföranden bestå av två representanter och sammankallar årligen i god tid före bolagsstämman de större aktieägarna för att förankra förslag till Årsstämmans val av ny styrelse.

REVISOR

Revisorn ska granska Bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisorn ska efter varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse till bolagsstämman. Årsstämman utser fr.o.m. Årsstämman 2011 revisor(er) på ett år. På Årsstämman 19 april 2017 valdes Ernst & Young AB, med revisor Staffan Landén till huvudansvarig revisor tills vidare. Staffan Landén är auktoriserad revisor och medlem av FAR. Staffan Landén har en mångårig erfarenhet av granskning av noterade bolag och större internationella uppdrag. Han är idag ansvarig revisor för bl.a. Vattenfall AB, Polygon AB, Semcon AB, Thomas Concrete Group AB samt National Electric Vehicle Sweden AB (NEVS). Staffan Landén är av Nasdaq Stockholm utsedd börsrevisor. Bolagets revisor granskar årsbokslut och årsredovisning samt Bolagets löpande verksamhet och rutiner för att uttala sig om redovisningen samt styrelsens och VD:s förvaltning. Granskning av årsbokslut och årsredovisning görs under januari–februari. Vid sidan av Nederman är Staffan Landén revisor i Oxeon AB där Latour Gruppen AB äger 31,08 procent. Oberoendet gentemot Nederman påverkas inte. I övrigt har Staffan Landén inga uppdrag i bolag över vilka Nedermans huvudägare, styrelseledamöter eller verkställande direktör har ett väsentligt inflytande. Arvode för övriga uppdrag till Ernst & Young AB förutom revisionsuppdraget uppgick under 2017 till sammanlagt 0,7 Mkr och avser huvudsakligen skatterådgivning och revisionsnära tjänster.

ERSÄTTNING TILL STYRELSE OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Årsstämman 2017 antog en policy avseende ersättnings- och anställningsvillkor för 2017. Förslaget till 2018 års årsstämma är att gällande riktlinjer ligger fast. Följande huvudprinciper tillämpas: Fast lön utgår för fullgott arbete. Därutöver finns möjlighet till rörlig ersättning som kopplas till Bolagets resultat och kapitalbindning. Den rörliga ersättningen kan uppgå till maximalt 30–50 procent av den fasta årslönen beroende på individens befattning inom Bolaget.

För verkställande direktören är pensionsplanen premiebestämd med en årspremie motsvarande 35 procent av den årliga grundlönen. För övriga ledningen följer pensionsbetalningarna den avtalsenliga kollektivplanen ITP med undantag för två medlemmar, där pensionsinbetalning sker med åtta basbelopp per år resp maximalt 30 procent av grundlönen. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida gäller en uppsägningstid på sex månader. Vid uppsägning från Bolagets sida äger VD rätt till motsvarande 18–24 månadslöner (de sista sex månaderna med förbehåll för ny anställning). För övriga ledningen gäller tolv månaders uppsägningstid vid en uppsägning från Bolagens sida, och sex månaders uppsägningstid vid egen uppsägning. Det finns inget avtal mellan styrelsens medlemmar eller ledande befattningshavare och Nederman eller något av dess dotterbolag om förmåner efter det att deras uppdrag har avslutats.

Årsstämman den 19 april 2017 beslutade i enlighet med styrelsens förslag att de årliga programmen för rörlig ersättning skall kunna kompletteras med ett program för långsiktig bonus (LTI). LTI-programmet 2017-2018 har bestämts för en period om två år och är målsatt på ett sätt som innebär att det ska vara en särskilt gynnsam utveckling för Bolagets aktieägare. Utfallet av LTI-programmet som tillfaller den ledande befattningshavaren (netto efter inkomstskatt), skall återinvesteras i teckningsoptioner i Nederman eller i Nedermanaktier över börsen. Teckningsoptioner eller Nederman-aktier förutsätter godkännande vid relevant framtida årsstämma i Nederman. Det aktie- och teckningsoptionsinnehav som återinvesteras förväntas behållas av den ledande befattningshavaren under sin anställningstid, dock i minst tre år. LTI-programmet 2017-2018 omfattar två år och kan maximalt kunna uppgå till 35 procent av en årslön för Verkställande Direktören och 20 procent av en årslön för övriga ledande befattningshavare.

INTERN KONTROLL

Kontrollmiljö. Operativa beslut fattas på bolags- eller affärsområdesnivå, medan beslut om strategi, inriktning, förvärv och övergripande finansiella frågor fattas av moderbolagets styrelse och koncernledning. Den interna kontrollen inom koncernen är utformad för att fungera i denna organisation. Inom koncernen finns ett tydligt regelverk för delegering av ansvar och befogenhet enligt koncernens struktur. Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av den övergripande kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats. Inom koncernen är de mest väsentliga beståndsdelarna dokumenterade i form av instruktioner och policys, till exempel finansmanual, etikpolicy (Code of Conduct), kommunikationspolicy, IT-policy, finanspolicy och attestinstruktioner. Nederman har en enkel juridisk och operativ struktur och utarbetade styr- och internkontrollsystem. Styrelsen följer upp organisationens bedömning av den interna kontrollen, bland annat genom kontakter med Nedermans revisorer. Styrelsen har mot bakgrund valt att inte ha någon särskild internrevision.

Kontrollaktiviteter. För att säkerställa den interna kontrollen finns såväl automatiserade kontroller som exempelvis behörighetskontroller i IT-system och attestkontroller samt manuella kontroller i form av avstämningar och inventeringar. Ekonomiska analyser av resultat samt uppföljning mot planer och prognoser kompletterar kontrollerna och ger en övergripande bekräftelse på rapporteringens kvalitet.

Information och kommunikation. Dokumentationen av styrande policys och instruktioner hålls löpande uppdaterade och kommuniceras i elektronisk eller tryckt form. För kommunikation med externa parter finns en kommunikationspolicy, som anger riktlinjer för att säkerställa att Bolagets informationsskyldigheter efterlevs på ett korrekt och fullständigt sätt.

Uppföljning. Verkställande direktören ansvarar för att den interna kontrollen är organiserad och följs upp enligt de riktlinjer som styrelsen fastställt. Finansiell styrning och kontroll utförs av koncernekonomifunktionen. Den ekonomiska rapporteringen analyseras månatligen på detaljnivå. Styrelsen har vid sina sammanträden behandlat Bolagets ekonomiska situation och har även fått avrapportering från Bolagets revisorer av deras iakttagelser.

BOLAGSORDNING

I bolagsordningen är bland annat fastslaget Bolagets verksamhet, antalet styrelseledamöter och revisorer, hur kallelse ska ske till årsstämma, ärendebehandling under årsstämma och var stämman ska hållas. Den nu gällande bolagsordningen antogs på årsstämman den 26 april 2011 och finns på Bolagets hemsida www.nedermangroup.com och i årsredovisningen för 2017 sidan 109.

Styrelse

Jan Svensson (1956)
Styrelseordförande
Invald 2008
Ordförande sedan 2008

- VD och styrelseledamot i Investment AB Latour
- Styrelseordförande i AB Fagerhult, Tomra Systems ASA och Troax Group AB.
- Styrelseledamot i Alimak Group, ASSA ABLOY och Loomis.
- Äger 5 000 aktier i Nederman

Per Borgvall (1958)
Stämmovald ledamot
Invald 2008

- Styrelseledamot i Troax Group AB och Louis Poulsen Lighting A/S
- Styrelseordförande i Wallvision AB
- Äger inga aktier i Nederman

Gunilla Fransson (1960)
Stämmovald ledamot
Invald 2016

- Styrelseledamot Eltel AB, NetInsight AB, Enea AB, Trelleborg AB, Permobil AB, ProOpti AB.
- Styrelseordförande och delägare i Novare Peritos.
- Äger inga aktier i Nederman

Gunnar Gremlin (1945)
Stämmovald ledamot
Invald 1999

- Styrelseordförande i Dyckerhoff AG och Gremlin Restaurang & Vin AB
- Styrelseledamot i Lonestar Inc
- Äger 43 939 aktier i Nederman

Ylva op den Velde Hammargren (1966)
Stämmovald ledamot
Invald 2011

- Business Transformation and CRM Manager, Industrial Sales, AB SKF
- Äger inga aktier i Nederman

Sven Kristensson (1962)
Verkställande Direktör och stämmovald ledamot
Invald 2008

- Verkställande direktör och koncernchef för Nederman Holding AB
- Styrelseordförande i BK PAC AB, Diedenporten AB, Scanbur A/S och Kristensson Holding AB
- Vice styrelseordförande i Dr P Håkanssons Stiftelse
- Styrelseledamot i Swegon AB
- Äger 110 096 aktier i Nederman

Johan Menckel (1971)
Stämmovald ledamot
Invald 2016

- CEO, Gränges AB
- Styrelseledamot i Svenska Postkodföreningen AB
- Äger inga aktier i Nederman

Koncernledning

Sven Kristensson (1962)
VD och
koncernchef

- Anställd 2001
- Äger 110 096 aktier i Nederman

Matthew Cusick (1977)
Senior Vice President
CFO

- Anställd 2011
- Äger 300 aktier i Nederman

Hans Dahlén (1968)
Senior Vice President
Division EMEA

- Anställd 2013
- Äger 566 aktier i Nederman

Per-Ove Eriksson (1956)
Senior Vice President
Duct & Filter Elements

- Anställd 1996
- Äger 21 425 aktier i Nederman

Tomas Hagström (1976)
Senior Vice President
Division Americas

- Anställd 2017
- Äger inga aktier i Nederman

Per Lind (1957)
Senior Vice President
Global Strategic Accounts

- Anställd 2007
- Äger 4 995 aktier i Nederman

Eva Carin Svensson (1964)
Senior Vice President
HR

- Anställd 2009
- Äger 1 547 aktier i Nederman

Aage Snorgaard (1963)
Senior Vice President
Nederman Insight

- Anställd 2017
- Äger inga aktier i Nederman

Resultaträkning för koncernen

		1 januari - 31 december	
Mkr	**Not**	**2017**	**2016**
Nettoomsättning	2, 3	3 148,5	3 107,3
Kostnad för sålda varor		-1 948,6	-1 996,3
Bruttoresultat		**1 199,9**	**1 111,0**
Övriga rörelseintäkter	5	6,8	21,5
Försäljningskostnader		-662,7	-648,1
Administrationskostnader		-222,2	-209,0
Forsknings- och utvecklingskostnader		-14,2	-7,8
Förvärvskostnader	4	-7,7	-
Övriga rörelsekostnader	6	-21,8	-17,3
Rörelseresultat	3, 7, 8, 9, 20, 25	**278,1**	**250,3**
Finansiella intäkter		6,8	2,8
Finansiella kostnader		-24,8	-21,4
Finansnetto	10	**-18,0**	**-18,6**
Resultat före skatt		**260,1**	**231,7**
Skatt	11	-73,8	-59,6
Årets resultat		**186,3**	**172,1**
Årets resultat hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		186,3	172,1
Resultat per aktie	18		
före utspädning (kr)		15,93	14,72
efter utspädning (kr)		15,93	14,72

Rapport över totalresultat för koncernen

		1 januari - 31 december	
Mkr	**Not**	**2017**	**2016**
Årets resultat		**186,3**	**172,1**
Övrigt totalresultat			
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	20	-3,3	-2,3
Skatt hänförlig till poster som inte kan omföras till periodens resultat		0,7	0,6
		-2,6	**-1,7**
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamheter		-28,2	34,8
Kassaflödessäkringar	17	3,1	-2,8
Skatt hänförlig till poster som kan omföras till periodens resultat	17	-0,7	0,6
		-25,8	**32,6**
Övrigt totalresultat för året efter skatt		**-28,4**	**30,9**
Summa totalresultat för året		**157,9**	**203,0**
Årets totalresultat hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		157,9	203,0

Finansiell ställning för koncernen

Mkr	Not	2017	31 december 2016
Tillgångar	4, 26		
Immateriella anläggningstillgångar	12	1 196,7	827,8
Materiella anläggningstillgångar	13	252,4	263,8
Långfristiga fordringar		5,4	5,5
Uppskjutna skattefordringar	11	16,8	60,7
Summa anläggningstillgångar		**1 471,3**	**1 157,8**
Varulager	15	386,8	380,6
Skattefordringar	11	61,3	71,5
Kundfordringar	24	529,5	525,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	21,7	27,5
Övriga fordringar	14	139,4	203,1
Likvida medel	28	360,9	287,8
Summa omsättningstillgångar		**1 499,6**	**1 495,6**
Summa tillgångar	3	**2 970,9**	**2 653,4**
Eget kapital	17		
Aktiekapital		1,2	1,2
Övrigt tillskjutet kapital		345,9	345,9
Reserver		33,0	58,8
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		695,7	576,3
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		**1 075,8**	**982,2**
Summa eget kapital		**1 075,8**	**982,2**
Skulder	4, 26		
Långfristiga räntebärande skulder	19, 24	822,5	702,4
Övriga långfristiga skulder	22	153,7	1,4
Avsättningar till pensioner	20	123,4	109,2
Övriga avsättningar	21	9,5	6,5
Uppskjutna skatteskulder	11	17,0	20,9
Summa långfristiga skulder		**1 126,1**	**840,4**
Kortfristiga räntebärande skulder	19, 24	0,3	0,5
Leverantörsskulder	24	298,9	315,2
Skatteskulder	11	57,1	55,0
Övriga skulder	22	238,6	277,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	148,6	156,9
Avsättningar	21	25,5	26,2
Summa kortfristiga skulder		**769,0**	**830,8**
Summa skulder	3	**1 895,1**	**1 671,2**
Summa eget kapital och skulder		**2 970,9**	**2 653,4**

Information om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se not 26.

Förändring i koncernens eget kapital

	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					
Mkr	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräk-nings-reserv	Säkrings-reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2016-01-01	1,2	345,9	25,1	1,1	463,8	837,1
Årets resultat	–	–	–	–	172,1	172,1
Övrigt totalresultat						
Årets förändring av omräkningsreserv	–	–	34,8	–	–	34,8
Kassaflödessäkringar efter skatt	–	–	–	-2,2	–	-2,2
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner efter skatt	–	–	–	–	-1,7	-1,7
Summa övrigt totalresultat för året	**–**	**–**	**34,8**	**-2,2**	**-1,7**	**30,9**
Summa totalresultat för året	**–**	**–**	**34,8**	**-2,2**	**170,4**	**203,0**
Transaktioner med koncernens ägare						
Utdelning	–	–	–	–	-58,4	-58,4
Aktierelaterade ersättningar	–	–	–	–	0,5	0,5
Utgående eget kapital 2016-12-31	**1,2**	**345,9**	**59,9**	**-1,1**	**576,3**	**982,2**
Ingående eget kapital 2017-01-01	1,2	345,9	59,9	-1,1	576,3	982,2
Årets resultat	–	–	–	–	186,3	186,3
Övrigt totalresultat						
Årets förändring av omräkningsreserv	–	–	-28,2	–	–	-28,2
Kassaflödessäkringar efter skatt	–	–	–	2,4	–	2,4
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner efter skatt	–	–	–	–	-2,6	-2,6
Summa övrigt totalresultat för året	**–**	**–**	**-28,2**	**2,4**	**-2,6**	**-28,4**
Summa totalresultat för året	**–**	**–**	**-28,2**	**2,4**	**183,7**	**157,9**
Transaktioner med koncernens ägare						
Utdelning	–	–	–	–	-64,3	-64,3
Utgående eget kapital 2017-12-31	**1,2**	**345,9**	**31,7**	**1,3**	**695,7**	**1 075,8**

Kassaflödesanalys för koncernen

		1 januari - 31 december	
Mkr	**Not**	**2017**	**2016**
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		278,1	250,3
Justering för:			
Avskrivningar på anläggningstillgångar		52,7	47,7
Övriga justeringar	28	3,6	-23,4
Erhållna räntor		2,9	2,8
Betalda räntor		-24,8	-19,7
Betald inkomstskatt		-46,0	-62,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**266,5**	**195,5**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		9,7	-34,4
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		62,6	63,9
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		-59,5	14,7
		12,8	**44,2**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**279,3**	**239,7**
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-23,3	-19,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1,8	3,2
Investeringar i balanserade utvecklingsutgifter		-6,8	-6,7
Investeringar i övriga immateriella anläggningstillgångar		-23,3	-19,4
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-	0,2
Förvärv av dotterföretag/rörelse, netto likviditetspåverkan	4	-233,3	5,2
Försäljning av finansiella tillgångar		-0,2	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-285,1**	**-37,3**
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		149,6	14,7
Förändring av räntebärande skulder		-0,2	-1,4
Amortering av lån		-	-138,1
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-64,3	-58,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**85,1**	**-183,2**
Årets kassaflöde		**79,3**	**19,2**
Likvida medel vid årets början		287,8	261,4
Omräkningsdifferenser		-6,2	7,2
Likvida medel vid årets slut	28	**360,9**	**287,8**

1 Redovisningsprinciper

Nederman Holding AB (publ) 556576-4205, som är moderbolag för Nederman-koncernen, har sitt säte i Helsingborg, Sverige.

ÖVERENSSTÄMMELSE MED LAG OCH NORMGIVNING

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB). Vidare har RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner, som utgivits av Rådet för finansiell rapportering, tillämpats. Nederman Holding AB:s års- och koncernredovisning godkändes och undertecknades av styrelsen den 14 mars 2018. Resultat- och balansräkningarna samt rapport över totalresultat för moderbolaget samt koncernens resultaträkning, rapport över totalresultat jämte finansiell ställning för koncernen skall fastställas av årsstämman som hålls den 19 april 2018.

ÄNDRINGAR SOM TILLÄMPAS FRÅN OCH MED 1 JANUARI 2017

Koncernen tillämpar i denna årsredovisning för första gången de nya och ändrade standarder och tolkningsuttalanden som ska tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2017 eller senare. Förutom de ändringar som omnämns nedan har dessa inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter. Inga nya eller ändrade IFRS har förtidstillämpats.

IAS 7, Rapport över kassaflöden (ändring)

IAS 7 har ändrats och innebär utökade upplysningskrav på förändringar i skulder som är hänförliga till finansieringsverksamheten. Koncernen lämnar informationen i not 28, Kassaflödesanalys.

ÄNDRINGAR SOM TRÄDER I KRAFT 2018 OCH FRAMÅT

Ett antal nya och ändrade IFRS har ännu inte trätt i kraft och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter. Nedan beskrivs de IFRS som träder ikraft kommande räkenskapsår.

IFRS 9, Finansiella instrument

IFRS 9 omfattar redovisning av finansiella tillgångar och skulder och ersätter IAS 39. IFRS 9 Finansiella instrument träder i kraft den 1 januari 2018 och kommer att tillämpas av koncernen från och med detta datum.

I likhet med IAS 39 klassificeras finansiella tillgångar i olika kategorier, varav vissa värderas till upplupet anskaffningsvärde och andra till verkligt värde. Finansiella instrument som för närvarande värderas till verkligt värde kommer även fortsättningsvis värderas till verkligt värde. Investeringar i skuldinstrument kommer att värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Koncernen har gjort bedömningen att låne- och kundfordringar samt leverantörsskulder och lån även fortsättningsvis uppfyller kriterierna för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Eftersom IFRS 9 inte innebär någon ändring i allmänna principer för säkringsredovisning kommer tillämpningen av IFRS 9 inte att påverka koncernens finansiella rapporter.

Den nya nedskrivningsmodellen kräver att reservering för osäkra kundfordringar redovisas baserat på förväntade kreditförluster för återstående löptid, istället för redan inträffade kreditförluster vilket är fallet enligt IAS 39. Förändringen resulterar i tidigare reservering av osäkra kundfordringar.

Koncernen har under 2017 analyserat effekterna av övergången till IFRS 9. Sammanfattningsvis får IFRS 9 ingen inverkan på koncernens finansiella ställning.

IFRS 15, Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 ersätter samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som hanterar intäkter med en samlad modell för intäktsredovisning. Enligt IFRS 15 ska en intäkt redovisas när en utlovad vara eller tjänst överförts till kund, vilket kan ske över tid eller vid en tidpunkt. Intäkten ska utgöras av det belopp som företaget förväntar sig erhålla som ersättning för överförda varor eller tjänster.

IFRS 15 träder i kraft för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2018 eller senare. Standarden kommer att tillämpas av koncernen från och med detta datum med fullständig retroaktivitet. Koncernen har utvärderat effekterna av IFRS 15 och förväntas inte få någon påverkan på koncernens intäkter och resultat från avtal med kunder. Redovisning av intäkter från försäljning av Produkter och Service kommer att redovisas vid en tidpunkt, vilket är den tidpunkt då kontroll överförs till kunden. Redovisning av intäkter från försäljning av Lösningar kommer även fortsättningsvis redovisas över tid eftersom separata prestationsåtagande inte kan identifieras och Lösningar innehåller väsentlig andel kundanpassningar.

IFRS 16 ersätter IAS 17 från och med 1 januari 2019

Enligt den nya standarden ska leasetagare redovisa åtagandet att betala leasingavgifterna som en leasingskuld i balansräkningen. Rätten att nyttja den underliggande tillgången under leasingperioden redovisas som en tillgång. Avskrivning på tillgången redovisas i resultatet liksom en ränta på leasingskulden. Erlagda leasingavgifter redovisas dels som betalning av ränta, dels som amortering av leasingskulden. Standarden undantar leasingavtal med en leaseperiod understigande 12 månader (korttidsleasingavtal) och leasingavtal avseende tillgångar som har ett lågt värde. Under året har koncernen påbörjat utvärderingen av effekterna av standarden. Såväl redovisade tillgångar som skulder förväntas öka. Även resultaträkningen och finansieringsverksamheten i kassaflödesanalysen kommer att påverkas men någon tillförlitlig uppskattning av relevanta belopp har ännu inte kunnat göras.

VÄRDERINGSGRUNDER TILLÄMPADE VID UPPRÄTTANDET AV MODERBOLAGETS OCH KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultat. Denna kategori består huvudsakligen av derivatinstrument, som värderas till verkligt värde.

FUNKTIONELL VALUTA OCH PRESENTATIONSVALUTA

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste miljontal.

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Företagsledningen och styrelsen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden avseende framtiden som påverkar redovisade tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader samt övrig information som lämnats, bland annat eventualförpliktelser. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och antaganden som bedöms som rimliga under rådande omständigheter. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar och bedömningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period där ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Uppskattningar som kan ge en betydande inverkan på koncernens resultat och finansiella ställning beskrivs i not 31.

SEGMENTSRAPPORTERING

Koncernens verksamhet styrs och rapporteras per rörelsesegment, baserade på en geografisk indelning. Dessa utgör underlag för den högste verkställande beslutfattarens tilldelning av koncernens resurser. Segmenten värderas och konsolideras enligt samma principer som koncernen i dess helhet. Koncernintern försäljning inom segmenten sker på marknadsmässiga villkor. Rörelsesegmentens resultat inkluderar resultatet till och med justerat rörelseresultat. Tillgångar och skulder omfattar direkt hänförbara poster samt poster som kan fördelas på ett rimligt sätt.

Koncernens rörelsesegment utgörs av:
- EMEA (Europa, Mellersta Östern och Afrika)
- APAC (Asien och Oceanien)
- Americas (Nord- och Sydamerika)

Beskrivning av de olika rörelsesegmenten finns på sid 22-33.

KLASSIFICERINGAR

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen samt belopp där koncernen inte har en ovillkorad rättighet att senarelägga skuldens reglering i minst tolv månader efter rapportperioden.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterbolag

Dotterbolag är de bolag där Nederman Holding AB har bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande föreligger om Nederman Holding AB har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påver-

ka avkastningen. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger beaktas potentiella röstberättigande aktier. Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för förvärv av verksamhet eller rörelse utgörs av vid förvärvstidpunkten fastställt verkligt värde för förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder och eventualförpliktelser samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Skillnaden mellan överförd ersättning och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventualförpliktelser redovisas som goodwill om denna skillnad är positiv. Om skillnaden är negativ redovisas detta belopp direkt i resultaträkningen. Transaktionsutgifter, såsom t ex arvoden för juridisk rådgivning, juridisk hjälp, due diligence etc redovisas som kostnad i de perioder de uppkommer. Finansiella rapporter från de förvärvade verksamheterna tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten. Avyttrade verksamheter inkluderas i koncernredovisningen till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. Redovisningsprinciperna har konsekvent tillämpats av koncernens företag.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering
Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader samt orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Utländska verksamheters finansiella rapporter
Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter (av vilka ingen har höginflationsvaluta), inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens presentationsvaluta till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet räknas om till svenska kronor till en genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkningen av utländska dotterbolag redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent av eget kapital benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring realiseras de härtill hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, som tidigare redovisats i koncernens totalresultat, i koncernens resultaträkning under samma period som vinsten eller förlusten på avyttringen.

TRANSAKTIONER OCH BALANSPOSTER I UTLÄNDSK VALUTA
Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Vinster och förluster avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas som övrig rörelseintäkt respektive övrig rörelsekostnad i rörelseresultatet, medan vinster och förluster avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

INTÄKTER
Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter för försäljning av Produkter redovisas i resultaträkningen när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen, vilket normalt sker i samband med leverans. Intäkter från Service sker i takt med att tjänsterna utförs. Intäkter och kostnader från Lösningar i form av entreprenadkontrakt redovisas i takt med att projekten genomförs. Denna princip benämns successiv vinstavräkning. Intäkter och kostnader redovisas i resultatet i förhållande till projektets upparbetningsgrad på balansdagen. Upparbetningsgraden bestäms på basis av nedlagda projektkostnader i förhållande till den mot projektintäkten svarande projektkostnaden för hela projektet. En förutsättning för successiv vinstavräkning är att utfallet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Befarade förluster kostnadsförs direkt. I balansräkningen redovisas projektarbete antingen som kortfristig fordran avseende upparbetad, ej fakturerad intäkt av projekt, eller som kortfristig skuld avseende fakturerad, ej upparbetad intäkt avseende projekt.

OMSTRUKTURERINGSRESERV/OMSTRUKTURERINGSKOSTNADER
Reserv för beslutade omstruktureringsåtgärder redovisas när en detaljerad plan för åtgärdernas genomförande föreligger samt när denna plan kommunicerats till dem som berörs. Omstruktureringskostnader redovisas som en separat post i resultaträkningen när dessa är hänförliga till en väsentlig förändring av koncernens struktur. I andra fall redovisas omstruktureringskostnader som en del av övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER
Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter på bankmedel och räntebärande finansiella tillgångar, räntekostnader på lån, utdelningsintäkter, valutakursdifferenser på räntebärande finansiella tillgångar och skulder samt resultat på terminskontrakt som används inom den finansiella verksamheten. Ränteintäkter på räntebärande finansiella fordringar och räntekostnader på finansiella räntebärande skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Det innebär att ränteintäkter respektive räntekostnader inkluderar periodiserade belopp av transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungligen redovisade värdet av fordran respektive skuld och de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under avtalstiden. Räntekomponenten hänförlig till minimileaseavgifter i finansiella leasingavtal redovisas i resultaträkningen genom tillämpning av effektivräntemetoden. Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

FINANSIELLA INSTRUMENT
Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, lånefordringar, finansiell placering och derivattillgångar. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder, pensionsskulder samt derivatskulder. En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över den. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering
Ett finansiellt instrument klassificeras utifrån syftet med förvärvet. En finansiell tillgångs klassificering avgör hur den värderas efter första redovisningstillfället. Klassificeringen är därefter avgörande för hur det finansiella instrumentet skall värderas. Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Kundfordringar och leverantörsskulder har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Derivat som är fristående klassificeras som innehav för handel utom då de används för säkringsredovisning. Derivathandel bedrivs för att säkra koncernens valuta- och ränterisker. Derivat med positiva värden (orealiserade vinster) redovisas som övriga långfristiga eller övriga kortfristiga fordringar. Förändringar i verkligt värde redovisas i Övriga rörelseintäkter/Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar
Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i Övriga rörelsekostnader. Nedskrivningsprövning sker individuellt.

Likvida medel
Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Denna kategori består av derivat med negativt verkligt värde som inte används för säkringsredovisning. Förändringar i verkligt värde redovisas i Övriga rörelseintäkter/Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder
Finansiella skulder som ingår i denna kategori, t ex leverantörsskulder och lån, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Lån och övriga finansiella skulder redovisas initialt till erhållet lånebelopp efter avdrag för transaktionskostnader. Efter anskaffningstidpunkten värderas lånen till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Säkringsredovisning
Om kriterierna för säkringsredovisning är uppfyllda redovisas den effektiva delen av förändringen i verkligt värde av derivatet i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven i eget kapital. De ackumulerade vinsterna eller förlusterna som redovisats i säkringsreserven återförs till resultatet i samma period som det säkrade kassaflödet påverkar resultatet. Eventuell ineffektiv del i värdeförändringen redovisas direkt i resultatet. Om säkringsrelationen avbryts och kassaflödet ändå förväntas inträffa redovisas ackumulerad värdeförändring i säkringsreserven tills kassaflödet hänförligt till den säkrade posten påverkar resultatet. I de fall det prognostiserade kassaflödet som ligger till grund för säkringstransaktionen inte längre förväntas inträffa överförs den ackumulerade värdeförändringen som redovisats i säkringsreserven direkt till resultatet.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR
Goodwill
Goodwill representerar skillnaden mellan överförd ersättning för rörelsen och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, övertagna skulder samt eventualförpliktelser. Goodwill fördelas till de kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier från förvärvet och testas årligen, och vid indikation på värdeminskning, för nedskrivningsbehov. Eventuella nedskrivningar återförs inte.

Forskning och utveckling
Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material och andra direkta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. I balansräkningen är utvecklingsutgifter upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

Varumärken med obestämbar livslängd
Varumärken som förvärvats genom rörelseförvärv redovisas till verkligt värde på förvärvsdagen. Varumärken med obestämbar livslängd fördelas till kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av varumärket kassagenererande enheter och testas årligen, och vid indikation på värdeminskning, för nedskrivningsbehov.

Kundrelationer och varumärken med bestämbar livslängd
Kundrelationer som förvärvats genom rörelseförvärv redovisas till verkligt värde på förvärvsdagen. Varumärken med bestämbar livslängd värderas till anskaffningsvärde minus avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar
Övriga immateriella tillgångar som förvärvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Tillkommande utgifter
Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningar
Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara.

De beräknade nyttjandeperioderna är:
- Balanserade utvecklingsutgifter 5 år
- Dataprogram 3-5 år
- Kundrelationer 10 år

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
Ägda tillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförbara till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda, om tillämpligt andra tillverkningsomkostnader som anses vara direkt hänförbara till anläggningstillgången. Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Tillkommande utgifter
Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillförts tillgången läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer och underhåll kostnadsförs löpande.

Avskrivningar
Avskrivningar sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Koncernen tillämpar komponentavskrivning, vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Beräknade nyttjandeperioder:
- byggnader, rörelsefastigheter 15-30 år
- maskiner och andra tekniska anläggningar 3-8 år
- inventarier, verktyg och installationer 3-10 år
- mark skrivs inte av

Avskrivning på komponenter sker baserat på respektive komponents beräknade utnyttjandeperiod. Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

LEASING
Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda på leasetagaren. Leasingavtal som inte klassificerats som finansiella leasingavtal utgör operationella leasingavtal.

FINANSIELLA LEASINGAVTAL
Leasing av anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt har övertagit samma ekonomiska risker och förmåner som vid direkt ägande av tillgången klassificeras som finansiell leasing. Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång i koncernens balansräkning på samma sätt som ägda tillgångar. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. Leasingbetalningarna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Operationella leasingavtal
Leasing av anläggningstillgångar där ekonomiska risker och fördelar avseende ägandet kvarstår hos leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas som en del av den totala leasingkostnaden i resultaträkningen linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

NEDSKRIVNINGAR OCH ÅTERFÖRING AV NEDSKRIVNINGAR
Nedskrivningar belastar resultaträkningen. Nedskrivningar avseende finansiella, materiella och immateriella tillgångar påverkar rörelseresultatet. Tidigare redovisad nedskrivning återförs om skälen för den tidigare nedskrivningen inte längre föreligger. Återföring sker dock inte med ett belopp som är större än att det bokförda värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats tidigare år. Nedskrivning av goodwill återförs inte.

Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterföretag
Prövning av nedskrivningsbehov föreligger om någon händelse inträffar eller omständighet förändras, som indikerar att det redovisade värdet kan ha minskat. Prövning görs på den kassagenererande enhet som tillgången tillhör. De kassagenererande enheterna utgörs av koncernens rörelsesegment. För goodwill, andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten. En nedskrivning återförs, med undantag för nedskrivning av goodwill, om det har skett en positiv förändring av återvinningsvärdet.

Nedskrivingsprövning för finansiella tillgångar
Det föreligger ett nedskrivningsbehov för en finansiell tillgång om objektiva omständigheter indikerar att en eller flera händelser haft negativ inverkan på tillgångens uppskattade framtida kassaflöden. En nedskrivning av en finansiell tillgång som värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan dess redovisade värde och nuvärdet för de uppskattade framtida kassaflödena diskonterade med ursprunglig effektivränta. Återföring av tidigare nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar sker när indikationer påvisar att tidigare nedskrivning inte längre är motiverad.

VARULAGER
Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För Färdiga varor och Varor under tillverkning inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet. Lånekostnader ingår inte. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av ett uppskattat försäljningspris med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader.

UTDELNINGAR
Utdelningar redovisas som skuld efter det att Årsstämman godkänt utdelningen.

RESULTAT PER AKTIE
Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA
Kortfristiga ersättningar
Kortfristiga ersättningar till anställda redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för förväntade bonusutbetalningar när koncernen har en förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att motsvarande tjänster erhållits eller andra avtalsmässiga villkor uppfyllts.

Avgiftsbestämda pensionsplaner
Avgiftsbestämda pensionsplaner avser de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. Storleken på den anställdes pension beror på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Koncernens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas. Den del av den svenska ITP-planen som är finansierad genom Alecta är en förmånsbestämd pensionsplan. För närvarande har Alecta inte möjlighet att tillhandahålla erforderlig information, varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan, innebärande att de premier som inbetalas till Alecta redovisas i den period de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner
Förmånsbestämda planer är andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer. Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder; denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation, inklusive bostadsobligation, med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en fungerande marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade Projected Unit Credit Method. Koncernens nettoförpliktelse utgörs av nuvärdet av förpliktelsen, minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna justerat för eventuella tillgångsbegränsningar. Räntekostnaden/intäkten netto på den förmånsbestämda förpliktelsen/tillgången redovisas i resultaträkningen under finansnettot. Räntenettot är baserat på den ränta som uppkommer vid diskontering av nettoförpliktelsen, d v s ränta på förpliktelsen, förvaltningstillgångar och ränta på effekt av eventuella tillgångsbegränsningar. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet. Omvärderingseffekter utgörs av aktuariella vinster och förluster, skillnad mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångar och den summa som inkluderas i räntenettot och eventuella ändringar av effekter tillgångsbegränsningar (exkl ränta som inkluderas i räntenettot). Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat. Ändringar eller reduceringar av en förmånsbestämd plan redovisas vid den tidigaste av följande tidpunkter; a, när ändringen i planen eller reduceringen inträffar eller b, när företaget redovisar relaterade omstruktureringskostnader och ersättningar vid uppsägning. Ändringarna/reduceringarna redovisas direkt i årets resultat. Den särskilda löneskatten utgör en del av de aktuariella antagandena och redovisas därför som en del av nettoförpliktelsen/-tillgången. Den del av särskild löneskatt som är beräknad utifrån tryggandelagen i juridisk person redovisas av förenklingsskäl som upplupen kostnad istället för som del av nettoförpliktelsen/-tillgången. Avkastningsskatt redovisas löpande i resultatet för den period skatten avser och ingår därmed inte i skuldberäkningen. Vid fonderade planer belastar skatten avkastningen på förvaltningstillgångar och redovisas i övrigt totalresultat. Vid ofonderade eller delvis ofonderade planer, belastar skatten årets resultat. När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

AVSÄTTNINGAR
En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle. Avsättningar fördelas på långfristiga respektive kortfristiga avsättningar.

Avsättningar för garantier
En avsättning för produktgarantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Avsättningar för omstrukturering och ersättning vid uppsägningar
En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Avsättningar för omstruktureringar inkluderar ofta ersättningar vid uppsägningar, vilka kan vara antingen frivilliga eller ofrivilliga. Ersättningar vid uppsägningar redovisas enligt samma principer som avsättningar för omstrukturering, utom i de fall det finns krav om tjänstgöring under uppsägningstiden. Kostnaderna för denna tjänstgöring fördelas över den period tjänsterna utförs. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

SKATTER
Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital, varvid tillhörande skatteeffekt redovisas på motsvarande sätt. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. En aktuell skatteskuld eller skattefordran redovisas för den beräknade skatten som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt eller tidigare år. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan de skattemässiga värdena på tillgångarna och skulderna och de i koncernen redovisade värdena. Temporära skillnader som uppkommer första gången en tillgång eller skuld redovisas, och som inte hänför sig till ett företagsförvärv eller övriga förvärv och inte heller påverkar redovisat eller skattemässigt resultat, ger inte upphov till någon uppskjuten skattefordran eller skatteskuld. Uppskjuten skatt beräknas till nominella belopp med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas inte i andelar i dotterföretag då koncernen kan styra tidpunkten för återföring av dessa och det är sannolikt att dessa inte återförs inom en överskådlig framtid. Temporära skillnader beaktas inte heller i goodwill. Uppsk-

jutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och -skulder och när de uppskjutna skatterna avser samma skattemyndighet.

EVENTUALFÖRPLIKTELSER
En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser, som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER
Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och RFR 2, Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Detta innebär att moderbolaget i sina finansiella rapporter tillämpar samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av årsredovisningslagen och tryggandelagen samt i vissa fall av skattelagar.

Dotterföretag
Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Alla utgifter i samband med rörelseförvärv, dvs inklusive förvärvsrelaterade utgifter, aktiveras i moderbolagets räkenskaper såsom en del av anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktier. Intäkter från utdelningar redovisas när rätt att erhålla utdelning har fastslagits. Erhållna utdelningar redovisas som intäkt oavsett om utdelningen avser vinster som intjänats före förvärvstidpunkten. Aktier i dotterbolag och fordringar på dotterbolag testas årligen, och vid indikation på värdeminskning, för nedskrivningsbehov. Eventuella nedskrivningar återförs inte.

Omsättning
Moderbolagets intäkter utgörs av koncerninterna management fees. I resultaträkningen redovisas dessa intäkter som nettoomsättning.

Skatter
I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernredovisningen där obeskattade reserver delas upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. I moderbolaget görs därför på motsvarande sätt inte någon fördelning av bokslutsdispositioner till uppskjuten skattekostnad.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer
Aktieägartillskott läggs till värdet av aktier och andelar i balansräkningen, varefter nedskrivningsprövning sker. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

Finansiella garantier
Moderbolagets finansiella garantiavtal består främst av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster, som denna ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

2 Intäkternas fördelning

Nettoomsättning, Mkr	2017	2016
Produkter	1 203,4	1 183,8
Lösningar	1 325,5	1 358,2
Service	619,6	565,3
	3 148,5	**3 107,3**

3 Rörelsesegment

Segmentsredovisningen presenteras utifrån rapporteringen som tillhandahålls högsta verkställande beslutsfattare som underlag för bedömning av dess resultat och beslut om fördelning av resurser till segmentet. Rörelsesegmenten utgörs av delar av företaget som bedriver affärsverksamhet och påverkas av intäkter och kostnader. Segmenten värderas och konsolideras enligt samma principer som koncernen i dess helhet. Koncernen är världsledande tillverkare av produkter och system inom området miljöteknik. Företagets produkter och system bidrar till att skapa en ren och säker arbetsmiljö med fokus på ren luft, återvinning samt miljövänlig transporthantering.

RÖRELSESEGMENT
Koncernen är uppdelad i tre rörelsesegment:
- EMEA (Europa, Mellersta Östern och Afrika)
- APAC (Asien och Oceanien)
- Americas (Nord- och Sydamerika)

De olika rörelsesegmentens verksamheter och omfattning presenteras i årsredovisningen på sid 22-33. Koncernens interna rapporteringssystem är uppbyggt så att man kan följa rörelsesegmentens försäljning, bruttoresultat och särkostnader. Operativa samkostnader allokeras till respektive rörelsegren på en lämplig fördelningsgrund. Det operativa kapitalet särredovisas där det är avskiljbart medan övrigt operativt kapital allokeras med en lämplig fördelning. I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförbara poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. Posten som ligger som ofördelad avser huvudsakligen kostnader relaterat till moderbolaget Nederman Holding AB, vilket innehåller de centrala huvudkontorsfunktionerna, såsom Group Management, Group Finance, Group IT, Group HR och Corporate Development. Posten ofördelad avser även finansiella intäkter och kostnader samt skattekostnader. Tillgångar och skulder som inte har fördelats ut på segmenten är skattefordringar och skatteskulder (aktuella och uppskjutna), finansiella placeringar och finansiella skulder, inkl pensionsskulder. Operativa tillgångar definieras som totala tillgångar med avdrag för likvida medel, skattefordringar (aktuella och uppskjutna) och finansiella placeringar. Operativa skulder definieras som totala skulder med avdrag för finansiella placeringar, skatteskulder (aktuella och uppskjutna) och finansiella skulder inkl pensionsskulder. I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier, inventarier av mindre värde samt goodwill. Ingen enskild kund utgör tio procent eller mer av koncernens intäkter.

GEOGRAFISKA OMRÅDEN
Koncernen är indelad i följande fem geografiska områden: Sverige, övriga Norden, Tyskland, Övriga Europa, Nordamerika och Övriga världen. Informationen som presenteras avseende geografiska områdens intäkter är grupperade efter var kunderna är lokaliserade. Informationen avseende operativa tillgångar, anläggningstillgångar exklusive goodwill och periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar, med undantag för goodwill, är baserade på geografiska områden grupperade efter var tillgångarna är lokaliserade. Anläggningstillgångar definieras som totala anläggningstillgångar med avdrag för goodwill, långfristiga fordringar och uppskjutna skattefordringar.

3 Rörelsesegment, forts.

RÖRELSESEGMENT

2017, Mkr	EMEA	APAC	Americas	Övrigt - ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	1 517,5	402,7	1 228,3	-	3 148,5
Justerat rörelseresultat per rörelsesegment	205,9	9,3	136,9	-66,3	285,8
Förvärvskostnader	-	-	-	-7,7	-7,7
Rörelseresultat	205,9	9,3	136,9	-74,0	278,1
Finansiella intäkter	-	-	-	6,8	6,8
Finansiella kostnader	-	-	-	-24,8	-24,8
Årets skattekostnad	-	-	-	-73,8	-73,8
Årets resultat					**186,3**
Operativa tillgångar	1 802,5	256,8	1 019,6	-550,4	2 528,5
Övriga tillgångar	-	-	-	442,4	442,4
Summa tillgångar	**1 802,5**	**256,8**	**1 019,6**	**-108,0**	**2 970,9**
Operativa skulder	411,4	193,0	374,0	-103,6	874,8
Övriga skulder	-	-	-	1 020,3	1 020,3
Summa skulder	**411,4**	**193,0**	**374,0**	**916,7**	**1 895,1**
Investeringar	14,5	0,8	7,8	30,3	53,4
Avskrivningar	-23,6	-3,5	-15,9	-9,7	-52,7

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

2017, Mkr	Sverige	Övriga Norden	Tyskland	Övriga Europa	Nord-amerika	Övriga världen	Ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	134,0	221,7	287,0	762,6	1 126,9	616,3	-	3 148,5
Operativa tillgångar	653,9	461,1	355,1	332,4	979,7	296,7	-550,4	2 528,5
Investeringar	3,8	0,9	0,9	8,9	7,6	1,0	30,3	53,4
Anläggningstillgångar	23,8	110,9	44,1	51,5	160,3	23,1	65,5	479,2

RÖRELSESEGMENT

2016, Mkr	EMEA	APAC	Americas	Övrigt - ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	1 420,6	379,6	1 307,1	-	3 107,3
Justerat rörelseresultat per rörelsesegment	168,1	-9,3	140,4	-48,9	250,3
Rörelseresultat	168,1	-9,3	140,4	-48,9	250,3
Finansiella intäkter	-	-	-	2,8	2,8
Finansiella kostnader	-	-	-	-21,4	-21,4
Årets skattekostnad	-	-	-	-59,6	-59,6
Årets resultat					**172,1**
Operativa tillgångar	1 396,2	290,2	1 192,9	-649,0	2 230,3
Övriga tillgångar	-	-	-	423,1	423,1
Summa tillgångar	**1 396,2**	**290,2**	**1 192,9**	**-225,9**	**2 653,4**
Operativa skulder	394,8	215,9	452,6	-280,1	783,2
Övriga skulder	-	-	-	888,0	888,0
Summa skulder	**394,8**	**215,9**	**452,6**	**607,9**	**1 671,2**
Investeringar	9,1	1,1	9,1	26,6	45,9
Avskrivningar	-22,2	-4,7	-15,7	-5,1	-47,7

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

2016, Mkr	Sverige	Övriga Norden	Tyskland	Övriga Europa	Nord-amerika	Övriga världen	Ofördelat	Totalt
Nettoomsättning	134,5	214,4	290,6	695,6	1 140,1	632,1	-	3 107,3
Operativa tillgångar	696,5	26,6	335,7	337,5	1 170,3	312,7	-649,0	2 230,3
Investeringar	3,0	0,4	1,4	4,3	8,7	1,5	26,6	45,9
Anläggningstillgångar	27,8	1,7	45,6	45,1	185,0	26,5	51,1	382,8

4 Förvärv av rörelse

FÖRVÄRV 2017

NEO Monitors AS

Den 7 november 2017 förvärvade Nederman 100 procent av aktierna i NEO Monitors AS. NEO Monitors är en global pionjär inom laserbaserade lösningar för mätning av gaser och damm i alla typer av industrier. Företaget har skaffat sig en ledande position i alla generationer av laserbaserad mätteknik och har idag den största installerade basen av TDLS analysatorer (Tunable Diode Laser Spectrometry) med mer än 11 000 instrument installerade i över 40 länder. Företagets kompetens och teknik möjliggör mer än 100 olika konfigurationer skräddarsydda för kunders behov, vilket hjälper globala industrier att uppnå bättre processkontroll, minskade driftskostnader och ökad effektivitet. NEO Monitors blir en del av Nedermans verksamhet inom Nederman Insight . NEO Monitors varumärke och team kommer att fortsätta som tidigare. Lösningarna kommer att bli en integrerad del av Nederman Insight-applikationer och det digitala ekosystem som bygger på Connectivity och Internet of Things. NEO Monitors AS har cirka 40 anställda och hade 2017 en omsättning på 132,0 Mkr.

Förvärvspriset uppgår till 407,5 Mkr på kontant- och skuldfri basis, finansierad genom en kombination av kontanter och befintliga bankfaciliteter. Köpeskillingen är uppdelad i två delar, varav den första delen om 256,1 Mkr skedde vid övertagandet och den andra delen två kalenderår efter genomförande av affären. Förvärvspriset på 407,5 Mkr har justerats med 4,0 Mkr hänfört till uppdaterad beräkning av net working capital, vilket har erhålltis i början av 2018. Förvärvsanalysen är preliminär. Av totala immateriella anläggningstillgångar är 84,2 Mkr relaterat till utvecklingsarbeten och 22,1 Mkr till kundkontrakt. Verkligt värde på kundfordringar uppgår till 13,9 Mkr. Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 7,7 Mkr och avser arvoden till konsulter i samband med transaktionen, vilket inkluderar due dilligence och juridisk rådgivning. Dessa utgifter har belastat rörelseresultatet.

Förvärvspris, Mkr	
Förvärvspris	407,5
Varav uppskjuten betalning per förvärvsdatum	*155,5*

Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder, Mkr	**Redovisade värden vid förvärvs-tidpunkten**	**Justering till verkligt värde**	**Verkligt värde/ Totalt**
Immateriella anläggningstillgångar	2,0	106,3	108,3
Materiella anläggningstillgångar	4,7	-	4,7
Varulager	29,5	-	29,5
Kundfordringar och övriga fordringar	15,6	-	15,6
Likvida medel	22,8	-	22,8
Räntebärande skulder	-15,8	-	-15,8
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-17,0	-	-17,0
Skatteskulder	-2,3	-	-2,3
Uppskjuten skatteskuld	3,5	-25,5	-22,0
Summa identifierbara nettotillgångar	**43,0**	**80,8**	**123,8**
Goodwill			283,7
Summa			**407,5**
Överförd ersättning			-256,1
Förvärvade likvida medel			22,8
Påverkan på koncernens likvida medel			**-233,3**
Nettoomsättning under innehavstid			28,2
Nettoomsättning 2017 före förvärvet			103,8
Nettoresultat under innehavstid			3,6
Nettoresultat 2017 före förvärvet			7,0

5 Övriga rörelseintäkter

Mkr	**2017**	**2016**
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	0,5	0,5
Återvunna kundförluster	1,3	0,9
Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	1,9	13,9
Övrigt	3,1	6,2
	6,8	**21,5**

6 Övriga rörelsekostnader

Mkr	2017	2016
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,8	-0,1
Kundförluster	-3,2	-3,6
Kursförluster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	-12,5	-4,5
Övrigt	-5,3	-9,1
	-21,8	**-17,3**

7 Anställda och personalkostnader

			2017			2016
Medelantal anställda	**Kvinnor**	**Män**	**Totalt**	**Kvinnor**	**Män**	**Totalt**
Australien	3	17	20	2	18	20
Belgien	3	12	15	3	12	15
Brasilien	5	18	23	6	18	24
Danmark	10	66	76	10	63	73
England	12	87	99	12	79	91
Frankrike	8	18	26	20	26	46
Indien	1	28	29	1	17	18
Indonesien	2	8	10	1	8	9
Kanada	7	21	28	7	23	30
Kina	35	112	147	35	113	148
Malaysia	1	5	6	1	5	6
Mexiko	6	8	14	2	4	6
Nederländerna	3	32	35	3	31	34
Norge	7	54	61	2	19	21
Polen	29	190	219	29	181	210
Ryssland	3	2	5	3	3	6
Spanien	2	13	15	2	13	15
Sverige	59	148	207	66	174	240
Thailand	26	60	86	28	75	103
Tjeckien	2	16	18	2	15	17
Turkiet	3	6	9	3	8	11
Tyskland	34	152	186	39	146	185
Ungern	-	2	2	-	2	2
USA	111	306	417	110	316	426
Österrike	-	4	4	1	3	4
Totalt i koncernen	**372**	**1 385**	**1 757**	**388**	**1 372**	**1 760**
Varav ledande befattningshavare	**17**	**76**	**93**	**20**	**72**	**92**

Könsfördelning i företagsledningen, andel kvinnor, %	**2017**	**2016**
Styrelser	8%	4%
Övriga ledande befattningshavare	18%	22%

Kostnader för ersättningar till anställda, Mkr	**2017**	**2016**
Löner och ersättningar	766,3	739,1
Pensionskostnader, förmånsbaserade planer (se vidare not 20)	0,4	-
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer (se vidare not 20) 1)	43,9	39,3
Sociala avgifter	114,4	123,9
	925,0	**902,3**

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl och övriga anställda, Mkr	**2017**	**2016**
Styrelse, VD och andra ledande befattningshavare	62,1	56,0
(varav rörlig ersättning)	(5,8)	(3,7)
Övriga anställda	704,2	683,1
	766,3	**739,1**

1) Av pensionskostnader avser 1,4 (1,3) gruppen styrelse och VD i moderbolaget. Några utestående pensionsförpliktelser till gruppens styrelse, VD och ledande befattningshavare föreligger ej.

8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Mkr	2017	2016
EY		
Revisionsuppdrag	5,1	5,3
Skatterådgivning	0,3	0,3
Andra uppdrag	0,4	0,5
Övriga revisorer		
Revisionsuppdrag	0,6	0,6
Skatterådgivning	1,8	0,4
Andra uppdrag	1,7	0,2

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

9 Rörelsens kostnader

Mkr	2017	2016
Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsslag		
Materialkostnader	-1 434,8	-1 477,0
Kostnader för ersättning till anställda	-925,0	-902,3
Övriga externa kostnader och övriga personalkostnader	-435,2	-434,2
Förvärvskostnader	-7,7	-
Avskrivningar	-52,7	-47,7
Övriga rörelsekostnader	-21,8	-17,3
	-2 877,2	**-2 878,5**

10 Finansnetto

Mkr	2017	2016
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	2,5	2,2
Övriga ränteintäkter	0,4	0,6
Valutakursförändringar	3,9	-
	6,8	**2,8**
Finansiella kostnader		
Räntekostnader, kreditinstitut	-18,1	-15,1
Räntekostnader, övriga	-4,0	-4,3
Valutakursförändringar	-2,7	-2,0
	-24,8	**-21,4**
Finansnetto	**-18,0**	**-18,6**

Samtliga ränteintäkter och räntekostnader härrör från finansiella tillgångar och skulder som värderats till upplupet anskaffningsvärde.

11 Skatter

REDOVISAT I RESULTATRÄKNING FÖR KONCERNEN, Mkr

Aktuell skattekostnad (-)	**2017**	**2016**
Periodens skattekostnad	-56,3	-51,0
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	1,0	-1,3
	-55,3	**-52,3**
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	1,4	10,7
Utnyttjande av tidigare aktiverat underskottsavdrag	-14,9	-15,5
Omvärdering av underskottsavdrag	-6,1	-5,4
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	1,1	2,9
	-18,5	**-7,3**
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	**-73,8**	**-59,6**

Avstämning av effektiv skatt

Svensk inkomstskatt uppgår till 22 procent. De främsta orsakerna till skillnaden i skattesats mellan svensk inkomstskattesats och koncernens skattesats med utgångspunkt från resultat efter finansiella poster framgår av nedanstående tabell.

	2017, %	**2017, Mkr**	**2016, %**	**2016, Mkr**
Resultat före skatt		260,1		231,7
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0	-57,2	22,0	-51,1
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	9,1	-23,7	5,7	-13,2
Ej avdragsgilla kostnader	3,7	-9,5	3,3	-7,6
Ej skattepliktiga intäkter	-1,4	3,7	-3,5	8,0
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt/temporära skillnader	2,3	-6,0	0,9	-2,0
Utnyttjande eller omvärdering av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-6,9	18,0	-4,2	9,8
Skatt hänförlig till tidigare år	-0,2	0,5	0,6	-1,4
Effekt av ändrade skattesatser/och skatteregler	-0,2	0,4	0,9	-2,1
Redovisad effektiv skatt	**28,4**	**-73,8**	**25,7**	**-59,6**

Aktuella skattefordringar uppgick till 61,3 Mkr (71,5) och representerar det återvinningsbara beloppet av aktuell skatt på årets resultat.

REDOVISAT I FINANSIELL STÄLLNING

			2017			**2016**
Uppskjutna skattefordringar och -skulder, Mkr	**Fordran**	**Skuld**	**Netto**	**Fordran**	**Skuld**	**Netto**
Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:						
Materiella anläggningstillgångar	26,8	28,8	-2,0	27,0	36,8	-9,8
Immateriella tillgångar	6,2	45,0	-38,8	6,3	23,1	-16,8
Finansiella tillgångar	0,7	0,2	0,5	0,6	-	0,6
Lager	11,4	1,2	10,2	10,4	1,1	9,3
Kundfordringar	2,4	4,1	-1,7	2,2	1,1	1,1
Pensionsavsättningar	16,8	0,2	16,6	14,6	-	14,6
Avsättningar	7,6	-	7,6	14,0	-	14,0
Underskottsavdrag	4,5	-	4,5	24,3	-	24,3
Övrigt	2,9	-	2,9	2,5	-	2,5
Skattefordringar/-skulder	**79,3**	**79,5**	**-0,2**	**101,9**	**62,1**	**39,8**
Kvittning	-62,5	-62,5	-	-41,2	-41,2	-
Skattefordringar/-skulder enligt rapport över finansiell ställning	**16,8**	**17,0**	**-0,2**	**60,7**	**20,9**	**39,8**

Redovisade skattemässiga underskott saknar tidsbegränsning med undantag för underskott i Kina, motsvarande 1,7 Mkr, som gäller t.o.m år 2019. Uppskjutna skattefordringar har redovisats till den del det anses vara sannolikt att underskotten kan utnyttjas mot framtida vinster.

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och -skulder och när de uppskjutna skatterna avser samma skattemyndighet.

11 Skatter, forts

EJ REDOVISADE UNDERSKOTTSAVDRAG

Avdragsgilla temporära skillnader och skattemässiga underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i rapport över finansiell ställning:

Mkr	2017	2016
Skattemässiga underskott	172,8	168,9

Skattemässiga underskott på 172,8 mkr motsvaras av 43,0 mkr i uppskjutna skattefordringar, vilka inte har redovisats i rapport över finansiell ställning. Dessa avser i huvudsak del av underskottsavdrag i Frankrike, Nederländerna, Thailand, Turkiet, Tyskland och USA där nuvarande bedömning är att det inte är sannolikt att koncernen kommer att kunna utnyttja för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Majoriteten av underskottsavdragen har en tidsbegränsning till 2021/2022 och resterande del är huvudsakligen ej tidsbegränsade.

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER OCH UNDERSKOTTSAVDRAG

Mkr	Balans per 1 jan 2017	Redovisat över resultat-räkningen	Omräk-nings-differens	Förvärv av rörelse	Balans per 31 dec 2017
Materiella anläggningstillgångar	-9,8	8,0	-0,1	-0,1	-2,0
Immateriella tillgångar	-16,8	3,0	0,5	-25,5	-38,8
Finansiella tillgångar	0,6	-0,2	0,1	-	0,5
Lager	9,3	0,9	-0,0	-	10,2
Kundfordringar	1,1	-3,3	0,0	0,5	-1,7
Pensionsavsättningar	14,6	-1,2	0,1	3,1	16,6
Avsättningar	14,0	-6,4	0,0	-	7,6
Underskottsavdrag	24,3	-19,9	0,1	-	4,5
Övrigt	2,5	0,6	-0,2	0,0	2,9
	39,8	**-18,5**	**0,5**	**-22,0**	**-0,2**

Mkr	Balans per 1 jan 2016	Redovisat över resultat-räkningen	Omräk-nings-differens	Förvärv av rörelse	Balans per 31 dec 2016
Materiella anläggningstillgångar	-10,1	0,3	-0,0	-	-9,8
Immateriella tillgångar	-15,3	-1,7	0,2	-	-16,8
Finansiella tillgångar	0,6	0,0	-0,0	-	0,6
Lager	7,3	2,2	-0,2	-	9,3
Kundfordringar	-2,2	3,8	-0,5	-	1,1
Pensionsavsättningar	7,2	8,3	-0,9	-	14,6
Avsättningar	16,4	-2,7	0,3	-	14,0
Underskottsavdrag	40,5	-18,0	1,8	-	24,3
Övrigt	2,1	0,5	-0,1	-	2,5
	46,5	**-7,3**	**0,6**	**-**	**39,8**

12 Immateriella anläggningstillgångar

Mkr	Kund-relationer	Varu-märken	Utvecklings-arbeten	Goodwill	Data-program	2017 Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	22,6	47,4	123,5	708,8	96,5	998,8
Rörelseförvärv	22,1	-	84,2	283,7	5,7	395,7
Internt utvecklade tillgångar	-	-	6,8	-	-	6,8
Övriga investeringar	-	-	-	-	23,3	23,3
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	-0,4	-0,4
Årets valutakursdifferenser	-2,1	-3,3	-1,8	-22,6	0,5	-29,3
Utgående balans	**42,6**	**44,1**	**212,7**	**969,9**	**125,6**	**1 394,9**
Ackumulerade av- och nedskrivningar						
Ingående balans	-7,2	-	-98,3	-	-65,5	-171,0
Rörelseförvärv	-	-	-	-	-3,7	-3,7
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	0,2	0,2
Årets avskrivningar	-2,6	-	-8,9	-	-12,2	-23,7
Årets valutakursdifferenser	0,6	-	-0,2	-	-0,4	0,0
Utgående balans	**-9,2**	**-**	**-107,4**	**-**	**-81,6**	**-198,2**
Redovisade värden						
Vid årets början	15,4	47,4	25,2	708,8	31,0	827,8
Vid årets slut	**33,4**	**44,1**	**105,3**	**969,9**	**44,0**	**1 196,7**

	Kund-relationer	Varu-märken	Utvecklings-arbeten	Goodwill	Data-program	2016 Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	18,9	43,8	115,1	688,6	76,2	942,6
Rörelseförvärv	2,0	-	-	-7,5	-	-5,5
Internt utvecklade tillgångar	-	-	6,7	-	-	6,7
Övriga investeringar	-	-	-	-	19,4	19,4
Omklassificeringar	-	-	-	-	-0,0	-0,0
Årets valutakursdifferenser	1,7	3,6	1,7	27,7	0,9	35,6
Utgående balans	**22,6**	**47,4**	**123,5**	**708,8**	**96,5**	**998,8**
Ackumulerade av- och nedskrivningar						
Ingående balans	-4,6	-	-89,4	-	-57,6	-151,6
Årets avskrivningar	-2,1	-	-7,4	-	-7,0	-16,5
Årets valutakursdifferenser	-0,5	-	-1,5	-	-0,9	-2,9
Utgående balans	**-7,2**	**-**	**-98,3**	**-**	**-65,5**	**-171,0**
Redovisade värden						
Vid årets början	14,3	43,8	25,7	688,6	18,6	791,0
Vid årets slut	**15,4**	**47,4**	**25,2**	**708,8**	**31,0**	**827,8**

Koncernens utgifter för att utveckla befintliga produktprogram samt för att ta fram nya produkter uppgick till 14,2 Mkr (7,8). I rapport över finansiell ställning för koncernen har 6,8 Mkr aktiverats.

12 Immateriella anläggningstillgångar, forts

Av- och nedskrivningar, Mkr	2017	2016
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:		
Kostnad sålda varor	-9,0	-7,4
Försäljningskostnader	-5,0	-4,7
Administrationskostnader	-9,7	-4,4
	-23,7	**-16,5**

Koncernens goodwillvärden representerar de framtida ekonomiska fördelar som uppkommit genom förvärv och som inte är enskilt identifierade och separat redovisade samt består av strategiska affärsvärden som uppkommit vid rörelseförvärv. Goodwillen är relaterad till rörelsesegmenten.

Goodwill, Mkr	2017	2016
EMEA	676,1	404,0
APAC	41,0	42,5
Americas	252,8	262,3
	969,9	**708,8**

Kassagenererande enhet	Årlig tillväxt under prognosperioden, %	Årlig tillväxt efter prognosperioden, %	Diskonterings-faktor före skatt, %
EMEA	2,0 (1,0)	1,0 (1,0)	12,63 (12,67)
APAC	6,0 (6,0)	3,0 (3,0)	13,57 (10,38)
Americas	2,0 (3,0)	2,0 (2,0)	16,44 (15,21)
Varumärken	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)	14,10 (12,75)

NEDSKRIVNINGSPRÖVNINGAR FÖR KASSAGENERERANDE ENHETER INNEHÅLLANDE GOODWILL OCH VARUMÄRKEN MED OBESTÄMBAR LIVSLÄNGD

GOODWILL

Goodwill testas årligen för nedskrivning, eller oftare om det finns indikationer på värdenedgång. Testen baseras på definierade kassagenerande enheter, som sammanfaller med rörelsesegmenten, och värdena baseras på diskonterade kassaflöden. De uppskattningar som legat till grund för beräkning av nyttjandevärdena har baserats på företagsledningens gjorda kassaflödesprognoser för en tidsperiod om 5 år. Tillväxten för de kassagenererande enheterna bygger på den historiska tillväxten, den uppskattade marknadstillväxten och den förväntade prisutvecklingen. Prognoserna återspeglar tidigare erfarenheter samt externa informationskällor. Antagen tillväxt bygger på ett försiktigt antagande och överstiger inte den långsiktiga tillväxten för branschen som helhet.

Känslighetsanalys:

Känsligheten i alla beräkningar innebär att goodwillvärdet fortsatt försvaras även om diskonteringsräntan skulle höjas med en procentenhet eller om den långsiktiga tillväxten skulle sänkas med en procentenhet. Årets prövning av goodwillvärdet påvisar inget nedskrivningsbehov. Vid en känslighetsanalys så visar samtliga rörelesegment att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till nedskrivningsbehov. Företagsledningen bedömer att inga rimliga förändringar i viktiga antagande vid nedskrivningsbedömningen av de kassagenererande enheterna skulle medföra att återvinningsvärdet understiger det bokförda värdet.

VARUMÄRKEN

Utöver goodwill finns även förvärvade varumärken som bedöms ha en obestämbar nyttjandeperiod. Nyttjandeperioden bedöms vara obestämbar då det är fråga om väl etablerade varumärken på sin marknad, som koncernen har för avsikt att behålla och vidareutveckla. De varumärken som har identifierats och värderats uppkom i samband med 2012 års förvärv av EFT. Anskaffningsvärdet på varumärken fastställdes vid förvärvstillfället enligt den så kallade Relief from royaltymetoden. Årligen genomförs prövning av nedskrivningsbehov. Vid prövningen görs bedömningen av den vid förvärvstillfället fastställda royaltysatsen samt bedömd framtida försäljningsutveckling under fem år. En uthållig tillväxt på 2 procent har använts i beräkningen. Kassaflöden för tiden bortom fem år har beräknats genom att en multipel applicerats på beräknat uthålligt kassaflöde. Vid nuvärdesberäkning av förväntade framtida kassaflöden används aktuell vid tillfallet vägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC) för marknaden. För 2017 uppgår diskonteringsräntan till 14,10 procent (12,75). Prövning av nedskrivningsbehov görs under fjärde kvartalet, eller när behov föreligger, och visade med gjorda antaganden att något nedskrivningsbehov av varumärke med obestämbar nyttjandeperiod inte förelåg. Det bokförda värdet på varumärken med obestämbar nyttjandeperiod uppgick till 44,1 Mkr (47,5).

13 Materiella anläggningstillgångar

Mkr	Byggnader och mark	Maskiner, andra tekniska anläggningar	Invent, verktyg, install	Totalt
				2017
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	380,8	203,2	305,3	889,3
Rörelseförvärv	-	2,0	3,7	5,7
Årets investeringar	5,7	8,4	9,2	23,3
Avyttringar och utrangeringar	-1,3	-5,6	-7,8	-14,7
Omklassificeringar	-0,5	-0,4	1,2	0,3
Årets valutakursdifferenser	-5,0	-5,9	-2,0	-12,9
Utgående balans	**379,7**	**201,7**	**309,6**	**891,0**
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans	-202,6	-150,0	-272,9	-625,5
Rörelseförvärv	-	-0,4	-0,6	-1,0
Årets avskrivningar	-9,1	-9,6	-10,3	-29,0
Avyttringar och utrangeringar	1,2	4,5	6,9	12,6
Omklassificeringar	-	0,4	-0,0	0,4
Årets valutakursdifferenser	0,3	2,5	1,1	3,9
Utgående balans	**-210,2**	**-152,6**	**-275,8**	**-638,6**
Redovisade värden				
Vid årets början	178,2	53,2	32,4	263,8
Vid årets slut	**169,5**	**49,1**	**33,8**	**252,4**

Mkr	Byggnader och mark	Maskiner, andra tekniska anläggningar	Invent, verktyg, install	Totalt
				2016
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	358,2	201,2	304,7	864,1
Årets investeringar	6,5	5,7	7,6	19,8
Avyttringar och utrangeringar	-	-15,2	-12,5	-27,7
Omklassificeringar	-2,3	0,5	0,0	-1,8
Årets valutakursdifferenser	18,4	11,0	5,5	34,9
Utgående balans	**380,8**	**203,2**	**305,3**	**889,3**
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans	-185,3	-146,6	-269,4	-601,3
Årets avskrivningar	-9,2	-10,6	-11,4	-31,2
Avyttringar och utrangeringar	-	14,3	11,7	26,0
Omklassificeringar	-	0,0	0,0	0,0
Årets valutakursdifferenser	-8,1	-7,1	-3,8	-19,0
Utgående balans	**-202,6**	**-150,0**	**-272,9**	**-625,5**
Redovisade värden				
Vid årets början	172,9	54,6	35,3	262,8
Vid årets slut	**178,2**	**53,2**	**32,4**	**263,8**

Finansiell leasing, Mkr	**2017**	**2016**
Redovisat värde för tillgångar under finansiella leasingavtal		
Inventarier, verktyg och installationer	0,4	0,5

De leasade tillgångarna är säkerhet för leasingskulderna. Se även not 19 och not 26.

Av- och nedskrivningar, Mkr	**2017**	**2016**
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:		
Kostnad sålda varor	-17,8	-18,9
Försäljningskostnader	-7,2	-8,3
Administrationskostnader	-4,0	-4,0
	-29,0	**-31,2**

14 Övriga fordringar

Övriga fordringar som är omsättningstillgångar	2017	2016
Momsfordringar	15,2	12,3
Upparbetad ej fakturerad intäkt avseende projekt	88,5	163,4
Verkligt värde valutaderivat	0,2	0,7
Övriga fordringar	35,5	26,7
	139,4	**203,1**

15 Varulager

Mkr	2017	2016
Råvaror och förnödenheter	177,7	149,8
Varor under tillverkning	75,4	104,6
Färdiga varor och handelsvaror	133,7	126,2
	386,8	**380,6**
Nedskrivning av varulagervärde har bruttoredovisats med	80,3	88,1

Förändring av inkuransreserv, Mkr	2017	2016
Ingående balans	88,1	85,1
Förändring av inkuransreserv redovisad över resultaträkningen	1,5	7,0
Utrangeringar	-7,7	-5,8
Omklassificeringar	-0,1	-0,4
Effekt av ändrade valutakurser	-1,5	2,2
Inkuransreserv per den 31 december	**80,3**	**88,1**

16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr	2017	2016
Hyra/leasing	5,0	5,5
Data/licenskostnader	4,5	3,8
Försäkringar	2,8	1,7
Bankkostnader	1,1	1,2
Övrigt	8,3	15,3
	21,7	**27,5**

17 Eget kapital

Aktiekapital och antal aktier	2017	2016
Emitterade antal aktier	11 715 340	11 715 340
Registrerat aktiekapital, Kr	1 171 534	1 171 534

Aktiernas kvotvärde uppgår till 0,10 kr

Antal aktier i eget förvar	2017	2016
Ingående antal aktier i eget förvar	23 371	34 000
Effekt av aktierelaterade ersättningar	-4 282	-10 629
Utgående antal aktier i eget förvar	**19 089**	**23 371**

Utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår en utdelning på 6,00 kr per aktie (5,50), totalt 70,2*) Mkr (64,3). Utdelningen kommer att fastställas på årsstämman den 19 april 2018.

*) Baserat på antalet utestående aktier den 31 december 2017. Utdelningsbeloppet kan komma att ändras på grund av att aktier i eget förvar kan komma att omsättas fram till avstämningsdagen den 13 april 2018.

Säkringsreserv, Mkr	2017	2016
Kassaflödessäkringar		
Värde vid periodens ingång	-1,1	1,1
Förändringar av verkligt värde på kassaflödessäkringar	3,1	-1,5
Överfört till resultaträkningen för perioden	0,0	-1,3
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	-0,7	0,6
Värde vid periodens utgång	**1,3**	**-1,1**

Kapitalhantering

Koncernens kapital överensstämmer med summa eget kapital, 1 075,8 Mkr. Enligt styrelsens policy är koncernens finansiella målsättning att ha en god finansiell ställning, som bidrar till att bibehålla investerares, kreditgivares och marknadens förtroende samt utgöra en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten, samtidigt som den långsiktiga avkastning som genereras till aktieägarna är tillfredsställande.

Kapital definieras som totalt eget kapital, Mkr	2017	2016
Totalt eget kapital	1 075,8	982,2

Nettoskuldsättningsgrad	2017	2016
Räntebärande skulder och avsättningar	946,2	812,1
Likvida medel	-360,9	-287,8
Nettoskuld	**585,3**	**524,3**
Nettoskuldsättningsgrad %	**54,4**	**53,4**

Nettoskuldsättningsgraden är i nivå med föregående år vilket beror på att nettoskulden och eget kapital har ökat i ungefär samma omfattning. Ökningen av nettoskulden beror framförallt på årets upplåning i samband med förvärvet av NEO Monitors. Nettoskulden har också påverkats positivt av valutaeffekter på de externa lånen i euro och dollar. Det stärkta kassaflödet under året har lett till en lägre nettoskuld, vilket framförallt är hänförligt till minskat rörelsekapitalbehov i pågående projekt. Det egna kapitalet har stärkts tack vare den förbättrade lönsamheten. Detta trots att det egna kapitalet har påverkats negativt av valutaomräkningsreserven vilket huvudsakligen är relaterat till dollar och euro. En god nivå på nettoskuldsättningsgraden tillsammans med tillgången till likvida medel ger bra förutsättningar för att ta tillvara de tillväxtmöjligheter som förutses under de närmast kommande åren, samtidigt som nivån på den ordinarie utdelningen bedöms kunna bibehållas. Nyemissioner torde av samma skäl heller inte komma att behövas under det närmaste året, förutom vid eventuella större företagsförvärv.

Koncernen har som mål att lämna en ordinarie utdelning som årligen uppgår till 30-50 procent av årets resultat. Styrelsen har föreslagit en utdelning om 6,00 kr per aktie till årsstämman 2018, vilket motsvarar 6,5 procent av eget kapital. Under de senaste fem åren har den ordinarie utdelningen i genomsnitt uppgått till 6,8 procent av eget kapital. Det har inneburit att 46 procent av vinsten per aktie har delats ut i form av ordinarie utdelningar.

Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering.

18 Resultat per aktie

Resultat per aktie, Kr	2017	2016
Resultat per aktie före utspädning	15,93	14,72
Resultat per aktie efter utspädning	15,93	14,72

Årets resultat, Mkr	2017	2016
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	186,3	172,1

18 Resultat per aktie, forts

Vägt genomsnittligt antal aktier	2017	2016
Emitterade antal aktier per 31 december	11 715 340	11 715 340
Vägt genomsnittligt antal aktier före utspädning	11 696 251	11 691 969
Vägt genomsnittligt antal aktier efter utspädning	11 696 251	11 691 969

Antal aktier i eget förvar	2017	2016
Ingående antal aktier i eget förvar	23 371	34 000
Effekt av aktierelaterade ersättningar	-4 282	-10 629
Utgående antal aktier i eget förvar	**19 089**	**23 371**

19 Räntebärande skulder

För mer information om företagets exponering för ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till not 24.

Långfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Banklån	822,2	702,2
Finansiella leasingskulder	0,3	0,2
	822,5	**702,4**

Kortfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Kortfristig del av banklån	0,2	0,2
Kortfristig del av finansiella leasingskulder	0,1	0,3
	0,3	**0,5**

Totalt räntebärande skulder	**822,8**	**702,9**

Villkor och återbetalningstider

Villkor och återbetalningstider se tabell nedan. Inga säkerheter för banklånen är utställda.

2017, Mkr	Valuta	Nom.ränta %	Förfall	Nominellt värde i orginalvaluta	Redovisat värde
Banklån, (revolver)	SEK	0,750	2019-06-01	110,8	110,0
Banklån, (revolver)	SEK	0,750	2019-06-01	14,0	14,0
Banklån, (revolver)	SEK	0,900	2020-12-28	58,0	57,5
Banklån, (revolver)	EUR	0,900	2020-12-28	17,2	169,3
Banklån, (revolver)	USD	2,469	2020-12-28	36,5	300,3
Banklån, (revolver)	USD	2,130	2019-06-01	2,6	21,3
Banklån, (revolver)	SEK	0,750	2019-06-01	150,0	150,0
Finansiella leasingskulder					0,4
Totala räntebärande skulder					**822,8**

2016, Mkr	Valuta	Nom.ränta %	Förfall	Nominellt värde i orginalvaluta	Redovisat värde
Banklån, (revolver)	SEK	0,950	2019-06-01	110,8	110,0
Banklån, (revolver)	SEK	0,950	2019-06-01	14,0	14,0
Banklån, (revolver)	SEK	1,050	2020-12-28	58,0	57,5
Banklån, (revolver)	EUR	1,050	2020-12-28	17,2	164,7
Banklån, (revolver)	USD	1,885	2019-06-01	2,6	23,8
Banklån, (revolver)	USD	1,820	2020-12-28	36,5	332,4
Finansiella leasingskulder					0,5
Totala räntebärande skulder					**702,9**

19 Räntebärande skulder, forts

Finansiella leasingskulder

Finansiella leasingskulder förfaller till betalning enligt nedan:

2017, Mkr	Minimileasing-avgifter	Ränta	Kapital-belopp
Inom ett år	0,2	-0,0	0,2
Mellan ett och fem år	0,2	0,0	0,2
	0,4	**-0,0**	**0,4**

2016, Mkr	Minimileasing-avgifter	Ränta	Kapital-belopp
Inom ett år	0,3	-0,0	0,3
Mellan ett och fem år	0,2	-0,0	0,2
	0,5	**-0,0**	**0,5**

20 Pensioner, ledande befattningshavares förmåner

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämd nettoskuld redovisad i rapport över finansiell ställning, Mkr	2017	2016
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	123,4	109,2
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förpliktelser	0,5	0,6
Totalt nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	**123,9**	**109,8**
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-0,5	-0,6
	123,4	**109,2**

Översikt förmånsbestämda planer

Koncernen har förmånsbestämda planer som tillhandahåller ersättningar, i form av ålderspension och ersättning för sjukvårdskostnader, till anställda när de går i pension i Sverige, Tyskland, USA, Frankrike, Polen, Thailand och Norge. Kostnader för tjänstgöring under innevarande period redovisas direkt i resultaträkningen. Huvuddelen av planerna är dock stängda innebärande att inga ytterligare förmåner intjänas. De förmånsbestämda planerna är exponerade för aktuariella risker såsom livslängds-, valuta-, ränte- och investeringsrisker.

Förändring av nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser, Mkr	2017	2016
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 1 januari	109,8	108,3
Rörelseförvärv	15,3	-
Utbetalda ersättningar	-6,5	-6,6
Reduceringar och regleringar	-	0,5
Kostnad för tjänstgöring innevarande period	0,4	0,0
Räntekostnad	2,5	2,7
Omvärderingar		
- Aktuariella vinster och förluster på ändrade demografiska antaganden	-1,4	-1,0
- Aktuariella vinster och förluster på ändrade finansiella antaganden	3,6	2,8
Valutakursdifferenser	0,2	3,1
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 31 december	**123,9**	**109,8**

Förändring av verkligt värde på förvaltningstillgångar, Mkr	2017	2016
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 1 januari	0,5	0,6
Utbetalda ersättningar	-0,0	-0,1
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde den 31 december	**0,5**	**0,5**

Kostnad redovisad i årets resultat, Mkr	2017	2016
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	0,4	0,0
Nettoränta	2,5	2,8
Summa nettokostnad i resultaträkningen	**2,9**	**2,8**
varav belopp som belastat rörelseresultatet	0,4	-
varav belopp som belastat finansiella kostnader	2,5	2,8
Summa nettokostnad	**2,9**	**2,8**

Kostnad redovisad i övrigt totalresultat, Mkr	2017	2016
Omvärderingar av pensionsförpliktelsen	-2,2	-1,8
Valutakursdifferenser på utländska planer	-1,1	-0,5
Omvärdering av förmånsbestämd nettoskuld redovisad i övrigt totalresultat	**-3,3**	**-2,3**

20 Pensioner, ledande befattningshavares förmåner, forts

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser, %	2017	2016
De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt)		
Diskonteringsränta per den 31 december	1,7-2,9	1,8-2,9
Framtida ökning av sjukvårdskostnader	-5,0	-5,0
Framtida ökning av pensioner	1,5-1,7	1,5

Känslighetsanalys

I nedastående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen.

Mkr	Ökning	Minskning
Minskning/ökning av diskonteringsränta (0,5% förändring)	-11,3	12,9
Ökning/minskning av sjukvårdskostnader (1% förändring)	0,4	-0,3

Framtida kassaflöden

Per 2017-12-31 uppgick den vägda genomsnittliga löptiden för förpliktelsen till 14,0 år (14,0). Förväntade utbetalningar 2018 avseende förmånsbaserade pensionsplaner uppgår till 10,9 Mkr.

Planer som omfattar flera arbetsgivare

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2017 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 6,6 Mkr (5,8). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Koncernens andel av totala sparpremier för ITP i Alecta uppgår till 0,038 procent (0,035) och koncernens andel av totalt antal aktiva försäkrade uppgår till 0,028 procent (0,029). Vid utgången av 2017 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 154 procent (148). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Avgiftsbestämda planer

I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner som helt bekostas av företagen. I utlandet finns avgiftsbestämda planer vilka till del bekostas av dotterföretagen och delvis täcks genom avgifter som de anställda betalar. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

Mkr	2017	2016
Kostnader för avgiftsbestämda planer	43,0	39,3

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES FÖRMÅNER

Principer för ersättning till styrelsen

Till styrelsens ordförande och övriga ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Ersättning till ledamöter som också är anställda i koncernen utgår ej. Årsstämman 2017 beslutade att arvoden till styrelsen för arbetet under 2017 skulle utgå med 450 Tkr till styrelsens ordförande samt 225 Tkr till Per Borgvall, Gunnar Gremlin, Ylva op den Velde Hammargren, Johan Menckel och Gunilla Fransson.

Principer för ersättning till VD och koncernchefen

Ersättning

Till VD och koncernchefen utgår ersättning i form av grundlön, pension och rörlig ersättning. Under 2017 var grundlönen 4 112 Tkr. Den rörliga ersättningen kan uppgå till högst 50 procent av grundlönen. Eventuell utbetalning av rörlig ersättning fastställs på grundval av Nedermankoncernens resultat per aktie. Under 2017 var den totala ersättningen till VD och koncernchefen 7 568 Tkr, varav 1 921 Tkr utgjorde rörlig ersättning och 1 392 Tkr utgjorde kostnad för pension.

Uppsägningstider och avgångsvederlag

Vid uppsägning från VD:s sida gäller en uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida äger VD rätt till motsvarande 18-24 månadslöner. De sista sex månaderna är med förbehåll om ny anställning.

Pensionsersättningar

VD och koncernchefen har rätt att gå i pension vid 65 års ålder. Pensionsplanen är premiebestämd och årspremien motsvarar 35 procent av den årliga grundlönen. Bolagets åtagande är begränsat till betalning av årspremien. Under 2017 var premiekostnaderna 1 392 Tkr avseende VD och koncernchefen.

Principer för ersättningar till verkställande direktörer i dotterbolag

Med verkställande direktörer i dotterbolag förekommer med ovan liknande uppsägningsavtal med 6-12 månadslöner.

Principer för ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen

Ersättning

De medlemmar i koncernledningen som är anställda i andra bolag än moderbolaget erhåller sin ersättning från respektive bolag. Ersättningen beslutas av Ersättningskommittén enligt av årsstämman 2017 beslutade principer för ersättning till ledande befattningshavare och utgörs av grundlön, pension, rörlig ersättning och övriga förmåner. För övriga medlemmar i koncernledningen kan den rörliga ersättningen uppgå till högst 30 procent av grundlönen. Eventuell utbetalning av rörliga ersättningar och storleken på dessa beslutas av koncernchefen i samråd med styrelsens ordförande på grundval av Nedermankoncernens resultat och kapitalbindning. Under 2017 var den totala ersättningen till övriga medlemmar av koncernledningen 20 821 Tkr, varav 3 146 Tkr utgjorde rörliga ersättningar och 3 435 Tkr utgjorde kostnad för pensioner.

Uppsägningstider och avgångsvederlag

Övriga medlemmar i koncernledningen har tolv månaders uppsägningstid vid en uppsägning från bolagens sida, och sex månaders uppsägningstid vid egen uppsägning. Under uppsägningstiden har övriga medlemmar i koncernledningen rätt till full lön och övriga anställningsförmåner. Ingen av de övriga medlemmarna i koncernledningen är berättigad till avgångsvederlag.

Pensionsersättningar

Övriga medlemmar av koncernledningen har rätt att gå i pension vid 65 års ålder. Pensionsbetalningarna följer den avtalsenliga kollektivplanen ITP med undantag för två medlemmer där pensionsinbetalning sker med 8 basbelopp per år resp maximalt 30 procent av grundlönen. Bolagens åtaganden är begränsade till årspremierna. Pensionsgrundande lön utgörs av fasta årslönen plus genomsnittlig bonus under de senaste tre åren.

20 Pensioner, ledande befattningshavares förmåner, forts

Ersättningar och övriga förmåner under 2017

Tkr	Grundlön styrelse-arvode	Rörlig ersättning	LTI	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Styrelsens ordförande Jan Svensson	450	-	-	-	-	450
Styrelseledamot Per Borgvall	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Gunnar Gremlin	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Ylva op den Velde Hammargren	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Johan Menckel	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Gunilla Fransson	225	-	-	-	-	225
Verkställande direktör Sven Kristensson	4 112	1 921	-	143	1 392	7 568
Andra ledande befattningshavare (8 personer)	12 915	3 146	-	1 325	3 435	20 821
Summa	**18 602**	**5 067**	**-**	**1 468**	**4 827**	**29 964**
varav dotterbolag (4 personer)	7 260	1 638	-	979	1 785	11 662

Ersättningar och övriga förmåner under 2016

Tkr	Grundlön styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Aktiespar-program/LTI	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Styrelsens ordförande Jan Svensson	450	-	-	-	-	450
Styrelseledamot Per Borgvall	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Fabian Hielte	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Gunnar Gremlin	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Ylva op den Velde Hammargren	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Johan Menckel	225	-	-	-	-	225
Styrelseledamot Gunilla Fransson	90	-	-	-	-	90
Verkställande direktör Sven Kristensson	4 074	897	708	134	1 342	7 155
Andra ledande befattningshavare (7 personer)	13 585	271	279*	850	2 917	17 902
Summa	**19 324**	**1 168**	**987**	**984**	**4 259**	**26 722**
varav dotterbolag (4 personer)	7 278	50	23*	578	1 788	9 717

*) Ersättning inkluderar återföring av kostnader tagna 2015 avseende befattningshavare som har upphört sin anställning under 2016.

LTI (LONG TERM INCENTIVE)

Årsstämman den 19 april 2017 beslutade i enlighet med styrelsens förslag att de årliga programmen för rörlig ersättning skall kompletteras med ett program för långsiktig bonus (LTI). LTI-programmet 2017-2018 har bestämts för en period om två år och är målsatt på ett sätt som innebär att det ska vara en särskilt gynnsam utveckling för bolagets aktieägare. Utfallet av LTI-programmet som tillfaller den ledande befattningshavaren (netto efter inkomstskatt), skall återinvesteras i teckningsoptioner (warrants) i Nederman eller Nederman aktier. Teckningsoptioner förutsätter av godkännande vid relevant framtida årsstämma i Nederman. Det aktie- och teckningsoptionsinnehav som återinvesteras förväntas bibehållas av den ledande befattningshavaren unders in anställningstid, dock i minst tre år. LTI-programmet 2017-2018 omfattar två år och kan maximalt kunna uppgå till 35 procent av en årslön för Verkställande Direktören och 20 procent av en årslön för övriga ledande befattningshavare.

21 Avsättningar

Avsättningar som är långfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Omstrukturering/permitteringslön	0,4	-
Garantiåttaganden	5,8	6,1
Förlustkontrakt	2,4	-
Övrigt	0,9	0,4
	9,5	**6,5**

Avsättningar som är kortfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Omstrukturering/permitteringslön	-	0,2
Garantiåttaganden	20,3	22,4
Förlustkontrakt	0,5	1,3
Övrigt	4,7	2,3
	25,5	**26,2**

Omstrukturering/permitteringslön, Mkr	2017	2016
Redovisat värde vid periodens ingång	0,2	15,1
Avsättningar som gjorts under perioden	0,2	0,2
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-	-15,1
Årets valutakursdifferenser	-0,0	0,0
	0,4	**0,2**

Garantiåttaganden, Mkr	2017	2016
Redovisat värde vid periodens ingång	28,5	34,0
Avsättningar som gjorts under perioden	6,5	3,2
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-6,2	-8,3
Rörelseförvärv	0,4	-
Omklassificering	4,0	3,8
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-6,3	-5,6
Årets valutakursdifferenser	-0,8	1,4
	26,1	**28,5**

21 Avsättningar, forts

Förlustkontrakt, Mkr	2017	2016
Redovisat värde vid periodens ingång	1,3	2,9
Avsättningar som gjorts under perioden	3,5	0,3
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-0,5	-
Omklassificering	-	-0,1
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-1,2	-1,6
Årets valutakursdifferenser	-0,2	-0,2
	2,9	**1,3**

Övrigt, Mkr	2017	2016
Redovisat värde vid periodens ingång	2,7	2,3
Avsättningar som gjorts under perioden	4,3	0,9
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-0,1	-
Rörelseförvärv	-0,8	-
Omklassificering	-0,2	0,3
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-0,1	-0,9
Årets valutakursdifferenser	-0,2	0,1
	5,6	**2,7**

Totala avsättningar, Mkr	2017	2016
Redovisat värde vid periodens ingång	32,7	54,3
Avsättningar som gjorts under perioden	14,5	4,6
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-6,8	-23,4
Rörelseförvärv	-0,4	-
Omklassificering	3,8	4,0
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-7,6	-8,1
Årets valutakursdifferenser	-1,2	1,3
	35,0	**32,7**

Garantier

Avsättningen för produktgarantier bygger på beräkningar gjorda på grundval av historiska data.

22 Övriga skulder

Övriga långfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Del av köpeskilling vid rörelseförvärv (se vidare not 4)	152,1	-
Övriga skulder	1,6	1,4
	153,7	**1,4**

Övriga kortfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Personalrelaterade skulder	32,7	29,5
Momsskulder	24,6	19,1
Verkligt värde valutaderivat	0,1	3,7
Förskott från kunder	48,8	52,7
Fakturerad ej upparbetad intäkt avseende projekt	118,8	163,2
Övriga skulder	13,6	8,8
	238,6	**277,0**

23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mkr	2017	2016
Personalrelaterade kostnader	104,6	114,8
Revisionskostnader	4,9	3,7
Försäljningskostnader	7,8	6,1
Frakt- och tullkostnader	0,2	0,2
Övrigt	31,1	32,1
	148,6	**156,9**

24 Finansiella risker och finanspolicies

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER - FINANSPOLICY

Nedermankoncernen exponeras för ett flertal risker som i huvudsak uppkommer med anledning av att Koncernen köper och säljer produkter i utländsk valuta. Valutakurser och räntenivåer påverkar Koncernens resultat och kassaflöden. Nedermankoncernen exponeras även av refinansierings- och likviditetsrisk samt kredit- och motpartsrisk. Det är styrelsen som fastställer policies för riskhanteringen. Nedermankoncernen har en centraliserad finansfunktion som är ansvarig för att identifiera och på ett effektivt sätt begränsa Koncernens finansiella risker. Finansfunktionen rapporterar via CFO till styrelsen.

LIKVIDITETSRISK

Likviditeten i koncernen utsätts inte för några stora säsongsmässiga fluktuationer. Moderbolaget har ett finansieringsavtal med Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) formulerat som ett femårigt ramavtal om 1 000 Mkr. Avtalet löper ut i december 2020. Vid årsskiftet var detta utrymmet utnyttjat med 527,3 Mkr (554,3) i revolverande krediter. Moderbolaget har även ett finansieringsavtal med Svenska Handelsbanken (SHB) formulerat som ett treårigt ramavtal om 400 Mkr. Avtalet löper ut i juni 2020. Vid årsskiftet var detta utrymmet utnyttjat med 295,4 Mkr (147,7) i revolverande krediter. Under året har upplåning skett med 150,0 Mkr (14,0) och amortering har skett med 0,0 Mkr (138,1). Vid ägarförändring där någon eller flera som agerar gemensamt förvärvar aktier som motsvarar mer än 50 procent av antalet röster i bolaget äger bankerna rätt att under vissa förutsättningar säga upp avtalet i förtid.

RÄNTERISKER

Nedermankoncernen är genom sin nettoskuldsättning exponerad för ränterisk. Koncernens räntebärande tillgångar och skulder löper med rörlig ränta eller med en maximal bindningstid på tre månader, enligt finansieringsavtal med koncernens långivare. En förändring av räntesatsen med en procentenhet hade påverkat finansnettot 2017 med 5,5 Mkr (6,6), räknat på den genomsnittliga nettoskulden för året. Nedermankoncernen har gjort bedömningen att rimliga förändringar i ränteläget inte påverkar koncernens resultat så materiellt att det föreligger behov att säkra räntenivån via finansiella instrument. Denna bedömning uppdateras kontinuerligt.

EFFEKTIVRÄNTA OCH FÖRFALLOSTRUKTUR

Nedanstående tabell redovisar den effektiva räntan på balansdagen och de finansiella skuldernas förfallostruktur/ränteomförhandling. Den effektiva räntan uppgår till 1,79 procent (1,69).

2017, Mkr	Räntesats %	Räntebindningstid	Valuta	Nominellt belopp i originalvaluta	Totalt	Inom 3 månader	Mellan 3 och 12 månader	Mellan 1 och 3 år	Mellan 3 och 5 år
Banklån, (revolver)	0,750	2018-02-28	SEK	110,8	112,8	0,5	1,5	110,8	-
Banklån, (revolver)	0,750	2018-02-28	SEK	14,0	14,4	0,1	0,2	14,1	-
Banklån, (revolver)	0,900	2018-01-31	SEK	58,0	60,7	0,3	0,8	59,6	-
Banklån, (revolver)	0,900	2018-01-31	EUR	17,2	178,6	0,8	2,3	175,5	-
Banklån, (revolver)	2,469	2018-01-31	USD	36,5	316,4	1,3	4,0	311,1	-
Banklån, (revolver)	2,130	2018-01-31	USD	2,6	22,0	0,1	0,3	21,6	-
Banklån, (revolver)	0,750	2018-01-31	SEK	150,0	153,8	0,7	2,0	151,1	-
Finansiella leasingskulder					0,4	0,1	0,1	0,1	0,1
Leverantörsskulder					298,9	284,3	14,6	-	-
Derivat					0,1	-0,0	0,1	0,0	-
2016, Mkr									
Banklån, (revolver)	0,950	2017-02-28	SEK	110,8	114,6	0,5	1,4	112,7	-
Banklån, (revolver)	0,950	2017-02-28	SEK	14,0	14,6	0,1	0,2	14,3	-
Banklån, (revolver)	1,050	2017-01-31	SEK	58,0	62,4	0,2	0,7	2,0	59,5
Banklån, (revolver)	1,050	2017-01-31	EUR	17,2	178,6	0,7	2,1	5,6	170,2
Banklån, (revolver)	1,885	2017-02-28	USD	2,6	24,6	0,1	0,3	24,2	-
Banklån, (revolver)	1,820	2017-01-31	USD	36,5	360,2	1,4	4,2	11,2	343,4
Finansiella leasingskulder					0,5	0,1	0,2	0,2	-
Leverantörsskulder					315,2	307,2	8,0	-	-
Derivat					-3,0	-2,3	-0,7	-	-

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

I koncernens avtal med SEB och SHB om banklån finns net debt covenants där nyckeltalen nettoskuld/EBITDA får uppgå till högst 3,5 gånger och räntetäckningsgraden inte får understiga 3,75. Samtliga covenants var uppfyllda per balansdagen.

Räntan på lånen förändras löpande, men normalt sett var tredje månad.

Enligt koncernens finanspolicy fastställer styrelsen från gång till annan huruvida ränteswappar skall användas för att säkra räntenivåerna. För närvarande finns inga räntesäkringar enligt styrelsebeslut. Detta beslut kan komma att omprövas vid eventuell ökning av låneexponeringen.

Koncernens finansiella skulder, exklusive avsättningar till pensioner, uppgick vid årsskiftet till 822,8 Mkr, varav 822,4 Mkr i revolverande krediter och 0,4 Mkr finansiella leasingskulder. Checkräkningskrediterna är uttnyttjade med 0,0 Mkr.

Koncernen hade 360,9 Mkr i likvida medel samt 98,4 Mkr i outnyttjade checkkrediter. Utöver detta fanns ett låneutrymme på ytterligare 472,7 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SEB och ytterligare 104,6 Mkr inom ramen för Nedermans låneavtal med SHB. Därmed fanns disponibla medel om totalt 1 036,6 Mkr den 31 december 2017.

KREDITRISKER

Kreditrisker i kundfordringar

Risken att Koncernens kunder inte betalar sina kundfordringar utgör en kundkreditrisk. För att begränsa denna använder Nedermankoncernen kreditpolicies som begränsar utestående belopp och kredittid för olika kunder. För nya kunder och på nya marknader gäller normalt sett remburs eller förskottsbetalning. För etablerade kundförhållanden sätts kreditgränser som noga övervakas för att begränsa riskerna. Koncernens största enskilda kund svarade för 2,0 procent av omsättningen. De fem största kunderna svarade för 5,6 procent av omsättningen. Riskspridningen får således anses som mycket god.

Koncernens kundförluster uppgick för 2017 till 3,2 Mkr. Av koncernens totala kundfordringar, netto efter nedskrivning, om 529,5 Mkr utgör 5,2 procent (4,3) fordringar förfallna mer än 90 dagar. Avsättning för kreditförluster görs efter individuella bedömningar. Per den 31 december 2017 uppgår avsättningarna för kreditförluster till 25,7 Mkr (19,7 Mkr) motsvarande 4,6 procent (3,6) av bruttot av totala kundfordringar.

I vissa fall används kreditförsäkringar för att säkra upp fordringar till kunder. Vidare tillämpas i de större projekten betalningsvillkor med en fastställd betalningsplan där betalningarna baseras på färdigställandegraden.

Förfallostruktur, netto efter reservering osäkra kundfordringar, Mkr	2017	2016
Ej förfallna	362,9	356,8
Förfallna med:		
1-30 dagar	93,2	95,9
31-60 dagar	29,0	28,8
61-90 dagar	17,0	20,9
91-180 dagar	18,9	11,4
181-360 dagar	5,8	9,9
>360 dagar	2,7	1,4
Summa förfallna kundfordringar	**166,6**	**168,3**
Summa kundfordringar	**529,5**	**525,1**

Reserven för osäkra kundfordringar förändrades på följande sätt:	2017	2016
Ingående balans	-19,7	-20,2
Rörelseförvärv	-2,1	-
Avsättning för osäkra fordringar	-9,6	-2,6
Fordringar nedskrivna som icke återvinningsbara	3,5	1,8
Återförda avsättningar	1,6	1,8
Valutakursdifferens	0,6	-0,5
Utgående balans	**-25,7**	**-19,7**

Andra motparter

Kreditexponering uppstår vid placering av likvida medel och i handel med derivatinstrument. Risken för att motparten inte fullgör sin förpliktelse begränsas genom valet av kreditvärdig motpart. Enligt Koncernens finanspolicy skall likvida medel endast placeras i välrenommerade banker ("first class banks").

Valutarisker

Nedermankoncernen är genom sin internationella verksamhet exponerad för valutarisk genom att valutakursförändringar påverkar Koncernens resultat- och balansräkning. Koncernens valutaexponering omfattar både transaktionsexponering och omräkningsexponering.

Transaktionsexponering

Transaktionsexponering uppkommer genom att Koncernens bolag gör inköp i en valuta och säljer i en annan valuta. För att begränsa transaktionsexponeringen i Nedermankoncernen är huvudregeln att försörjningsbolagen säljer till försäljningsbolagen i försäljningsbolagens lokala valutor. Transaktionsexponeringen blir på det sättet ytterst liten i försäljningsbolagen.

Det största försörjningsbolaget ligger i Sverige och 61 procent av inköpen där görs i SEK. Övriga inköp görs huvudsakligen i EUR och viss mindre utsträckning i USD och GBP.

I samband med större projekt på exportmarknaderna, när prissättningen görs i utländsk valuta, kurssäkras exponeringen relaterad till dessa projekt.

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

Faktureringen i Koncernen var 2017:	
USD	34%
EUR	21%
SEK	8%
CNY	7%
GBP	5%
DKK	4%
NOK	3%
PLN	3%
AUD	2%
CAD	2%
THB	2%
Övriga	9%

Enligt koncernens finanspolicy kurssäkras ca 70 procent av de förväntade valutaflödena i utländska valutor maximalt åtta månader framåt. I de fall valutaexponering förekommer i materiella projekt kurssäkras den valutaexponeringen. Under 2017 använde Nederman-koncernen valutaterminer för att säkra valutaexponering. Säkringsredovisning tillämpades för derivatinstrument som ingicks för att säkra mycket sannolik prognosticerad försäljning i EUR, GBP, PLN och USD samt för prognosticerade inköp i EUR, GBP, PLN och USD.

Kassaflödessäkringarna har bedömts vara effektiva och per bokslutsdagen 2017 redovisades en orealiserad vinst om 3,1 Mkr (2,8) i övrigt totalresultat hänförligt till omvärdering av valutaterminerna till verkligt värde. Ineffektivitet för kassaflödessäkringar som redovisats i resultatet, där det ingår i rörelseresultatet, uppgick per bokslutsdagen till 0,0 Mkr (-1,7).

Nedanstående tabell visar när derivaten hänförliga till kassaflödessäkringar förväntas påverka resultatet. Vinster eller förluster redovisas i resultatet i samma period som de prognosticerade säkrade posterna påverkar resultatet. Kassaflödet förväntas påverkas i motsvarande perioder som derivaten påverkar resultatet.

Period när kassaflödessäkringen påverkar resultatet

	2018				2019		
Mkr	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**	**Q1**	**Q2**	**Totalt**
Valutaterminer mUSD	-	0,1	-	0,1	-	0,0	0,2
Valutaterminer mNOK	-0,0	-	-0,1	-	-0,0	-	-0,1

En förändring av valutakurserna med +/- 3 procent innebär en påverkan på rörelseresultatet med:

2017, Mkr	**-3%**	**+3%**
EUR	-5,0	5,0
USD	-5,9	5,9
GBP	-1,4	1,4
PLN	-1,0	1,0

2016, Mkr	**-3%**	**+3%**
EUR	-6,7	6,7
USD	-6,8	6,8
GBP	-2,0	2,0
PLN	-0,4	0,4

baserat på koncernens nettoflöden i dessa valautor samt omräkningseffekterna i koncernens resultaträkning.

VERKLIGT VÄRDE

Verkligt värde överensstämmer i allt väsentlighet med redovisat värde i balansräkningen. Merparten av koncernens finansiella instrument utgöres av kundfordringar, likvida medel, räntebärande lån och leverantörsskulder, som värderas till upplupet anskaffningsvärde. För dessa kategorier av finansiella instrument överensstämmer upplupet anskaffningsvärde med verkligt värde. Koncernen innehar dock derivatinsturment som klassificeras som tillgångar och skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen i underkategorien innehas för handel. Det bokförda och verkliga värdet på dess instrument återfinns i tabellerna nedan. För sådana tillgångar har värderingen till verkligt värde baserats på observerbara marknadsdata vilka inte är noterade på en aktiv marknad.

Beräkning av verkligt värde.

Instrument som värderas till verkliga värden indelas i nedanstående tre nivåer:

1. Verkliga värden på noterade finansiella instrument baseras på aktuella marknadsnoteringar på balansdagen.
2. För onoterade finansiella instrument, eller om marknaden inte är aktiv, fastställs värdet genom tillämpning av värderingstekniker, varvid koncernen gör antaganden som baseras på de marknadsförhållanden som råder på balansdagen. Marknadsräntor ligger till grund för beräkningen av verkliga värdet på långfristiga lån.
3. För finansiella instrument, vars värdering inte är baserad på observerbara data, dvs marknadsvärde är ej angivet, bedöms verkliga värdet överensstämma med redovisat värde.

Marknadsvärdet som legat till grund för värdering till verkligt värde har fastställts utifrån direkt observerbara marknadsdata vilka inte är noterade på en aktiv marknad (nivå 2).

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

	Redovisade till verkligt värde	Ej redovisade till verkligt värde		
Finansiella tillgångar 2017, Mkr	**Valuta-terminer**	**Kund-fordringar**	**Övriga kortfristiga fordringar**	**Likvida medel**
Nivå	2			
Not	14		14	28
Innehav för handelsändamål	-	-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-	-	-	-
Säkringsinstrument	0,2	-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-	-	-	-
Låne- och kundfordringar	-	529,5	139,1	360,9
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	-	-
Totalt	**0,2**	**529,5**	**139,1**	**360,9**

	Redovisade till verkligt värde	Ej redovisade till verkligt värde				
Finansiella skulder 2017, Mkr	**Valuta-terminer**	**Banklån**	**Finansiell leasing-skuld**	**Check-räknings-kredit**	**Leve-rantörs-skulder**	**Övriga kortfristiga skulder**
Nivå	2					
Not	22	19	19	19		22, 23
Innehav för handelsändamål	-	-	-	-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-	-	-	-	-	-
Säkringsinstrument	-0,1	-	-	-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-	-	-	-	-	-
Låne- och kundfordringar	-	-	-	-	-	-
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-822,4	-0,4	-	-298,9	-387,2
Totalt	**-0,1**	**-822,4**	**-0,4**	**-**	**-298,9**	**-387,2**

	Redovisade till verkligt värde	Ej redovisade till verkligt värde		
Finansiella tillgångar 2016, Mkr	**Valuta-terminer**	**Kund-fordringar**	**Övriga kortfristiga fordringar**	**Likvida medel**
Nivå	2			
Not	14		14	28
Innehav för handelsändamål	-	-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-	-	-	-
Säkringsinstrument	0,7	-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-	-	-	-
Låne- och kundfordringar	-	525,1	202,4	287,8
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	-	-
Totalt	**0,7**	**525,1**	**202,4**	**287,8**

	Redovisade till verkligt värde	Ej redovisade till verkligt värde				
Finansiella skulder 2016, Mkr	**Valuta-terminer**	**Banklån**	**Finansiell leasing-skuld**	**Check-räknings-kredit**	**Leve-rantörs-skulder**	**Övriga kortfristiga skulder**
Nivå	2					
Not	22	19	19	19		22, 23
Innehav för handelsändamål	-	-	-	-	-	-
Identifierade till verkligt värde	-	-	-	-	-	-
Säkringsinstrument	-3,7	-	-	-	-	-
Investeringar som hålles till förfall	-	-	-	-	-	-
Låne- och kundfordringar	-	-	-	-	-	-
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-702,4	-0,5	-	-315,2	-430,2
Totalt	**-3,7**	**-702,4**	**-0,5**	**-**	**-315,2**	**-430,2**

Redovisat värde på kundfordringar, övriga fordringar, likvida medel, leverantörsskulder och övriga skulder utgör en rimlig approximation av verkligt värde.

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

Finansiella instrument värderade till verkligt värde

Typ	Värderingsteknik	Väsentliga icke-observerbara indata	Samband mellan väsentliga ej observerbara indata och beräkning av verkligt värde
	Marknadsansats:		
Valutaterminer	Verkliga värden baseras på noteringar hos mäklare. Liknande kontrakt handlas på en aktiv marknad och kurserna speglar faktiska transaktioner på jämförbara instrument.	ET	ET

Finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde

Typ	Värderingsteknik	Väsentliga icke-observerbara indata
Andra finansiella skulder *)	Diskonterade kassaflöden	ET

*) Andra finansiella skulder avser bland annat banklån, finansiella leasingskulder och leverantörrskulder.

KVITTNINGSAVTAL OCH LIKNANDE AVTAL

Koncernen ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master netting-avtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i rapport över finansiell ställning. Detta beror på att kvittning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller koncernen inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motpartens eller koncernens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

Upplysningarna i nedan tabell visar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal.

2017, Mkr	Not	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder	Nettobelopp i rapport över finansiell Ställning	Finansiella instrument som inte kvittas	Netto-belopp
Finansiella tillgångar						
Andra investeringar, inkl derivat						
-Valutaderivat	14	0,2	-	-	-	0,2
Finansiella skulder						
Leverantörsskulder och andra skulder						
- Valutaderivat	22	-	-0,1	-	-	-0,1

2016, Mkr	Not	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder	Nettobelopp i rapport över finansiell Ställning	Finansiella instrument som inte kvittas	Netto-belopp
Finansiella tillgångar						
Andra investeringar, inkl derivat						
-Valutaderivat	14	0,7	-	-	-	0,7
Finansiella skulder						
Leverantörsskulder och andra skulder						
- Valutaderivat	22	-	-3,7	-	-	-3,7

24 Finansiella risker och finanspolicies, forts

Följande terminskontrakt hade tecknats per balansdagen:

Valuta	Belopp att sälja i original-valuta	Belopp att er-hålla, Mkr	Redovisat värde, Mkr	Marknads-värde, Mkr
mUSD	1,6	13,1	0,2	0,2
mNOK	3,6	3,6	-0,1	-0,1
		16,7	**0,1**	**0,1**
Totalt marknadsvärde			**0,1**	**0,1**

Omräkningsexponering

Nettotillgångarna i koncernen fördelar sig på följande valutor:

Valuta, Mkr		2017		2016
SEK	674,1	63%	656,6	67%
EUR	204,1	19%	186,1	19%
GBP	60,6	6%	47,0	5%
USD	6,2	1%	9,6	1%
CAD	10,2	1%	10,2	1%
NOK	47,0	4%	0,0	0%
PLN	103,5	10%	101,2	10%
CNY	59,0	5%	57,6	6%
DKK	-144,6	-13%	-158,3	-16%
BRL	20,0	2%	26,6	3%
Övriga	35,7	2%	45,6	5%
	1 075,8	**100%**	**982,2**	**100%**

Koncernen har som policy att inte säkra omräkningsexponeringar i utländsk valuta.

25 Operationell leasing

Leasingavgift där företaget är leasingtagare, Mkr	2017	2016
Framtida minimileasing avgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal uppgår till:		
Inom ett år	57,7	52,1
Mellan ett och fem år	123,5	85,3
Längre än fem år	15,9	7,0
	197,1	**144,4**

Av koncernens operationella leasingavtal avser merparten hyresavtal för fastigheter och lokaler där verksamheten bedrivs.

Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal, Mkr	2017	2016
Minimileasingavgift	54,4	50,5
Variabla avgifter	0,2	0,0
	54,6	**50,5**

26 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Ställda säkerheter, Mkr	2017	2016
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar		
Tillgångar med äganderättsförbehåll (finansiell leasing)	0,9	0,8
	0,9	**0,8**

Eventualförpliktelser, Mkr	2017	2016
FPG/PRI	0,7	0,8
Garantiåttaganden	96,5	97,8
	97,2	**98,6**

27 Närstående

NÄRSTÅENDERELATIONER

Ingen styrelseledamot eller ledande befattningshavare har eller har haft någon direkt eller indirekt delaktighet i några affärstransaktioner mellan sig och koncernbolag som är eller var ovanliga till sin karaktär med avseende på villkoren, som inträffat under nuvarande eller tidigare verksamhetsår. Inte heller har något koncernbolag lämnat lån, ställt garantier eller ingått borgensförbindelse för någon av styrelsens ledamöter eller ledande befattningshavare. För interna transaktioner se redovisningsprinciper not 1.

TRANSAKTIONER MED NYCKELPERSONER I LEDANDE STÄLLNING

Beträffande styrelsens, VDs och övriga ledande befattningshavares löner och andra ersättningar, kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner samt avtal angående avgångsvederlag, se not 20.

28 Kassaflödesanalys

Likvida medel, Mkr	2017	2016
Delkomponenter i likvida medel:		
Kassa och banktillgodohavanden	360,9	287,8
Summa enligt rapport över finansiell ställning	**360,9**	**287,8**

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, Mkr	2017	2016
Realisationsresultat vid försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,4	-0,4
Avsättningar	3,2	-23,0
	3,6	**-23,4**

Ej utnyttjade krediter, Mkr	2017	2016
Disponibla medel	1 036,6	1 087,7

Följande tabell visar förändring av skulder som ingår i finansieringsverksamheten

			Ej kassaflödespåverkande förändringar			
	Ingående balans	Kassaflöde	Rörelse-förvärv	Ränta	Utländsk valuta förändring	Utgående balans
Långfristiga räntebärande skulder - banklån	702,2	149,6	0,5	-0,9	-29,2	822,2
Kortfristiga räntebärande skulder - banklån	0,2	-	-	-	-	0,2
Finansiella leaseskulder	0,5	-0,1	-	-	-	0,4
Totala skulder från finansieringsverksamheten	**702,9**	**149,5**	**0,5**	**-0,9**	**-29,2**	**822,8**

29 Alternativa nyckeltal

Utöver information om våra rapporterade IFRS-resultat tillhandahåller vi viss information på grundval av underliggande verksamhetsresultat. Vi bedömer att våra mått på underliggande verksamhetsresultat ger viktig kompletterande information till ledning, investerare och andra intressenter. Dessa underliggande verksamhetsmått ska inte ses isolerat eller som ersättning för motsvarande IFRS-mått, utan bör användas tillsammans med de mest direkt jämförbara IFRS-måtten i de rapporterade resultaten. Detta är en konsekvent tillämpning jämfört med tidigare perioder.

Följande underliggande verksamhetsmått används:
Justerat rörelseresultat, Justerad rörelsemarginal, EBITDA, Justerad EBITDA, Justerad EBITDA marginal, Soliditet, Nettoskuld, Nettoskuldsättningsgrad, Operativt kapital, Avkastning på eget kapital, Avkastning på operativt kapital, Kapitalomsättningshastighet, Nettoskuld/Justerad EBITDA, Justerad EBITDA/Finansnetto, Räntetäckningsgrad, Organisk tillväxt samt Försäljningstillväxt.

Mkr	2017	2016
Rörelseresultat	278,1	250,3
Förvärvskostnader	7,7	-
Omstruktureringskostnader	-	-
Justerat rörelseresultat	**285,8**	**250,3**
Justerat rörelseresultat	285,8	250,3
Nettoomsättning	3 148,5	3 107,3
Justerad rörelsemarginal, %	**9,1**	**8,1**
Rörelseresultat	278,1	250,3
Avskrivningar	52,7	47,7
EBITDA	**330,8**	**298,0**
EBITDA	330,8	298,0
Förvärvskostnader	7,7	-
Omstruktureringskostnader	-	-
Justerad EBITDA	**338,5**	**298,0**
Justerad EBITDA	338,5	298,0
Nettoomsättning	3 148,5	3 107,3
Justerad EBITDA-marginal, %	**10,8**	**9,6**
Utgående eget kapital periodens slut	1 075,8	982,2
Balansomslutning	2 970,9	2 653,4
Soliditet, %	**36,2**	**37,0**
Likvida medel	360,9	287,8
Långfristiga räntebärande skulder	822,5	702,4
Avsättning till pensioner	123,4	109,2
Kortfristiga räntebärande skulder	0,3	0,5
Nettoskuld	**585,3**	**524,3**

29 Alternativa nyckeltal, forts

Mkr	2017	2016
Nettoskuld	585,3	524,3
Utgående eget kapital periodens slut	1 075,8	982,2
Nettoskuldsättningsgrad, %	**54,4**	**53,4**
Nettoskuld	585,3	524,3
Utgående eget kapital periodens slut	1 075,8	982,2
Operativt kapital	**1 661,1**	**1 506,5**
Ingående eget kapital periodens början	982,2	837,1
Utgående eget kapital periodens slut	1 075,8	982,2
Genomsnittligt eget kapital	1 029,0	909,7
Periodens resultat	186,3	172,1
Avkastning på eget kapital, %	**18,1**	**18,9**
Genomsnittligt eget kapital	1 029,0	909,7
Ingående nettoskuld periodens början	524,3	635,6
Utgående nettoskuld periodens slut	585,3	524,3
Genomsnittlig nettoskuld	554,8	580,0
Genomsnittligt operativt kapital	1 583,8	1 489,7
Justerat rörelseresultat	285,8	250,3
Avkastning på operativt kapital, %	**18,0**	**16,8**
Nettoomsättning	3 148,5	3 107,3
Genomsnittligt operativt kapital	1 583,8	1 489,7
Kapitalomsättningshastighet, ggr	**2,0**	**2,1**
Nettoskuld	585,3	524,3
Justerad EBITDA	338,5	298,0
Nettoskuld/Justerad EBITDA, ggr	**1,7**	**1,8**
Justerad EBITDA	338,5	298,0
Finansnetto	-18,0	-18,6
Justerad EBITDA/Finansnetto, ggr	**18,8**	**16,0**
Resultat före skatt	260,1	231,7
Finansiella kostnader	24,8	21,4
Förvärvskostnader	7,7	-
Omstruktureringskostnader	-	-
EBT exkl finansiella kostnader, förvärvskostnader & omstruktureringskostnader	292,6	253,1
Finansiella kostnader	24,8	21,4
Räntetäckningsgrad, ggr	**11,8**	**11,8**
Orderingång, motsvarande period fg år	2 992,3	3 171,8
Förändring orderingång, organisk	137,6	-209,0
Förändring orderingång, valutaeffekter	10,6	-8,4
Förändring orderingång, förväv	16,8	37,9
Orderingång	**3 157,3**	**2 992,3**
Ordertillväxt, %, organisk	4,6	-6,7
Ordertillväxt, %, valutaeffekter	0,3	-0,3
Ordertillväxt, %, förvärv	0,6	1,3
Ordertillväxt, %	**5,5**	**-5,7**
Nettoomsättning, motsvarande period fg år	3 107,3	3 198,0
Förändring nettoomsättning, organisk	3,6	-127,1
Förändring nettoomsättning, valutaeffekter	9,9	-7,3
Förändring nettoomsättning, förvärv	27,7	43,7
Nettoomsättning	**3 148,5**	**3 107,3**
Försäljningstillväxt, %, organisk	0,1	-4,0
Försäljningstillväxt, %, valutaeffekter	0,3	-0,2
Försäljningstillväxt, %, förvärv	0,9	1,4
Försäljningstillväxt, %	**1,3**	**-2,8**

30 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

31 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Vissa antaganden om framtiden och vissa uppskattningar och bedömningar per balansdagen har särskild betydelse för värdering av tillgångarna och skulderna i balansräkningen. Nedan diskuteras de områden där risken för väsentliga värdeförändringar, under det efterföljande året, är betydande på grund av att antagandena eller uppskattningarna kan behöva ändras.

NEDSKRIVNINGSPRÖVNING AV GOODWILL

Värdet på redovisad goodwill prövas minst en gång per år med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövningen kräver en bedömning av nyttjandevärdet på den kassagenererande enhet, eller grupp av kassagenererande enheter, till vilken goodwillvärdet är hänförligt. Detta kräver att flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 12. Som förstås av beskrivningen i not 12 skulle ändringar under 2017 av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en effekt på värdet på goodwill. Företagsledningen bedömer dock att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden vid nedskrivningsbedömning av de kassagenererande enheterna skulle medföra att återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet.

INKOMSTSKATTER

Vid beräkningen av uppskjuten skattefordran respektive skatteskuld görs bedömningar avseende sannolikheten för att de uppskjutna skattefordringarna kommer att utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Det verkliga värdet på dessa framtida beskattningsbara vinster kan avvika vad avser framtida affärsklimat och intjäningsförmåga eller förändrade skatteregler, se vidare not 11.

REDOVISNING AV VARULAGER

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Värdering och bedömningar avseende varulager regleras genom ett internt regelverk, vilket är obligatoriskt att följa för samtliga bolag inom koncernen. Syftet är att säkerställa att varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Vid beräkningen av nettoförsäljningsvärdet görs antagande om utgående artiklar, artiklar med övertalighet, skadat gods samt uppskattat försäljningsvärde baserat på tillgänglig information. Lagerreserven per den 31 december 2017 uppgick till 80,3 Mkr (88,1).

INTÄKTER FRÅN LÖSNINGAR

Intäktsredovisning från lösningar (projektförsäljning) kräver en bedömning av i hur stor utsträckning upparbetning av projekten har skett, vilket innefattar inslag av bedömningar. Projektförsäljningen svarar för en väsentlig del av nettoomsättningen och innefattar betydande inslag av bedömningar.

32 Uppgifter om moderbolaget

Nederman Holding AB (publ) är ett svenskregistrerat aktiebolag med säte i Helsingborg. Moderbolagets aktier är registrerade på Nasdaq Stockholm, Mid Cap-listan.

Adressen till huvudkontoret:
Box 602, 251 06 Helsingborg.
Besöksadress är Sydhamnsgatan 2.

Koncernredovisningen för år 2017 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd Koncernen.

Resultaträkning för moderbolaget

		1 januari - 31 december	
Mkr	**Not**	**2017**	**2016**
Nettoomsättning	1, 18	27,1	24,2
Administrationskostnader		-100,9	-84,9
Forsknings- och utvecklingskostnader		-5,4	-2,7
Omstruktureringskostnader		-	-0,8
Övriga rörelseintäkter- och kostnader	2	-0,2	5,2
Rörelseresultat	3, 4, 13, 16	**-79,4**	**-59,0**
Resultat från andelar i koncernföretag	5, 18	100,7	85,2
Ränteintäkter och liknande resultatposter	5, 18	35,7	32,2
Räntekostnader och liknande resultatposter	5, 18	-17,2	-13,9
Resultat efter finansiella poster		**39,8**	**44,5**
Koncernbidrag	6, 18	112,4	101,8
Resultat före skatt		**152,2**	**146,3**
Skatt	7	-8,9	-14,1
Årets resultat		**143,3**	**132,2**

Rapport över totalresultat för moderbolaget

		1 januari - 31 december	
Mkr	**Not**	**2017**	**2016**
Årets resultat		**143,3**	**132,2**
Övrigt totalresultat		**-**	**-**
Poster som inte kan omföras till årets resultat		**-**	**-**
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		**-**	**-**
Övrigt totalresultat för året efter skatt		**-**	**-**
Summa totalresultat för året		**143,3**	**132,2**

Balansräkning för moderbolaget

Mkr	Not	31 december 2017	2016
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	8	60,4	44,6
Materiella anläggningstillgångar	9	0,4	1,0
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar koncernföretag	18	532,3	576,6
Andelar i koncernföretag	19	1 311,8	906,5
Andra långfristiga fordringar	7	2,1	10,9
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 846,2	1 494,0
Summa anläggningstillgångar		**1 907,0**	**1 539,6**
Omsättningstillgångar			
Fordringar på koncernföretag	18	347,8	319,1
Skattefordringar	7	1,2	1,2
Övriga fordringar	10	11,5	5,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	7,9	5,7
Kassa och bank	20	127,1	131,9
Summa omsättningstillgångar		**495,5**	**463,5**
Summa tillgångar		**2 402,5**	**2 003,1**
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1,2	1,2
Reservfond		292,5	292,5
Fond för utvecklingsutgifter		13,0	7,0
Fritt eget kapital	21		
Överkursfond		5,9	5,9
Balanserat resultat		412,9	351,0
Årets resultat		143,3	132,2
Summa eget kapital		**868,8**	**789,8**
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	12	821,9	701,9
Övriga långfristiga skulder	14	152,1	-
Summa långfristiga skulder		**974,0**	**701,9**
Leverantörsskulder		18,4	12,8
Skulder till koncernföretag	18	521,5	482,4
Övriga skulder	14	1,3	1,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	18,5	14,5
Summa kortfristiga skulder		**559,7**	**511,4**
Summa eget kapital och skulder		**2 402,5**	**2 003,1**

Information om moderbolagets ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se not 17.

Förändring i moderbolagets eget kapital

	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklings utgifter	Överkursfond	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	
Ingående eget kapital 2016-01-01	1,2	292,5	-	5,9	415,9	715,5
Årets resultat	-	-	-	-	132,2	132,2
Överföring till utvecklingsfond	-	-	7,0	-	-7,0	-
Övrigt totalresultat						
Summa övrigt totalresultat för året	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Summa totalresultat för året	**-**	**-**	**7,0**	**-**	**125,2**	**132,2**
Transaktioner med ägare						
Utdelningar	-	-	-	-	-58,4	-58,4
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	0,5	0,5
Utgående eget kapital 2016-12-31	**1,2**	**292,5**	**7,0**	**5,9**	**483,2**	**789,8**
Ingående eget kapital 2017-01-01	1,2	292,5	7,0	5,9	483,2	789,8
Årets resultat	-	-	-	-	143,3	143,3
Överföring till utvecklingsfond	-	-	6,0	-	-6,0	-
Övrigt totalresultat						
Summa övrigt totalresultat för året	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Summa totalresultat för året	**-**	**-**	**6,0**	**-**	**137,3**	**143,3**
Transaktioner med ägare						
Utdelningar	-	-	-	-	-64,3	-64,3
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	-	-
Utgående eget kapital 2017-12-31	**1,2**	**292,5**	**13,0**	**5,9**	**556,2**	**868,8**

Kassaflödesanalys för moderbolaget

		1 januari - 31 december	
Mkr	**Not**	**2017**	**2016**
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-79,4	-59,0
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	20	14,2	38,4
Erhållna utdelningar	18	110,7	95,2
Erhållna räntor samt övriga finansiella poster		32,2	32,3
Betalda räntor samt övriga finansiella poster		-17,2	-11,7
Betald inkomstskatt		-0,0	-0,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**60,5**	**94,9**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		108,2	99,4
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		3,1	1,3
		111,3	**100,7**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**171,8**	**195,6**
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		0,5	-1,0
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-29,9	-25,8
Förvärv/kapitaltillskott dotterföretag		-263,9	-7,6
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-293,3**	**-34,4**
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		149,2	14,0
Amortering av lån		-	-137,1
Förändring av räntebärande fordringar/skulder		31,8	140,2
Utbetald utdelning		-64,3	-58,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**116,7**	**-41,3**
Årets kassaflöde		**-4,8**	**119,9**
Likvida medel vid årets början		131,9	12,0
Likvida medel vid årets slut	20	**127,1**	**131,9**

1 Nettoomsättning

Mkr	2017	2016
Management charges, utdebiterat till dotterbolag	27,1	24,2
	27,1	**24,2**

2 Övriga rörelseintäkter- och kostnader

Mkr	2017	2016
Kursvinster- och kursförluster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	-0,2	5,2
	-0,2	**5,2**

3 Anställda och personalkostnader

			2017			2016
Medelantalet anställda	**Kvinnor**	**Män**	**Totalt**	**Kvinnor**	**Män**	**Totalt**
Sverige	13	11	24	12	12	24
Totalt i moderbolaget	**13**	**11**	**24**	**12**	**12**	**24**

Könsfördelning i företagsledningen, andel kvinnor, %	**2017**	**2016**
Styrelsen, andel kvinnor	29%	25%
Övriga ledande befattningshavare	25%	25%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, Mkr	**2017**	**2016**
Löner och ersättningar	28,8	26,4
Sociala kostnader	16,2	15,4
(varav pensionskostnad) 1)	(3,0)	(3,2)

1) Av pensionskostnader avser 1,4 (1,3) gruppen styrelse och VD i moderbolaget. Några utestående pensionsförpliktelser till gruppens styrelse, VD och ledande befattningshavare föreligger ej.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl och övriga anställda, Mkr	**2017**	**2016**
Styrelse, VD och andra ledande befattningshavare	7,5	6,0
(varav rörlig ersättning)	(0,9)	(0,4)
Övriga anställda	21,3	20,4
	28,8	**26,4**

4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Mkr	2017	2016
EY		
Revisionsuppdrag	1,1	1,1
Andra uppdrag	0,2	0,3
	1,3	**1,4**

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

5 Finansnetto

Mkr	2017	2016
Resultat från andelar i koncernföretag		
Utdelning	110,7	95,2
Nedskrivning av bokfört värde aktier i dotterbolag	-10,0	-10,0
	100,7	**85,2**
Ränteintäkter och liknande resultatposter		
Ränteintäkter, kreditinstitut	0,5	0,0
Övriga finansiella intäkter, koncernföretag	31,7	32,2
Valutakursförändringar	3,5	-
	35,7	**32,2**
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader, kreditinstitut	-13,8	-11,7
Övriga finansiella kostnader, koncernföretag	-0,7	-
Valutakursförändringar	-2,7	-2,2
	-17,2	**-13,9**

6 Bokslutsdispositioner

Mkr	2017	2016
Koncernbidrag	112,4	101,8
	112,4	**101,8**

7 Skatter

REDOVISAT I RESULTATRÄKNINGEN

Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)	2017	2016
Utnyttjande av tidigare aktiverat underskottsavdrag	-8,9	-14,1
Totalt redovisad skattekostnad	**-8,9**	**-14,1**

Avstämning av effektiv skatt, Mkr	2017	2016
Resultat före skatt	152,2	146,3
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	-33,5	-32,2
Ej avdragsgilla kostnader	-2,3	-2,3
Ej skattepliktiga intäkter	24,7	20,9
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	2,2	-0,5
Redovisad effektiv skatt	**-8,9**	**-14,1**

Aktuella skattefordringar uppgick till 1,2 Mkr (1,2) och representerar det återvinningsbara beloppet av aktuell skatt på årets resultat.

REDOVISAT I BALANSRÄKNINGEN

Uppskjutna skattefordringar, Mkr	2017	2016
Uppskjutna skattefordringar hänför sig till följande:		
Underskottsavdrag	2,1	10,9
Skattefordringar enligt balansräkningen	**2,1**	**10,9**

Uppskjutna skattefordringar har redovisats till den del det anses vara sannolikt att underskotten kan utnyttjas mot framtida vinster.

8 Immateriella anläggningstillgångar

			2017
Mkr	Utvecklings-arbeten	Data-program	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans	17,0	54,8	71,8
Internt utvecklade tillgångar	6,8	-	6,8
Årets investeringar	-	23,2	23,2
Utgående balans	**23,8**	**78,0**	**101,8**
Ackumulerade av- och nedskrivningar			
Ingående balans	-2,2	-25,0	-27,2
Årets avskrivningar	-2,6	-11,6	-14,2
Utgående balans	**-4,8**	**-36,6**	**-41,4**
Redovisade värden			
Vid årets början	14,8	29,8	44,6
Vid årets slut	**19,0**	**41,4**	**60,4**

8 Immateriella anläggningstillgångar, forts

Mkr	Utvecklings-arbeten	Data-program	2016 Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans	10,3	35,3	45,6
Internt utvecklade tillgångar	6,7	-	6,7
Årets investeringar	-	19,0	19,0
Omklassificeringar	-	0,5	0,5
Utgående balans	**17,0**	**54,8**	**71,8**
Ackumulerade av- och nedskrivningar			
Ingående balans	-0,3	-18,5	-18,8
Årets avskrivningar	-1,9	-6,0	-7,9
Omklassificeringar	-	-0,5	-0,5
Utgående balans	**-2,2**	**-25,0**	**-27,2**
Redovisade värden			
Vid årets början	10,0	16,8	26,8
Vid årets slut	**14,8**	**29,8**	**44,6**

Av- och nedskrivningar, Mkr	2017	2016
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:		
Kostnad sålda varor	-2,6	-1,9
Administrationskostnader	-11,6	-6,0
	-14,2	**-7,9**

9 Materiella anläggningstillgångar

Mkr	Inventarier, verktyg och installationer	2017 Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	6,6	6,6
Årets investeringar	0,4	0,4
Avyttringar och utrangeringar	-0,9	-0,9
Utgående balans	**6,1**	**6,1**
Ackumulerade av- och nedskrivningar		
Ingående balans	-5,6	-5,6
Årets avskrivningar	-0,2	-0,2
Avyttringar och utrangeringar	0,1	0,1
Utgående balans	**-5,7**	**-5,7**
Redovisade värden		
Vid årets början	1,0	1,0
Vid årets slut	**0,4**	**0,4**

Mkr	Inventarier, verktyg och installationer	2016 Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	5,6	5,6
Årets investeringar	1,0	1,0
Utgående balans	**6,6**	**6,6**
Ackumulerade av- och nedskrivningar		
Ingående balans	-5,2	-5,2
Årets avskrivningar	-0,4	-0,4
Utgående balans	**-5,6**	**-5,6**
Redovisade värden		
Vid årets början	0,4	0,4
Vid årets slut	**1,0**	**1,0**

9 Materiella anläggningstillgångar, forts

Av- och nedskrivningar, Mkr	2017	2016
Avskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen:		
Administrationskostnader	-0,2	-0,4
	-0,2	**-0,4**

10 Övriga fordringar

Övriga fordringar som är omsättningstillgångar, Mkr	2017	2016
Momsfordringar	6,8	5,4
Övriga fordringar	4,7	0,2
	11,5	**5,6**

11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr	2017	2016
Data/licenskostnader	3,8	2,8
Försäkringar	2,0	1,3
Bankkostnader	0,9	1,1
Övrigt	1,2	0,5
	7,9	**5,7**

12 Skulder till kreditinstitut

Långfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Banklån	821,9	701,9
	821,9	**701,9**

13 Pensioner

AVGIFTSBESTÄMDA PLANER

I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner som helt bekostas av företagen. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

Mkr	2017	2016
Kostnader för avgiftsbestämda planer	3,0	3,2
	3,0	**3,2**

För mer information kring hantering av pensioner, se koncernens not 20.

14 Övriga skulder

Övriga långfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Del av köpeskilling vid rörelseförvärv (se vidare koncernens not 4)	152,1	-
	152,1	**-**

Övriga kortfristiga skulder, Mkr	2017	2016
Personalrelaterade skulder	1,3	1,7
	1,3	**1,7**

15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mkr	2017	2016
Personalrelaterade kostnader	14,0	11,6
Revisionskostnader	0,5	0,5
Övrigt	4,0	2,4
	18,5	**14,5**

16 Operationell leasing

Leasingavgift där företaget är leasingtagare, Mkr	2017	2016
Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal uppgår till:		
Inom ett år	0,4	0,4
Mellan ett och fem år	0,3	0,2
	0,7	**0,6**

Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal, Mkr	2017	2016
Minimileasingavgift	0,7	0,6
	0,7	**0,6**

17 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Ställda säkerheter, Mkr	2017	2016
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar:		
Aktier i dotterbolag	Inga	Inga
	Inga	**Inga**

Eventualförpliktelser, Mkr	2017	2016
FPG/PRI	0,7	0,8
Borgensförbindelser till förmån för dotterbolag	355,4	363,1*
	356,1	**363,9**

* Beloppet för 2016 har ändrats jämfört med föregående års årsredovisning baserat på uppdaterad bedömning avseende moderbolagets borgensförbindelser.

18 Närstående

Närståenderelationer

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 19.

Ingen styrelseledamot eller ledande befattningshavare har eller har haft någon direkt eller indirekt delaktighet i några affärstransaktioner mellan sig och koncernbolag som är eller var ovanliga till sin karaktär med avseende på villkoren, som inträffat under nuvarande eller tidigare verksamhetsår. Inte heller har något koncernbolag lämnat lån, ställt garantier eller ingått borgensförbindelse för någon av styrelsens ledamöter eller ledande befattningshavare. För interna transaktioner se redovisningsprinciper not 1. Lån till dotterbolagen sker på marknadsmässiga villkor.

Närståendetransaktioner, dotterföretag, Mkr	2017	2016
Nettoomsättning	27,1	24,2
Erhållen utdelning	110,7	95,2
Erhållet koncernbidrag	112,4	101,8
Finansiella intäkter	31,7	32,2
Finansiella kostnader	-0,7	-
Fordran på närstående per 31 december	880,1	895,7
Skuld till närstående per 31 december	521,5	482,4

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Beträffande styrelsens, VDs och övriga ledande befattningshavares löner och andra ersättningar, kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner samt avtal angående avgångsvederlag, se koncernens not 20.

19 Koncernföretag

Moderbolagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Bolag	Organisationsnummer	Säte/Land	Antal andelar	Ägar-andel	2017 Bokfört värde, Mkr	2016 Bokfört värde, Mkr
AB Ph. Nederman & Co	556089-2951	Helsingborg, Sverige	550 000	100%	229,7	229,7
Nederman S.A.S.	434134615	Paris, Frankrike	-	-*	-	-
Nederman Distribution Sales AB	556272-9854	Helsingborg, Sverige	-	-*	-	-
Nederman Ibérica S.A.	A79441762	Madrid, Spanien	-	-*	-	-
Nederman Logistics North America Ltd	426065-1	Mississauga, Kanada	-	-*	-	-
Töredal Verkstad AB	556199-7601	Kvänum, Sverige	-	-*	-	-
Nederman (Shanghai) Co Ltd	913100006711392 9XX	Shanghai, Kina	-	-*	-	-
Nederman International Trading Shanghai Co. Ltd	91310115688759399Y	Shanghai, Kina	-	-*	-	-
Nederman Magyarorszag Kft	01-09-874950	Budapest, Ungern	-	100%	0,2	0,2
Nederman Nordic AB	556426-7358	Helsingborg, Sverige	2 000	100%	110,6	110,6
Nederman Norge, Filial til Nederman Nordic AB	914149762	Skedsmo, Norge	-	-*	-	-
Nederman Danmark, Filial af Nederman Nordic AB	36414642	Mariager, Danmark	-	-*	-	-
Nederman N.V./S.A.	428727	Bryssel, Belgien	4 000	100%	30,4	30,4
Nederman GmbH	HRB225315	Stuttgart, Tyskland	-	100%	19,2	19,2
Nederman GmbH (Austria)	FN2315530k	Wien, Österrike	-	-*	-	-
Nederman Ltd	1393492	Preston, England	10 000	100%	49,3	49,3
Nederman Filtration Ltd	562216	Preston, England	-	-*	-	-
Nederman CR s.r.o.	25634364	Prag, Tjeckien	1	100%	0,0	0,0
Nederman Holding USA Inc	80-0699546	Wilmington, DE USA	-	100%	106,5	106,5
Nederman Manufacturing & Logistics LLC	90-0676051	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
Nordfab LLC	56-1230979	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
Nederman Shared Services LLC	46-4172135	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
Nederman MikroPul Holding Inc	04-3833071	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
Nederman Corporation	56-0488262	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
National Conveyors Company Inc.	22-1547550	New York, NY USA	-	-*	-	-
LCI Corporation International	56-0732889	Charlotte, NC USA	-	-*	-	-
Menardi LLC	56-2173466	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
Nederman Mikropul Canada Inc.	56-2172876	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
Nederman S. de R.L. de C.V	MIK0001128K6	Col Juarez, Mexiko	-	-*	-	-
Nederman Services S. de R.L. de C.V	MIK0001128K6	Col Juarez, Mexiko	-	-*	-	-
Nederman Mikropul LLC	46-4352369	Wilmington, DE USA	-	-*	-	-
Nederman Canada Ltd	105 836 613	Mississauga, Kanada	1	100%	32,1	32,1
Nederman do Brasil Comércio de Produtos de Exaustao Ltda	05.880.850/0001-45	Sao Paulo, Brasilien	3 365	100%	6,1	6,1
Arboga-Darenth Ltd	1048823,0	Preston, England	10	100%	0,0	0,0
Nederman India Private Limited	U74900PN2008FTC144278	Pune, Indien	100 000	100%	0,3	0,3
Nederman Makine Sanayi Ve Ticaret Limited Sirketi	647743	Istanbul, Turkiet	-	53%*	7,6	7,6
Nederman Holding Danmark A/S	28301650	Mariager, Danmark	60 500	100%	231,3	231,3
Nederman Filtration GmbH	HRB391382	Freiburg, Tyskland	-	-*	-	-
Nederman Holding Germany GmbH	HRB701805	Freiburg, Tyskland	-	-*	-	-
Nederman MikroPul GmbH	HRB 33261	Köln, Tyskland	-	-*	-	-
Nederman OOO	1 082 468 018 511	Moscow, Ryssland	-	-*	-	-
Nederman Manufacturing Poland Sp. z o.o.	50307	Marki, Polen	-	-*	-	-
Nederman Polska Sp. z o.o.	109291	Marki, Polen	-	-*	-	-
Nederman SEA Co Ltd	-	Chonburi, Thailand	-	-*	-	-
Nederman (Malaysia) Sdn Bhd.	892768T	Selangor, Malaysia	-	-*	-	-
PT Nederman Indonesia	-	Jakarta, Indonesia	-	10%*	0,2	0,2
Nederman Filtration AB	556609-6177	Malmö, Sverige	-	-*	-	-
Nederman Manufacturing (Suzhou) Co Ltd	91320505782062459 3	Suzhou, Kina	-	-*	-	-
Nordfab Europe AS	17011405	Mariager, Danmark	-	-*	-	-
Lebon & Gimbrair Beheer N.V.	31 033 906	Amersfoort, Nederländerna	-	100%	26,7	26,7
Nederman Nederland BV	58 655 360	Amersfoort, Nederländerna	-	-*	-	-
Mikropul Holding BV	17 119 906	Amersfoort, Nederländerna	-	100%	11,9	11,9
EFT France Holding	429 043 276	Pontcharra, Frankrike	-	-*	-	-
MikroPul France SAS	303573307	Pontcharra, Frankrike	-	-*	-	-
Nordfab Ducting Co Ltd	-	Chonburi, Thailand	-	51%*	0,2	0,2
Nederman Manufacturing SEA	-	Chonburi, Thailand	-	-*	-	-
Nederman MikroPul Pty Ltd	-	Bayswater, Victoria, Australien	-	100%	14,4	14,4
Filtac AB	556652-2750	Kinna, Sverige	-	100%	19,1	29,1
Menardi Filters Europe A/S	38209205	Mariager, Danmark	-	100%	0,7	0,7
Nederman MikroPul Poland Sp. z o.o.	617869	Marki, Polen	-	-*	-	-
NEO Monitors AS	986076832	Skedsmo, Norge	147 076	100%	415,3	-
Totalt moderbolaget					**1 311,8**	**906,5**

*) 100% ägs av koncernen

19 Koncernföretag, forts

Ackumulerade anskaffningsvärden, Mkr	2017	2016
Vid årets början	906,5	908,9
Förvärv av koncernbolag	415,3	-
Bildande av dotterföretag	-	0,7
Kapitaltillskott	-	6,9
Nedskrivning av bokfört värde	-10,0	-10,0
Redovisat värde 31 december	**1 311,8**	**906,5**

20 Kassaflödesanalys

Likvida medel, Mkr	2017	2016
Delkomponenter i likvida medel:		
Kassa och banktillgodohavanden	127,1	131,9
	127,1	**131,9**

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, Mkr	2017	2016
Avskrivningar	14,4	8,3
Orealiserade kursdifferenser	-0,2	30,1
	14,2	**38,4**

Ej utnyttjade krediter, Mkr	2017	2016
Disponibla medel	1 036,6	1 087,7

21 Disposition av vinst eller förlust

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel i Nederman Holding AB (publ):

Kr	2017	2016
Överkursfond	5 866 700	5 866 700
Balanserade vinstmedel	412 971 743	351 086 145
Årets resultat	143 344 159	132 208 209
	562 182 602	**489 161 054**

Styrelsen och Verkställande Direktören föreslår att		
Till aktieägarna lämnas utdelning om 6,00 kr (5,50) per aktie *)	70 177 506	64 305 830
Till överkursfond föres	5 866 700	5 866 700
Till balanserade vinstmedel föres	486 138 396	418 988 524
	562 182 602	**489 161 054**

*) Baserat på antal utestående aktier den 31 december. Utdelningsbeloppet kan komma att ändras på grund av att aktier i eget förvar kan komma att omsättas fram till avstämningsdagen den 13 april 2018.

22 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Underskrifter

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed i Sverige och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför. Årsredovisningen och koncernredovisningen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 19 april 2018.

Helsingborg den 14 mars 2018

Jan Svensson
Ordförande

Per Borgvall
Styrelseledamot

Gunilla Fransson
Styrelseledamot

Gunnar Gremlin
Styrelseledamot

Ylva op den Velde Hammargren
Styrelseledamot

Sven Kristensson
Styrelseledamot och Verkställande direktör

Johan Menckel
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 16 mars 2018
Ernst & Young AB

Staffan Landén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Nederman Holding AB (publ), org nr 556576-4205

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Nederman Holding AB (publ) för räkenskapsåret 2017 med undantag för bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 50-53 respektive 36-41. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 18-102 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 50-53 respektive 36-41. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt resultaträkningen och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Värdering av Goodwill

Beskrivning av området

Redovisat värde för goodwill uppgår per 31 december 2017 till 969,9 Mkr vilket motsvarar 33 % av de totala tillgångarna i koncernen. Bolaget prövar årligen och vid indikation på värdenedgång att redovisade värden inte överstiger beräknat återvinningsvärde. Återvinningsvärdet fastställs för varje kassagenererande enhet genom en nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden. Framtida kassaflöden baseras på ledningens affärsplaner och prognoser och innefattar ett antal antaganden bland annat om resultatutveckling, tillväxt, investeringsbehov och diskonteringsränta.

Förändringar av antaganden får en stor påverkan på beräkningen av återvinningsvärdet och de antaganden som Bolaget tillämpat får därför stor betydelse för bedömningen av om nedskrivningsbehov föreligger. Vi har därför bedömt att värderingen av goodwill är ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

En beskrivning av nedskrivningstestet framgår av not 12 "Immateriella anläggningstillgångar" och not 31 "Viktiga uppskattningar och bedömningar".

Hur detta område beaktades i revisionen

I vår revision har vi utvärderat och testat bolagets process för att upprätta nedskrivningstest, bland annat genom att utvärdera tidigare träffsäkerhet i prognoser och antaganden. Vi har också gjort jämförelser med andra företag för att utvärdera rimligheten i framtida kassaflöden och tillväxtantaganden samt med hjälp av våra värderingsspecialister prövat vald diskonteringsränta och antaganden om långsiktig tillväxt. Vi har också granskat bolagets modell och metod för att genomföra nedskrivningstest samt utvärderat bolagets känslighetsanalyser. I vår granskning har vi också granskat att lämnade upplysningar i årsredovisningen är ändamålsenliga.

Intäkter hänförliga till lösningar (projektförsäljning)

Beskrivning av området

Nettoomsättningen uppgår för år 2017 till 3 148,5 Mkr och av detta avser lösningar (projektförsäljning) 1 325,5 Mkr, vilket motsvarar 42 % av totala nettoomsättningen. De redovisningsprinciper som bolaget tillämpar för redovisningen av intäkter hänförliga till lösningar framgår av sid 62 i årsredovisningen samt not 31 "Viktiga uppskattningar och bedömningar" och innebär bland annat att intäkter och kostnader redovisas i takt med att projekten genomförs, vilket benämns successiv vinstavräkning. Intäktsredovisningen hänförlig till lösningar kräver att bolaget gör bedömning av färdigställandegrad av projekten samt bedömning av förväntad vinst eller förlust. Förändringar i dessa bedömningar kan få en väsentlig påverkan på redovisat resultat varför vi bedömt att redovisning av intäkter hänförliga till lösningar utgör ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vi har granskat bolagets process för intäktsredovisning i försäljningssegmentet lösningar samt bedömning av färdigställandegrad. Vidare har vi stickprovsvis granskat bolagets bedömning av förväntat resultat i projektet genom bl.a. jämförelser mot avtal, historiska utfall och budget. Vidare har vi granskat bolagets bedömningar avseende eventuell förlustrisk. Vi har också granskat att lämnade upplysningar i årsredovisningen är ändamålsenliga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-17. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäker-

hetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Nederman Holding AB (publ) för år räkenskapsåret 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bola-

gets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 50-53 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämför den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 36-41 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Ernst & Young AB, Box 7850 103 99 Stockholm, utsågs till Nederman Holding ABs revisor av bolagsstämman den 19 april 2017 och har varit bolagets revisor sedan 22 april 2015.

Helsingborg den 16 mars 2018
Ernst & Young AB

Staffan Landén
Auktoriserad revisor

Definitioner

Avkastning på eget kapital
Årets resultat efter skatt dividerat med genomsnittligt eget kapital

Avkastning på operativt kapital
Justerat rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital

EBITDA
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar

EBITDA-marginal
EBITDA i procent av nettoomsättningen.

Eget kapital per aktie
Eget kapital dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier

Justerad EBITDA
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, exklusive förvärvs- och omstruktureringskostnader

Justerad EBITDA-marginal
Justerad EBITDA i procent av nettoomsättningen

Justerat rörelseresultat
Rörelseresultat exklusive förvärvs -och omstrukturerings kostnader

Justerad rörelsemarginal
Justerat rörelseresultat i procent av nettoomsättningen

Kapitalomsättningshastighet
Nettoomsättning dividerat med genomsnittligt operativt kapital

Nettoskuld
Räntebärande skulder (inklusive pensioner) minus likvida medel

Nettoskuldsättningsgrad
Nettoskuld dividerat med utgående eget kapital vid periodens slut

Operativt kapital
Eget kapital plus nettoskuld

Organisk tillväxt
Tillväxttakt som inte kommer från förvärv eller valutaeffekter jämfört med motsvarande period föregående år

Resultat per aktie (före utspädning)
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare i förhållande till genomsnittligt antal utestående akiter

Resultat per aktie (efter utspädning)
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare i förhållande till genomsnittligt antal utestående aktier med tillägg för genomsnittligt antal konvertibler och optioner, beräknat i enlighet med IAS 33

Räntetäckningsgrad
Resultat före skatt med återläggning av finansiella kostnader i förhållande till finansiella kostnader

Rörelseresultat
Rörelseresultat efter av- och nedskrivningar

Rörelsemarginal
Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen

Soliditet
Eget kapital dividerat med totala tillgångar (balansomslutning)

Årsgenomsnitt
Genomsnitt av ingående balans och utgående balans vid året

Bolagsordning

1 § Firma. Bolagets firma är Nederman Holding Aktiebolag. Bolaget är publikt (publ).

2 § Styrelsens säte. Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Helsingborgs kommun.

3 § Verksamhetsföremål. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att direkt eller genom dotterbolag tillverka och marknadsföra produkter för bättre industriell arbetsmiljö samt äga och förvalta företag och fast och lös egendom och idka därmed förenlig verksamhet.

4 § Aktiekapital. Aktiekapitalet skall vara lägst sjuhundrafemtiotusen (750 000) kronor och högst tre miljoner (3 000 000) kronor.

5 § Antal aktier. Antalet aktier skall vara lägst tio miljoner (10 000 000) och högst fyrtio miljoner (40 000 000).

6 § Avstämningsbolag. Bolagets aktier skall vara registrerade i ett avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

7 § Räkenskapsår. Bolagets räkenskapsår skall vara 1 januari–31 december.

8 § Styrelse. Styrelsen skall bestå av lägst tre (3) och högst åtta (8) ledamöter med högst tre (3) suppleanter. Styrelseledamöterna väljs årligen på årsstämma för tiden intill slutet av nästa årsstämma.

9 § Revisor. Bolaget skall ha lägst en (1) och högst två (2) revisorer, utan eller med högst en (1) revisorssuppleant. Till revisor samt, i förekommande fall, revisorssuppleant skall utses godkänd eller auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag.

10 § Kallelse till bolagsstämma. Kallelse till årsstämma samt till extra bolagsstämma där en fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före bolagsstämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma skall utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före bolagsstämman. Kallelse till bolagsstämma skall ske genom annonsering i Post och Inrikes Tidningar samt på bolagets webplats. Att kallelse har skett skall annonseras i Svenska Dagbladet eller, i händelse av inställd utgivning av sistnämnda tidning, Dagens Industri.

11 § Aktieägares rätt att delta i bolagsstämma. Aktieägare som vill delta i förhandlingarna vid bolagsstämma, skall dels vara upptagen i utskrift eller annan framställning av hela aktieboken avseende förhållandena fem vardagar före stämman, dels göra anmälan till bolaget senast klockan 16.00 den dag som anges i kallelsen till stämman. Sistnämnda dag får inte vara söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och inte infalla tidigare än femte vardagen före stämman. Aktieägare eller ombud får ha med sig högst två biträden vid bolagsstämma endast om aktieägaren anmäler antalet biträden till bolaget på det sätt som anges i föregående stycke.

12 § Ort för bolagsstämma. Bolagsstämma kan hållas i Helsingborg eller Stockholm.

13 § Årsstämma. På Årsstämma skall följande ärenden behandlas:

1. Val av ordförande vid bolagsstämman;
2. Upprättande och godkännande av röstlängd;
3. Godkännande av dagordning;
4. Val av en eller två protokolljusterare;
5. Prövning av om bolagsstämman blivit behörigen sammankallad;
6. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen samt, i förekommande fall, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen;
7. Beslut om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen samt, i förekommande fall, koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen;
8. Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;
9. Beslut om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören;
10. Bestämmande av antalet styrelseledamöter och styrelsesuppleanter samt, i förekommande fall, revisorer och revisorssuppleanter;
11. Fastställande av arvoden åt styrelsen och, i förekommande fall, revisorerna;
12. Val av styrelseledamöter och eventuella styrelsesuppleanter samt, i förekommande fall, revisorer och eventuella revisorssuppleanter;
    Annat ärende, som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordning.

Denna bolagsordning har antagits på årsstämma den 26 april 2011.

Kallelse till årsstämma

Årsstämma i Nederman Holding AB (publ) hålls torsdagen den 19 april 2018 på Radisson Blu Metropol Hotel, Carl Krooks gata 16, 252 25 Helsingborg.

Program:
15.00 Registrering påbörjas
15.30 Stämmolokalen öppnas
16.00 Stämman börjar
Före stämman serveras kaffe och förfriskningar.

Rätt till deltagande i årsstämman
Aktieägare som vill delta i årsstämman skall dels vara införd i den av Euroclear Sweden förda aktieboken senast fredagen den 13 april 2018, dels anmäla sitt deltagande i årsstämman senast fredagen den 13 april 2018 kl 16.00. De aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste, för att äga rätt att delta i stämman, begära att tillfälligt införas i aktieboken hos Euroclear Sweden i eget namn. Sådan registrering, så kallad rösträttsregistrering, måste vara verkställd den 13 april 2018, vilket innebär att aktieägaren i god tid före detta datum måste underrätta förvaltaren om detta.

Anmälan
görs på ett av följande sätt:
- per e-post: stamma@nedermangroup.com
- per telefon 042-18 87 00
- per post till Nederman Holding AB (publ), "Årsstämma", Box 602, 251 06 Helsingborg.

Vid anmälan skall uppges namn, person-/organisationsnummer, adress, telefon, antal aktier samt eventuella biträden. Uppgifterna används endast för erforderlig registrering och upprättande av röstlängd. För aktieägare som företräds av ombud bör fullmakt insändas i original tillsammans med anmälan. Den som företräder juridisk person skall förete kopia av registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar som utvisar behörig firmatecknare. Bolaget tillhandahåller fullmaktsformulär till de aktieägare som så önskar. Formuläret finns också tillgängligt på Nedermans hemsida, www.nedermangroup.com.

Utdelning
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att utdelning för verksamhetsåret 2017 lämnas med 6,00 kronor per aktie.

Delårsrapporter
Januari–mars: 19 april 2018
Januari–juni: 12 juli 2018
Januari–september: 18 oktober 2018

Nederman

Nederman Holding AB (publ.)
Box 602, 252 28, Helsingborg
Besöksadress: Sydhamnsgatan 2
Tel: 042 18 87 00
www.nedermangroup.com